

Саидҷон Ҳакимзода

ГАВҲАРИ УМЕД

Душанбе
«Адиб»
2018

ББК 84 Тоҷик 7-5
Ҳ-27

Мураттиб *Шарифҷон Ҳакимзода*

Мухаррир *Муҳаммад Ғоиб*

Ҳ-27 **Саидҷон Ҳакимзода. Гавҳари умед** (*мачмӯаи шеърҳо*). – Душанбе, «Адиб», 2018, 240 сах.

«Гавҳари меҳр» барчидаи ашъори солҳои гуногун эҷодкардаи шоири нозукбаёну рангинхаёл Саидҷон Ҳакимзода буда, фарогири шеърӯ ғазал ва рубоиву дубайтиҳои ӯ мебошад. Дар ин мачмӯа ифтихор аз қисмати ниёғони ша-рафманд, шукргузорӣ аз соҳибистиклолии Ватан, сулҳу ваҳдат, ободиву созандагӣ, тараннуми зебоиҳои диёр, меҳри Модар ва ишқу вафодорӣ хеле самимиву хотирнишин қаламдод гардидаанд.

Бовар дорем, Шумо ба сайри диёри орзуҳои ширину хаёлҳои рангини шоир баромада, аз ин дарёи гавҳардори сухани саршори муҳаббаташ бархӯрдор мегардед.

ISBN 978-99947-2-544-1

© Нашриёти «Адиб», 2018

ХУДОРО ШУКР, ҶОИ УМРИ МАН УМРИ СУХАН ОМАД

Дар олами ҳунар, шоириву суҳанварӣ низ аз оғоз навқалами дорои табъи Худодод ҳам шояд аз ошноӣ ва ошиқона пайдарпай хондани шоҳкор, осори рангину дилпазир, меҳр пайдо кардан ба офаридаи фарди номвари адабӣ оташаки шавқу завқ дар дил афрӯхта, барои парвози баланди мурғи илҳом фазои мувофиқ фароҳам овардааст. Сухан аз таъсирпазирии як навсафари роҳи суҳан аз осори устодони гузашта, адабиёти шифохӣ ё муҳити адабии замони худ меравад. Ин падида аз аҳди қадим вучуд доштааст ва бузургтарин шоирон аз ин сарчашмаи бебаҳои маънавӣ ба ҳар дастуру ранг шодоб шуда, ба андозаи неру ва тавоноии хеш ба ҳазинаи суҳану маънӣ боз ганҷе афзуда, пешсафу неқном ё ҳамзамони нобиғаҳо шудаанд. Ин баҳси қадимист, ки мисолашро устод Рӯдакӣ басо равшан ба мо ёдрас карда:

*Шоир Шаҳиду шуҳра Фароловӣ
В-ин дигарон ба ҷумла ҳама ровӣ.*

Ин байти машҳури Ҳофизӣ бузургвор низ эътирофест аз таъсирпазирӣ ё файз бардоштан аз хони суҳани пуршаҳди шоири дӯстдошта:

*Устоди ғазал Саъдӣ пеши ҳама кас, аммо,
Дорад суҳани Ҳофиз тарзи суҳани Ҳочу.*

Бешак дар адабиёти куҳанбунёди мо, ки нобиғаҳои дар мартабаи ҳунари суҳану маъниофарӣ аз дигаре барҷаста-

ву дӯстдоштанӣ зиёд дорад, метавон чунин мисолхоро фаровон овард. Яъне нахли шахсияти беназири ҳунар ҳам ҳаргиз дар биёбони хушк бе сарчашмаи маънавӣ насабзидааст. Аммо муроди банда аз ин гуфтаҳо дигар аст. Чун сухан аз шоироне намоёну зиндаёд амсоли Ашӯр Сафар ва Саидҷон Ҳақимзода ба миён ояд, мегӯянд, ки онҳо парвардаи мактаби устод Сайдалӣ Вализодаанд. Дуруст аст, ки дар ибтидои даврони шӯравӣ дар муҳити адабии музофоти Кӯлоб шоири халқ, ки аз дигар ҳамқаламон бештар рӯҳи замонро сароида тавонист, Сайдалӣ Вализода буд. Лекин ӯ бо шеваву равияи халқӣ-фолклорӣ шеър гуфт ва чун шоири халқ маъруфу маҳбуи мардум шуд. Зимнан, шахсияти Сайдалӣ Вализода бо заковату фазилят, зарофату ҳозирчавобӣ, ҳунари навозандагиву сарояндагӣ, фаросати нотақрори муошират ва ба ин васила ба дили хосу ом роҳ ёфтанд, ба ғаму дард ва шодиву нишоти мардум шарик шуданд дар саросари Тоҷикистон шуҳратёр гардид. Чунин шахсияти адабӣ бешак ба муҳити адабии қаламрави хеш таъсире мебахшад. Ашӯр Сафар ва Саидҷон Ҳақимзодаву навқаламони минбаъдаи минтақаи Кӯлоб дар ташаккули шахсияти адабии хеш бештар ба фазилятҳои эҷодии Сайдалӣ Вализода пайравӣ карданд. Ин ҳам мактаб аст, мактаби ҳамнафас ва мисли ғушту нохун пайванд будан бо мардум ба воситаи маҳсули эҷодӣ. Ба ростӣ ин чиз ба адиб хусни дучанд мебахшад, ӯро азизи пиру ҷавон мекунад.

Саидҷон Ҳақимзода, ки ҳадаф аз ин нигоштаи фишурда нигоҳе ба шахсияти адабӣ ва осори ӯст, дастпарвари Донишқадаи омӯзгории шаҳри Кӯлоб буд. Вай шеърҳои навшогирдонаашро аз назари Сайдалӣ Вализода гузаронда, аз маслиҳату фотиҳаи эшон баҳраманд шудааст. Вале роҳу равиши эҷодӣ, ҷустуҷӯ ва шеваи интиҳоби мавзӯ, қорбасти калимаву таъбирҳо, бинишу ба риштаи тасвир кашидан ва ҳулосаи зебои шоирона баровардан

дар ашъори Саидҷон Ҳакимзода либосу шираи дигар до-
рад. Ў дар таъба ба сабки шеъри суннатии ҳазорсола ва
намунаҳои дилангези фолклору сурудаҳои шоирони
пешгоми ҳамзамон таъба озмуда, дар бисёр сатру байт,
замзамаи шаҳомати Ватан, васфи бузургии модар, шаро-
раи ишқу дарки зебоӣ, оини ҷавонмардӣ ба муроди дил
расидааст. Яъне вай аз қадамҳои нахустин ба майдони
пуршебу фароз ва пурсӯзу гудози шоирӣ аз мактаби ху-
домӯзӣ: аз рубоиву дубайтиҳои пурэхсоси халқӣ, ки ба
сари худ шоҳкоранд ва ҳазинаи пурганҷи осори классико-
ни адабиёт, инчунин офаридаҳои аз ҷиҳати шаклу мазмун
наву баландпоя ва илҳомбахши шоирони ҳамзамон
бахраманд шудааст. Ин мактаби бузурги омӯзиши асрору
назокатҳои олами сухану маънист, ки дараш ба рӯи
ошиқони шеър, ҳаваскорони роҳгузар ва онҳое, ки дар
дил завқи модарзоди эҷод доранду ҳаёташонро ба сафа-
ри афсонавии пуразияти шоирӣ, нависандагӣ, пажӯҳиш
мебахшанд, ҳамеша кушода аст. Мактаби ҷовидонаи
сайқали ҳунари суханварӣ, мактабе, ки ҳар фарди эҷод-
кор аз он ба андозаи зарфияти истеъдод, дарки маънӣ,
талошу заҳмат, бинишу фаҳмиш чошние мегирад ва ба
кӯлбори пур аз роҳтӯшаи маънаӣ дар дарозии умр шояд
бо ҷакидаҳое пурарзиш аз хеш ёдгоре мемонад.

Чун ба вижагии шеъри зиндаёд Саидҷон Ҳакимзода
менигарем, ўро парвардаи сазовори муҳити адабии
Кӯлобшаҳр, зиёда аз ин мактаби бузурги ҳазорсолаи осо-
ри гаронбаҳои адабиёти калссикӣ ва фолклор меёбем.
Бахти Худодод, Офаридгор ба ў сурати зебои шоирона
бахшида буд, ҳарчанд, ки ба таъбири шайх Саъдӣ «кор
шамшер кунад, на ғилоф», -зиндагии саршори ҷавонмар-
диву дӯстнавозӣ низ дошт, ки ин ҳам як сифати хуби аҳли
сухан маҳсуб мешавад. Аз ашъори рангинаш бармеояд,
ки Ҳакимзода ошиқона, бо дили шефтаву шайдо ба
шеърӯ шоирӣ ба даст хома гирифта, то нафаси охирон

талаш варзидааст, ки бо мавзӯ, ифодаи эҳсоси гарм, ғӯишу образҳои тару хушранг мазраи шеърро сабзу атрогин оро бидиҳад. Магар ин ғазали саршори меҳр маромномаи ворастигии Саидҷон Ҳақимзода дар пайроҳаи шоирӣ нест?

*Гашт санги кӯҳсорон ҳар каломӣ Рӯдакӣ,
Сабз шуд ҳар чӯби хушки зерӣ бомӣ Рӯдакӣ.
Гарчи пеш аз Рӯдакӣ ҳам буд шеърӯ шоирӣ,
Шоирӣ соҳибқиронро зод момӣ Рӯдакӣ.
Шарфаи дарёи Ому аз миёни даштҳо
Мерасад бар ғӯши дунё чун паёми Рӯдакӣ...
Шеърӣ ӯ бо шири модар бигзарад бар хуни мо,
Кӯдаки ғаҳвора донад эҳтироми Рӯдакӣ.
Ҳаст осон то ба кайҳон рафтани марди ҳунар,
Мушқил аст, аммо расидан то мақоми Рӯдакӣ.
Лаҳзае мебошад ҳукми равое дар ҷаҳон,
Ин ҷаҳонро мениҳодам ман ба номӣ Рӯдакӣ.*

Бузургони суҳаншинос нишони истеъдодро таби ра-
вон, бинишу ифодаи бикри эҳсосоти нотакрори тафсонӯ
хайратангез доништаанд, ки хонандаро ба вачд орад,
шодиву сурур ва завқ бахшад, ё аз дарду алами сӯзон ба
сари андеша кашад. Ҳунари нафис, зодаи таби шоирони
асил чунин сеҳру қудрат дорад. Ин сарват дар сурудаҳои
Саидҷон Ҳақимзода низ ҷило медиҳад. Зимнан, ӯ дар
сатре таъкид карда: «Хушзавқтар аз мурғи чаман бояд
буд». Ин пораҳоро шоҳиди садоқат ба гуфтаи хуби шоир
меорем:

*Бӯи гули хор кӯҳпарастам кардаст,
Чойи гули хор масти мастам кардаст.
Дар чидани он қалам занад бар дастам,
Неши каламаш қаламбадастам кардаст.*

* * *

Ман оташзодаам бо сӯхтан, бо сӯхтан мирам,
Дилеро гарм созам, дар ғами афрӯхтан мирам.
Намирам, то сухандону хирадманде маро ёр аст,
Агар як лаҳза монам дур аз аҳли сухан, мирам.
Биёяд накҳати бадбахтӣ аз гулзори бегона,
Чӣ хушбахтам, агар дар пояи хори Ватан мирам.

* * *

Чун гувоҳи марғи Сухроб аст шамшери падар,
Дар набарди зиндагонӣ бар падар бовар макун

* * *

Тифлакони хобанд дар гаҳвораҳои чӯби бед,
Бедро гӯянд нахли бесамар, бовар макун.

* * *

Дорои ман ба даҳр ганҷи сухан аст,
Аввалсуханам як умр номи Ватан аст.
Хурдам ба сухан қасам ба пеши Ватанам,
Дарду ғами он ҳамеша ҳамроҳи ман аст.

* * *

Ғашт ишқи офтобиям насиб,
Ёд овардам зи кӯи офтоб.
Дар вуҷодаш сӯз дорад шеъри ман,
Мекунад ҳар сатр бӯи офтоб

* * *

Хоҳам садо намоям бар гӯши рӯзгорон,
Чун нағмаҳои боду оҳанги обшорон...
Ҳамдарди халқ шоир, гар нест дар ҳама умр,
Шеъраш намак надорад монанди оби борон.

Саидҷон Ҳакимзода мисли шоирони ҳамсолу ҳамзамо-
наш тақрибан дар ҳама мавзӯҳои маъмули адабиёт
бештар ғазалу рубой ва дубайтӣ гуфтааст, вале хушку
мучаррад, бе шираву шарбат не, бо нигоҳ ва эҳсосоти то-
за. Садои шоир, масалан, зимни ибрази ифтихору

масъулияти шахрвандиву ватандорӣ, муқаддас будани хоки диёр, гиромӣ доштани ҳаммеҳонанон ончунон самимӣ ва пуртаъсир ба гӯш мерасад, ки дар мағз-мағзи дилу чон ҷо мегирад. Ин шеър «Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам» ном дорад ва бешак дар радифи беҳтарин сурудаҳои васфи диёр меистад.

*Решаам сахт ба хоки Ватан аст,
Шоҳи пургули умрам сухан аст,
Дар ҳама ҷои Ватан ҷои ман аст,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Дар бари ҳамватанон мемонам...*

Фоҷиаҳои мудҳиш, ғаму андуҳи мардум, харобу валангор шудани шахру деҳоти обод аз ҷангу ҷаҳолати фарзандони ноҳалаф магар дили нозуку меҳрпарвари шоиронро ором мегузорад? Саидҷон Ҳақимзода дар фарҷоми умр ҳам аз тири ҷафои фалак бар ҷигари хеш – марги ногаҳонии писарон – ҳам носозиву адовати бунёдсӯзи ҳамватанӣ марсиясаро шуд. Вай чун булбули ҷигаркабоб ба ҷои падарону модарони фарзандбохта, дӯшизағони ёргумкардаву тифлони дар чорроҳаи зиндагӣ ятиммонда бо сӯзуд гудоз нолидааст:

*Оҳ, аз лолаи пажмурдаи боғу ҷаманам,
Оҳ, аз сад тани пурҳасрати гулгункафнам,
Оҳ, аз ҷанги бародаркушии ҳамватанон,
Ҳамчунон заҳр бишуд талх шакар дар даҳанам...*

* * *

*Ин баҳор аз ёлаҳо хун мечакад,
Аз нигоҳи лолаҳо хун мечакад,
Аз ду ҷашми тифлакони беғуноҳ,
Аз дили садсолаҳо хун мечакад.*

*Ин баҳорон хун чакад аз хомаҳо,
Бӯи хун ояд зи сатри номаҳо,
Хун чакад аз сӯзану аз сӯзанӣ,
Нақши хун тобад ба нақши ҷомаҳо...
Тоҷикистон, ғарқа дар хун бинамат,
Мотамию зору маҳзун бинамат.
Орзу дорам баҳорони дигар
Аз либоси ғусса берун бинамат.*

Чун бо талошҳои фидокоронаи сарвари давлат Президент Эмомалӣ Раҳмон Тоҷикистон аз даҳшати ҷанги таҳмилий ва бунёдсӯз раҳид, миллат аз вартаи парокандагиву Ватан аз пора-пора шудан эмин монд ва чун паёми сурурангези устод Лоиқ «Сулҳи деринтизори мо омад», мурғи илҳоми Саидҷон Ҳакимзода чун дигар ҳамқаламон болу пари тоза аз пирӯзии давлату миллат ёфт. Ва дар васфи садоқату корнамоии Асосгузори сулҳу ваҳдат, Пешвои миллат, хираду сулҳнавозии пиру барнои кишвар бо шодиву нишот таронасоро шуд:

*Пешвои халқи мо аз ҷодаи ғамхорҳо бигзашт,
Ҳамчу нур аз мағз-мағзи оҳани озорҳо бигзашт.
Рӯ ба рӯ омад ба неку зишт бо пиндори неки хеш,
Аз миёни оташи сӯзандаи пайкорҳо бигзашт...
Чеҳраи субҳонаи ӯ шомхоро равшанӣ бахшид,
Чун шӯе аз дилу аз дидаи бедорҳо бигзашт...
Тоҷикистонро раҳонид аз ғами садпора гаштанҳо,
Аз балову аз қазои ҷумла қисматгорҳо бигзашт.
Давлати пояндаи мо боз ҳам пояндатар бодо,
Зинда бодо, он ки бо душвор аз душворҳо бигзашт!*

Дунёи шеърӯ сухан аз азал асрорҳое дорад нухуфта. Тамоми маҳсули эҷодӣ, кӯишу талош, дарду алам, сӯзу гудоз, нишоту нокомӣ, ҷонкоҳонӣ дар олами орзуҳо,

эхсосҳои ширину талхи ошиқона, ибрази меҳру ихлос ба ҳамзамону азизтарини азизҳо биллоҳира, бо бинишу нафаси гарми як қаламфарсо дар сатру байт, ғазалу рубоиву дубайтӣ, пора-пора шеърӯ манзума ва ҳикояву қиссаҳо дар як ҷилд ё ҷилдҳо бо номи «Куллийёт» нашр шуда, ба дасти хонанда мерасад. Ва ин мерос роҳи эҷод, тақоӣ ва дастовардҳои адибро ба насли имрӯзу фардо ошно месозад. Бешак, на ҳамаи чакидаҳои ҳомаи як адаби ҳатто баландовоза шоҳкор хоҳад буд. Вале дар ҳар сурат осор тифли андеша, зодаи табъ, ҳосили заҳмат асту шоистаи арҷгузорӣ.

Муҳаққиқи равоншод Соат Чалишев дар «Куллийёт»-и пешини Саидҷон Ҳакимзода («Адиб»-2009) оид ба роҳи эҷодии шоир мақолаи муфасссале ба нашр расонда буд.

Мунтахаби ашъори шоири хушқалом Саидҷон Ҳакимзода аз маҷмӯаҳои ӯ ба ифтихори 80-солагиаш омодаи нашр шуд, ки он хонандаи хушзавқу маънирасро ба олами рангин ва дилнишини хаёлҳои шоири зиндаёд ошно хоҳад кард. Нашри ҳар китоб, хушбахтона, ҳаводори нави шеърро пайдо мекунад, ки ин идомаи умр ва ёди неки шахсияти шоир хоҳад шуд.

Бошад, ки рӯи шоир бо мутолиаи ин ҷилд аз мо шод гардад ва ин арзи муродаш ҷомаи амал пӯшад:

*Чавонӣ аз барам монанди боди даргузар бигзашт,
Худоро шукр, ҷои умри ман умри сухан омад.*

Абдулҳамид Самад
Нависандаи халқии Тоҷикистон
26.07. 2018

ЧЕХРАИ СУБҲ
Барои Эмомалӣ Раҳмон

Пешвои халқи мо аз ҷодаи ғамхорҳо бигзашт,
Ҳамчу нур аз мағз-мағзи оҳани озорҳо бигзашт.

Рӯ ба рӯ омад ба неку зишт бо пиндори неки хеш,
Аз миёни оташи сӯзандаи пайкорҳо бигзашт.

Аз барои хоҳири сулҳу амонии ватандорон,
Аз гуноҳи ночавонмардонаи бисёрҳо бигзашт.

Аз маишат дур гашту бо раият сахт шуд пайванд,
З-имтиҳони саҳти домандори давлатдорҳо бигзашт.

Чехраи субҳонаи ӯ шомҳоро равшанӣ бахшид,
Чун шӯе аз дилу аз дидаи бедорҳо бигзашт.

То шиносонад ба олам Оли Сомонро чу давлат ӯ,
Аз ҳисори қасди бераҳмонаи ағёрҳо бигзашт.

Тоҷикистонро раҳонид аз ғами садпора гаштанҳо,
Аз балову аз қазои ҷумла қисматгорҳо бигзашт.

Давлати пояндаи мо боз ҳам пояндатар бодо!
Зинда бодо, он ки бо душвор аз душворҳо бигзашт!

МЕҲРОМА
Барои Эмомалӣ Раҳмон

Эй, ному нишони Тоҷикистон,
Фарзанди калони Тоҷикистон.

Ман гиряи ту ба чашм дидам.
Дар рӯзи фиғони Тоҷикистон.

Кардӣ ту ҳалос аз ҳалокат
Ин чони ҷавони Тоҷикистон.

Бигзашт ҷавониҳои умрат
Дар шарҳу баёни Тоҷикистон.

Ҳар некии ту чу некфарзанд
Гаштаст аёни Тоҷикистон.

Имрӯз пур асту пур бимонад
Аз файзи ту хони Тоҷикистон.

Монанди баҳор омадӣ ту,
Гум гашт ҳазони Тоҷикистон.

Гӯяд ҳама кас ҳалол бодат
Умре гули нони Тоҷикистон.

ТОЧИКИСТОН

Тоҷикистонро ба ҷону дил баробар гуфтаам,
Меҳрубон занҳои онро ҷои модар гуфтаам.
Духтаронашро ба қалби пок хоҳар гуфтаам,
Навҷавонони нақӯяшро бародар гуфтаам.

Нозу неъматҳои хонам – ганҷи саҳрои Ватан,
Ин сари болои ман аз дасти болои Ватан,
Шафқату меҳру вафо бошад саропои Ватан,
Шеърҳоямро ба вазни он баробар гуфтаам.

Ҳамчу шири модарам ҳар чашма дорад оби пок,
Ёфтам нашъунамо аз обу хокаш мисли ток.
Омадам дар он ба дунё, меравам дар он ба хок,
Кӯху саҳрои ватанро хонаю дар гуфтаам.

ПАЙҒОМ

Ман зи номи давлати олинишон гап мезанам,
Ҳамчу фарзанди баномуси замон гап мезанам,
Бо дили пурдарду сӯз аз мағзи ҷон гап мезанам,
Дар баҳористонаму зидди хазон гап мезанам.

Аз ҳама дидем мо афзун азоби ҷангро,
Худ навиштем аз дигар бо хун китоби ҷангро,
Ғайри мо шахсе наёбад сарҳисоби ҷангро,
Баҳри ин аз минбари сулҳи ҷаҳон гап мезанам.

Кай равад ранҷу азоби гушнағӣ аз ёдҳо,
То ба гардун мерасид оҳи дилу фарёдҳо,
Гушнаҳо аз серҳо диданд кай имдодҳо?
То ҳама бошанд серу пур зи нон, гап мезанам.

Асрҳо гаҳ тинчу гаҳ нотинҷ мебошад ҷаҳон,
Шукру ношукрист ҷо дар мағзи ҷони одамон,
Ин яке дорою аммо дигаре бехонумон,
Чашмасон гаҳ, гоҳ чун баҳри дамон гап мезанам.

Дар вучуди тинати мо як сари мӯ кина нест,
Ќуз амонӣ халқи моро мақсади дерина нест,
Аз дили мо поктар дар ин ҷаҳон ойина нест,
Бо адӯи хеш бе тиру камон гап мезанам.

Мо ҳама ҳамфикру дилсӯзем дар кори Ватан,
Мо намехоҳем дидан дигар озори Ватан,
Мебарем аз чону дил бар дӯши худ бори Ватан,
Аз забону аз дили пиру ҷавон гап мезанам.

Шуд насиби мурғи бахтам боз парвози баланд,
Бар дилам ҳамчӯр бошад нағмаю сози баланд,
Бар ҳама имрӯз мегӯям ба овози баланд:
Баҳри иқболи баланди одамон гап мезанам.

ОЛАМИ ҲУСН

Одамӣ ҳарчанд умри беш бинад, дӯстон,
Ҳусни рӯю қуввати бозӯи ӯ кам мешавад.
Лек ҷонам – Тоҷикистон бо гузашти солҳо
Боз ҳам ободу рӯҳафзою хуррам мешавад.

Тоҷикистон! Ин суҳан бӯи ҷавонӣ мекунад,
Ҳар қадар, ки солҳои бешуморе бигзаранд.
Чунки нав-нав ҷашмаҳо ҷорӣ шуда аз кӯҳҳош,
Бар заминаш нӯшдоруи ҷавонӣ оваранд.

Тоҷикистон! Ин суҳан бӯи баҳорон мекунад,
Накҳати фасли баҳори ғайрату кору зафар.
Ин суҳанро чун бигирам бар забонам, он замон
Пеши ҷашмам олами ҳусне бигардад ҷилвагар.

Ҳар пагоҳӣ офтоби оламоро чун арӯс
Аз қафои кӯҳсоронаш чу сар бар мекашад,
Дар назар тобад, ки рассоми табиат ин замон
Гашта мафтун сураташро бори дигар мекашад.

МЕҲРИ ВАТАН

Гар намебуд он ба дил, мегашт ҳоли мо хароб,
Љумлагӣ месӯхтем аз оташи ҷабру азоб.

Гар намебуд он ҳама, дилҳои мо бечӯш буд,
Ё ки монанди дафи тар зиндагӣ хомӯш буд.

Гар намебуд он, ҷӣ сон мо бахтовар мешудем?
Дар набарди зиндагонӣ кай музаффар мешудем?

Гар намебуд он, ҷӣ сон машҳури олам мешудем?
Ё ҷӣ сон хомӯшсози оташи ғам мешудем?

Гар намебуд он, ҷӣ сон ҳам одами даврони мо
Аввалин бор аз замин мерафт то авчи само?

З-ин сабаб он мисли ҷону дил шуда пайванди мо,
Мезанад якумр ҷӯш андар дили хурсанди мо.

Чист он? – пурсанд, гӯям: – Меҳри поки ин Ватан,
Меҳри поку азм баҳри ҳифзи хоки ин Ватан

ТОЧИКБАЧАҲО

Шахдгуфторанд тоҷикбачаҳо,
Чашми бедоранд тоҷикбачаҳо.

Хоксориро ба тилло меҳаранд,
Бо ҳама ёранд тоҷикбачаҳо.

Зодгоҳи хешро аз ҷону дил
Дӯст медоранд тоҷикбачаҳо.

Баҳри ҳифзи бахт дар гирди Ватан
Сангдеворанд тоҷикбачаҳо.

Офтобиянду зери офтоб
Дона мекоранд тоҷикбачаҳо.

Аз раҳи неки ниёгон мераванд,
Номбардоранд тоҷикбачаҳо.

Бар сари ин Тоҷикистони азиз
Тоҷ бигзоранд тоҷикбачаҳо.

МУНОДИИ СУЛҲ

Ман нагардонам касеро аз дарам,
Ғайри он, ки ғусса орад бар сарам,
Ғайри он, ки хоҳад ӯ ғамхона бошад кишварам.

Ман балогардони сулҳи ин ҷаҳонам,
Ман балогардони ҷони одамонам,
Ман ниғаҳбони замину осмонам.

Пеш ояд гар балое бар сари насли башар,
Зуд гардонам варо ман беҳатар,
Бо мададгории ёрони дигар.

Пеш ояд гар балое бар сари хоки Ватан,
Ман бигардонам варо бе ҷанг, бо зарби сухан,
Бо ҳақиқатҳои кори хештан.

Мард он бошад, ки бе хунрезии бе шӯру шар,
Бе ягон таҳдиду бе хавфу хатар,
Дар дили аҳли ҷаҳон ёбад зафар.

Ман натарсам аз ягон дарду бало,
Пеш ояд гар балое аз қазо,
Бар сари овардагонаш боз гардонам варо.

БУЗУРГОН

Бузургони ту бисёранд, эй халқи бузурги ман,
Вале дар ҳар кучо хоранд, эй халқи бузурги ман.
Ба нони нимае зоранд, эй халқи бузурги ман,
Ба марги хеш тайёранд, эй халқи бузурги ман.

Бузургон носазои нобузургонанд, медонӣ,
Чу каҳдуди фазои нобузургонанд, медонӣ.
Гирифтори ҷазои нобузургонанд, медонӣ,
Чу гул дар панҷаи хоранд, эй халқи бузурги ман.

Надорад ҳеч кас имрӯз парвои бузургонро,
Намедонанд қадри ҳарфи волои бузургонро,
Тасаллое намебахшанд дилҳои бузургонро,
Ҳама дар банди озоранд, эй халқи бузурги ман.

Аз он ки кандагони риштаи чони ту бисёранд,
Бағоратбурдагони гавҳари кони ту бисёранд,
Тамаъкорону дуздони сари хони ту бисёранд,
Бузургон чашми хунборанд, эй халқи бузурги ман.

Бузургҳои инсонро бузургон зинда медоранд,
Бузургон қадри ному нангро поянда медоранд,
Ҳама арзандаҳоро то абад арзанда медоранд,
Бузургони ту даркоранд, эй халқи бузурги ман.

Гаҳи хорию зорӣ ҳам бузургонро гиромӣ дор,
Миёни неку бад як умр эмин аз гиромӣ дор.
Ниҳоли неқномиро ба хоки неқномӣ дор,
Туро дар ҳар кучо ёранд, эй халқи бузурги ман.

ТАРОНАИ СУЛҲ

Ман намехоҳам, ки бинам
Оби чашмеро равона.
Одамиро бесаранҷом,
Зиндагиро ғуссахона.

Тинҷ бошад гар замона,
Бахт бошад ҷовидона.

Дар замони мо ба инсон
Мерасад анвои олам.
Эҳтиёҷе нест дигар
Ғайри сулҳ аз баҳри одам.

Тинҷ бошад гар замона,
Бахт бошад ҷовидона.

Ман намедонам, чӣ хоҳад
Ҷангчӯ аз сулҳпарвар.
То кучоҳо абр пӯшад
Ҷеҳраи хуршеди ховар?

Тинҷ бошад гар замона,
Бахт бошад ҷовидона.

Чанг садҳо тифлаконро
Дур аз меҳри падар кард.
Заҳри тири хунчаконаш
Аз дилу ҷонҳо гузар кард.

Тинч бошад гар замона,
Бахт бошад ҷовидона.

Аз азоби чанг умре,
Баски огоҳанд мардум,
Сулҳро ҷӯянд мардум,
Сулҳро хоҳанд мардум.

Тинч бошад гар замона,
Бахт бошад ҷовидона.

ПАНДИ ФИРДАВСӢ

Чу шахбози сухан парвоз кард аз боми Фирдавсӣ,
Замину осмонҳо гашт пур аз номи Фирдавсӣ.
Ҳама асрорҳоро хондам аз асрори ҳарфи ӯ,
Ҳама айёмҳоро дидам аз айёми Фирдавсӣ.

Нахушкад ҳеҷ гоҳе чашмаи шеърӣ баланди ӯ,
Ба худ овард аз худрафтаҳоро боз панди ӯ.
Агар султони бефазле надонад қадри шоирро,
Ҳанӯзам нола меҳезад зи қалби дардманди ӯ.

Каломи «Шоҳнома» худ гули ҳарфи дариӣ мост,
Забони «Шоҳнома» худ забони модариӣ мост.
Намехонем агар ҳарфаш, намедонем агар пандаш,
Ҳам аз бемодариӣ мо, ҳам аз бечавҳариӣ мост.

Аз он хонем дарси безаволии адолатро,
Дар он бинем умри кутаҳи зулму разолатро,
Аз он ёбем некию бадиро бо ҳама рӯяш,
Аз он донем таърихи ниёгонро, асолатро.

Замоне қиссаҳои «Шоҳнома» дур монд аз мо,
Ба ҳоки дур аз меҳан ҳазорон гӯр монд аз мо.
Ғами дунёи бесомон басо Одинаҳоро кушт,
Дутори як замон гӯё кунун ночӯр монд аз мо.

Зи Фирдавсии Тӯсӣ номаи шоҳӣ ба даст омад.
Зи неку бад, зи дарду ғам дилогоҳӣ ба даст омад.
Муяссар шуд ба Сомонии бесомон сари боло,
Ба гурдонаш ватандорӣ, ватанхоҳӣ ба даст омад.

Ба нанг омад Фаридун аз раҳи неки ниёгонаш,
Ба ҷанг омад алайҳи душманони хоки Эронаш.
Фуруд овард аз тахти ҷафо Заҳҳоки моронро,
Паи ҳифзи азизонаш расид охир ба армонаш.

Ба мисли ӯ ҳазорон аз ҷавонмардони эронӣ,
Ба қудратҳои яздонӣ, ҷазилатҳои инсонӣ.
Ватанро посбон гаштанд рӯзи саҳту сангинаш,
Зи аҷдарҳои туронӣ, зи нерӯҳои шайтонӣ.

Ғами мо нест кам имрӯз аз ғамҳои Таҳмина,
Чӣ сарҳое пур аз шӯру чӣ дилҳое пур аз кина.
Ба даҳр овард бояд баъд аз ин Гурдофаридонро,
Намонад ашк дар дида, намонад доғ дар сина.

Ба илми худшиносии шинос аз даври Сомонам,
Ба роҳи нек қурбонам, ба роҳи нанг султонам.
Ба мисли Коваю Сӯҳроб хезам аз паи номус,
Чу хезад нокасе рӯзе алайҳи Тоҷикистонам.

Намемонам, ки истиқлоли халқам сарнагун гардад,
Раҳи озолии мо ғарқа андар хоку хун гардад.
Касе қисмат кунад хоки азизи Тоҷикистонро,
Чу қисматгориҳои Оли Сомон худ забун гардад.

Манам як қатра об аз чашмаҳои кӯҳи Фирдавсӣ,
Манам як шоҳа аз он ҷангали анбӯҳи Фирдавсӣ.
Ватанро дӯст медорам Фаридунвор, Рустамвор,
Илоҳо, шод гардад рӯҳи пурандӯҳи Фирдавсӣ.

ШОҲНОМА

Намедонам китобе боз пайдо мешавад ё не,
Ки ҳар як сафҳааш дар пеши рӯ бошад чу оина.
Намедонам, ки гурде боз пайдо мешавад ё не,
Ки ояд бар набарди девҳо аз ишқи Таҳмина.

Қалам дар дасти Фирдавсӣ набарде кард чун гурде,
Касе бо Рустамаш чангид, пояш то каманд омад.
Касе бар чанг рафт аз хоки мо, бо ёди Рустам рафт,
Касе аз чанг омад, мисли Рустам сарбаланд омад.

Касе аз «Шоҳнома» мисраву байте агар донад,
Бидонад ӯ забони Рӯдакию лафзи Синоро.
Хаёлам тӯтиё дорад ба ҳар ҳарфею ҳар сатре,
Ки равшантар кунад ҳар сафҳаи он чашми биноро.

Ба дунё дод ҳарфи оташинро аз дили оташ,
Фақат Фирдавсии Тӯсию он табъи шарарзодаш.
Агар ҳар парчаашро аз забони халқ барчинӣ,
Аён гардад, ки бинмуданд боре чанд азёдаш.

Ту мондӣ аз замони кухна дар дасту дили мардум
Наву хоною дилкаш чун хати испори деҳқонӣ.
Ҳазорони дигар афтанд аз тахти баланди хеш,
Бимонад бо ту Фирдавсӣ, вале дар тахти султонӣ.

ШОИРОН

Дар ҳама даври замонҳо шоирон
Дӯстдору ифтихори миллатанд.
Некҳоҳу некбину нексанҷ,
Бохабар аз ҳасму ёри миллатанд.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Рӯдакӣ очиз набудӣ аз азал,
Кӯр бинмуданд ўро душманон.
Носири Хисрав кучо девона буд?
Гашт ў девонаи ҳукми замон.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

«Шохнома» гар намеомад ба даҳр,
Аз миён мерафт лафзи модарӣ.
Панди Саъдӣ кард моро бохабар
То абад аз одаму одамгарӣ.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Қисмати талхи Ҳилолӣ кай равад
То ҷаҳон бошад, зи лавҳи ёдҳо?
Дар дили гармобаи сарди замон
Робиа чон дод бо фарёдҳо.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Бо қаламчӯб аз дили баҳри сухан
Туғрали ширинадо гавҳар кашид.
Ҷои поси иззаташро доштан,
Зиндагӣ аммо ба ӯ ханҷар кашид.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Айнии доно ба даври шӯру шар
Шарҳи ҳоли миллати моро навишт.
Тухми меҳри тоҷиконро дар ҷаҳон
Шеърӣ дардомези Турсунзода кишт.
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Дер медонист андак зиндагӣ,
Қадри назми олии Бозорро.
Дарди моро мисли ӯ мегуфт кӣ,
Дарди ин дунёи пурасрорро?
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

Одамӣ аз меҳр меояд ба даҳр,
Лек бераҳм аст гоҳо зиндагӣ.
То бимонад раҳму некӣ пойдор,
Боз ҳам гардад гуворо зиндагӣ,
Дод бояд шоирони худ наҷот,
Аз набарди фитнаву фанди ҳаёт.

КИСТАМ?

Кистам?

– Як пораи қалби Ватан,
Як нафар аз баҳри халқам ҷонсупор,
Як нафар дилдодаи баҳти башар,
Як нафар дар аҳду паймон устувор.

Кистам?

– Як номбардори падар,
Як фидоии раҳи азму субот,
Гушнаи нони ҳалоли меҳнатӣ,
Ташнаи оби сафобаҳши ҳаёт.

Кистам?

– Дорандаи поси намак,
Нашканам асло намакдони касе.
Аз касе нон хӯрдаам, нон медиҳам,
Ҷон диҳам дар вартаи ҷони касе.

Кистам?

– Як ҳақшиносу ҳақназар,
Нестам дар зиндагонӣ бетараф.
Мешавам аз қаҳрамонӣ шодмон,
Мешавам аз нотавонӣ талхакаф.

Кистам?

– Ёри касони некхоҳ,
Нотавонбини бадомӯзу бахил.
Душмани қаттоли алфози дурушт,
Дӯсти ҷонии гуфтори асил.

Кистам?

– Як посбони ростӣ,
Аз хиёнаткор мегирам қасос
Аз тамаъчӯёну аз ноодамон,
Ҷони халқи хешро созам халос.

Кистам?

– Як фарди одии ҳаёт,
Дар қатори одамон як одамам,
Лек рӯзи нангу номуси Ватан
Рустами шерафканам, як оламам.

МУРОЦИАТ

Халқи ман, садқа шавам номи туро,
Ҳам сароғозу ҳам анҷоми туро.
Бартараф кардӣ хатои ҳамаро,
Ёфтӣ роҳи давои ҳамаро.
Лек мондаст хатои дигаре,
Ба дари ишқ балои дигаре.
Ин хато – тӯи баҳангомаи мо,
Ҳарфи доғ аст ба ҳар номаи мо.
Ин бало – пули қалини духтар,
Ашки ҷонсӯзи ҷабини духтар.
Ин хато қомати моро шиканад,
Шишаи меҳру вафоро шиканад.
Бишнавам аз ту ҳамин ҳарф мудом:
«Сарфи беҳуда ҳаром аст, ҳаром!»
Худи ту даври накӯ хостай,
Зиндагонии хуш оростай.
Пас, чаро қоида вайрон кардан,
Ба сари хеш бало овардан?
Халқи ман, садқа шавам номи туро,
Ҳам сароғозу ҳам анҷоми туро!
Ин хаторо чу хатоҳои дигар,
Бартараф соз ба ҳар хонаву дар!

ДУШАНБЕ

Кӣ надорад ғамгусоре дар Душанбе?
Решаю пайванду ёре дар Душанбе?
Чашми баҳраш интизоре дар Душанбе?
Ё дили умедворе дар Душанбе?

Ҳаст доим ними ҷонам дар Душанбе,
Дилкашонам, дӯстонам дар Душанбе.
Ҳеҷ гаҳ ҳайрон намонам дар Душанбе,
Хешро меҳмон нахонам дар Душанбе.

Чун шарики шодию ранчу азобаш,
Дертар бинад, дароям ман ба хобаш,
Ҳамчу фарзанди азизам дар ҳисобаш,
Ҳиссае дорам зи обу офтобаш.

Қиссаҳо дорам зи ишқи дилбаронаш,
Аз гулу аз хори боғу бӯстонаш,
Аз умеду орзую ормонаш,
Аз бузургиҳои фарзандони ҷонаш.

То Душанбе номдору гулфишон шуд,
Шаҳри бахту дӯстии одамон шуд,
Пойтахти дилрабои тоҷикон шуд,
Тоҷиконро хонадони ҷовидон шуд.

МАН ҲАМОНАМ, КИ ҲАМОН МЕМОНАМ

Решаам сахт ба хоки Ватан аст,
Шоҳаи пургули умрам сухан аст,
Дар ҳама ҷои Ватан ҷои ман аст,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Дар бари ҳамватанон мемонам.

Ҳама ҷӯянд тағоҳои баланд,
Сари зону зада дар пой баланд,
Ба умеду ҳаваси ҷои баланд,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Мӯраму донакашон мемонам.

Накунад хуччату муҳре дигарам,
Ҳама тобанд яке дар назарам,
Нарасад чашм ба ишқу ҳунарам,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Ҳама дам бо ҳамагон мемонам.

Майли рафтан ба раҳи бад накунам,
Ба касе ман ниғаҳи бад накунам,
Фикри дороии беҳад накунам,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Дар низоми падарон мемонам.

Раҳи некӣ зи азал роҳи ман аст,
Некдил ёру дилогоҳи ман аст,
Ҳар кӣ некӣ кунад, аллоҳи ман аст,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Банди ғамҳои ҷаҳон мемонам.

Хеш ҳар ҷой намоиш надихам,
Ба кафи нарми ситоиш надихам,
Ба амалхоҳ кушоиш надихам,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Лаъли дар кӯҳ ниҳон мемонам.

Рӯдаму пур шудаму сар назадам,
Хеш бар соҳили дигар назадам,
Ба диле теғи Сикандар назадам,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Дар дили пиру ҷавон мемонам.

Пайкарам аз сари сад тир гузашт,
Гарданам аз дами шамшер гузашт,
Умр дар бозии тақдир гузашт,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Аз ғаму дард нишон мемонам.

Сарвати беш чӣ ҷои ҳавасе,
Давлати беш намонад ба касе,
Гӯш кун бар гапи соҳибнафасе,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Дар лаби оби равон мемонам.

Ризқи ман ҳаст ба нӯги қаламам,
Шукр гӯям ба ҳама бешу камам,
Фақат аз ҷанг бувад дарду ғамам,
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам,
Душмани тирӯ камон мемонам.

ДИЛАМ ХОҲАД

Дилам хоҳад ба хоки кишвари ман
Дарахту боғҳо бисёр бошад.
Бубинам навдаҳоро сархамида,
Тамоми шохаҳо пурбор бошад.
Замини пуштаҳо ҳолӣ намонад,
Баланд аз кӯҳҳо хирвор бошад.
Макони зиндаҳо пурнозу неъмат,
Мазори мурдаҳо гулзор бошад.

Дилам хоҳад, ки дар ин умри кӯтах,
Самар орам чу борони баҳорӣ.
Намонам бе нишон дар роҳи қисмат,
Нагардам лаҳзае беҳуда ҷорӣ.
Бубахшам зиндагӣ лабташнагонро,
Намоям киштаҳоро обёрӣ.
Савори мавчи дарёҳо равам пеш,
Расам то баҳрҳо аз беқарорӣ.

Дилам доҳад, ки бўсам дасти деҳқон,
Бигардад ганҷҳояш беканора.
Ҳама пеши бараш подоши заҳмат
Шавад пур аз нишону аз ситора.

Ба ҷои шӯълаи хуршеду маҳтоб
Ба нури рӯи ӯ созам назора.
Ҳама сабзем аз сабзии кишташ,
Бисабзад дони ӯ дар санги хора.

Дилам хоҳад набинам дасти ғорат
Ба ганҷи хонаю бар моли мардум.
Натанҳо ҳоли як-ду носипосе,
Шавад беҳ рӯзгору ҳоли мардум.
Шаҳоматҳои кирмони болохӯр
Бигардад, кошкӣ, помоли мардум.
Чу оби чашмасорон соф бошем,
Набошад доғ дар омили мардум.

Намехоҳам бимирам, то замоне
Набинам орзуҳои диламро.
Нагирам аз дарахти дастпарвар
Туфайли заҳмати худ ҳосиламро.
Фақат худ метавонам кард эҳё
Давои қалбу ҷони бисмиламро.
Фақат худ метавонам кард осон
Ба роҳи зиндагӣ ҳар мушкиламро.

КЎЛОБ

Кӯлоб диёри офтоб аст,
Кӯҳу дараҳои он пуроб аст,
Шукронаи обу офтобаш!

Зарбахш замини кишт дорад,
Гӯё ба бағал биҳишт дорад,
Шукронаи хоки киштбобаш!

Кони намакаш баҳои чон аст,
Сад кони дигар дар ӯ ниҳон аст.
Шукронаи ганҷи беҳисобаш!

Зебо чу арӯси беҳичоб аст,
Аз шодию бахт комёб аст,
Шукронаи бахти комёбаш!

ИСЁНИ ДИЛ

Ман дилам,
Исён бувад дар чӯши ман,
Бишнавад овози дунё гӯши ман,
Зиндагонӣ ҳаст дар оғӯши ман,
Зиндагонӣ ҳаст бори дӯши ман,
Пойдорам дар вафои зиндагӣ,
Мекунам исён барои зиндагӣ.

Ман дилам,
Ҷонам ниғаҳбони ман аст,
Ишқ ҳам як мавҷи исёни ман аст,
Бахт ҳам як лутфу эҳсони ман аст,
Ҳар чӣ дар дунёст, аз он ман аст,
Ман намемонам, ки олам хун шавад,
Ноҳақӣ аз сарҳадаш берун шавад.

Ман дилам,
То дӯст ҳасту душман аст,
Дастаи беле ба дасти чаҳкан аст,
Ҳалкаи доре ба даври гардан аст,
Гӯшае торик рӯзи равшан аст,
Сӯхторе низ дар қони ман аст,
Дар ҷаҳон фарёду афғони ман аст.

Ман дилам,
То одам асту олам аст,
То даме, ки бахту шодию ғам аст,
То даме, ки бесахову ҳотам аст,
То нишон аз қисмати бешу кам аст,
Ҳар замон дар хеш исён мекунам,
Мушкилоти умр осон мекунам.

Ман дилам,
Ман он дили исёнгарам,
Ман дили покам, дили ғампарварам.
Нек бошӣ, роҳ ёбӣ бар дарам,
Нек бошӣ дар барам,
Ман туро манзил ба манзил мебарам,
Бо раҳи худ, бо раҳи дил мебарам.

ДОН, КИ ЗӢРАШ ОМАДАСТ

Ҳар гаҳе, ки кас шикоят мекунад,
Аз ғубори дил ҳикоят мекунад,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Кас агар аз паст боло меравад,
Мӯр баҳри дон ба сахро меравад,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Духтаре худро ба оташ мезанад,
Ошике чон дар кашокаш мезанад,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Ҳар гаҳе, ки мегурезад маҳбасӣ,
Ё шавад тавлид тифле норасӣ,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Гар суханвар мекунад тарки сухан,
Булбуле берун бигардад аз чаман,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Қолаберо бишканад марди хунар,
Марди раҳ чун гардад аз роҳи сафар,
Дон, ки зӢраш омадаст.

Мӯ дар оташ гар хӯрад сад печу тоб,
Гушна монад пой дар рӯи кабоб,
Дон, ки зӯраш омадаст.

Мекунад хушёр гар девонагӣ,
Ё қафас бишкаст мурғи хонагӣ,
Дон, ки зӯраш омадаст.

Чони худ осуда монад дар бало,
Рӯй гардонад худочӯ аз худо,
Дон, ки зӯраш омадаст.

Гашт аз мачрои худ ҳар гоҳ рӯд,
Ҳар кӣ қабри худ канад бо дасти худ,
Дон, ки зӯраш омадаст.

Душманат вақте суроғат мекунад,
Берун аз дил дарду доғат мекунад,
Дон, ки зӯраш омадаст.

Гар шавад Ҳурмузд рӯзе Аҳриман,
Шиква созад гар ватандор аз Ватан,
Дон, ки зӯраш омадаст.

НЕКНОМӢ

Меҳрубонӣ худ ҷавоби меҳрубонӣ будааст,
Носипосӣ гарди роҳи бенишонӣ будааст,
Худфиребӣ бад зи марги ногаҳонӣ будааст,
Дӯстдорӣ эътиқоди зиндагонӣ будааст.

Худ шинос андар ҷавонӣ, ки ҷавонӣ бигзарад,
Лаҳзаи бебозгашти комронӣ бигзарад,
Давраи аз нахли умре гулфишонӣ бигзарад,
Худшиносӣ меваи боғи ҷавонӣ будааст.

Зист дар дунё касе бе ормону бе ҳавас,
Дасти худро бурд ҷои гул ба рӯи хору хас,
Бигзаронд ӯ умри нотақрорро бе ҳамнафас,
Умрбод аз бахту шодӣ ормонӣ будааст.

Зиндагӣ доранд бо амну амон бисёрҳо,
Синаҳо пур карда аз ному нишон бисёрҳо,
Қаҳрамон гаштанд бе тирӯ камон бисёрҳо,
Зиндагии тинҷ кардан қаҳрамонӣ будааст.

Ҳар касе бо дард рӯзе хест бар имдоди халқ,
Бохабар шуд лаҳзае аз доду аз фарёди халқ,
Монд чун Восею Шерак умрҳо дар ёди халқ,
Одамӣ бо некномӣ ҷовидонӣ будааст.

ЁДАШОН БА ХАЙР!

Онон, ки беш додаю камро надидаанд,
Аз боғи зиндагии худ як гул начидаанд,
Чон бедареғ баҳри мо рӯзе супурдаанд, –
Ёдашон бахайр!

Бошем то ки зиндаю осуда дар диёр,
Оем дар саодати ояндагон ба кор,
Дар гӯшаҳои дури Ватан беш мурдаанд, –
Ёдашон бахайр!

Дар рӯзи саҳти зиндагӣ роҳе кушодаанд,
Ҳар пора нон, ки ёфта бар мо бидодаанд,
Худ гушна мондаю вале онро нахӯрдаанд, –
Ёдашон бахайр!

То рӯи сурх доимо бошад насиби мо,
Фардои нектар аз ин гардад ҳабиби мо,
Дилро ба дарди дигарон бо ғам фишурдаанд, –
Ёдашон бахайр!

Бар орзую сад ҳавас моро расондаанд,
Дар даҳр ному ёди нек аз хеш мондаанд,
Армони ношикашашон бар хок бурдаанд, –
Ёдашон ба хайр!

ҲАҚИҚАТ

Ман ҳама неку бади рӯи ҷаҳонро дидаам,
Чор сӯи ин заминро осмонро дидаам,
Сарбаландии ҳазорон қаҳрамонро дидаам,
Ҷонкании талхи садҳо душманонро дидаам.

Одаме бо ҷашми бинояш намебинад маро,
Бо заданҳои дили ман ӯ набошад ҳамсадо.
Он яке дар қасри шоҳӣ нест бо ман ошно,
Дигаре дар кулбаю аз ман намегардад чудо.

Донае бе меҳри ман аз хоки тар боло нараст,
Хӯшае бе оби ҷонбахшони ман ҳосил набаст,
Гавҳаре бе ёрию имдоди ман н-омад ба даст,
Ҳар касе, ки қасди ман бинмуд, шамшераш шикаст.

Ман намегӯям, ки тоҷик нест Сино, алҳазар,
Ман намегӯям, ки шоир нест Мирзо, алҳазар,
Ман намегӯям дурахшон нест фардо, алҳазар,
Аз дурӯғу тӯҳмату аз ҳарфи бечо, алҳазар!

Ман ба умри худ нагуфтастам сафедеро сиёҳ,
Ҷо намеёбад даме бар дӯши ман бори гуноҳ,
Ман нагирам ноҳақонро ҳеҷ гоҳе дар паноҳ,
Ман намонам ҳақпарастони ҷаҳонро байни роҳ.

САФАРАТ НЕК ШАВАД!

Туй азбаски ҷигаргӯшаи ман,
Зи бари умр яке хӯшаи ман,
Ба ту ин аст фақат тӯшаи ман
Пеш аз роҳи сафар:
Сафарат нек шавад!

Ҳар кучо гуфт Ватан рав, писарам,
Ба гапаш бо сару по дав, писарам,
Сипараш шав, писарам,
Ки туро ўст сипар,
Сафарат нек шавад!

Зиндагӣ нест раҳи тахт, бидон,
Мушкил ояд ба кафат бахт, бидон,
Бош дар пешаи худ сахт, бидон,
Ҳама дам ёб зафар,
Сафарат нек шавад!

Ба раҳе рафтани кас нест хунар,
Хунар он аст, ки дар роҳи сафар,
Кунӣ аз хавфу хатар
Сарбаландона гузар,
Сафарат нек шавад!

Марав аз ҷодаи ҳар хешпарааст,
Аз паи одами паст,
Хешро гир ба даст,
Аз бало соз ҳазар,
Сафарат нек шавад!

Нигарон аст туро, хонаи ту,
Чашми пуршафқати ҷононаи ту,
Ғули уммеди ту – Мичғонаи ту.
Ғӯш кун панди падар,
Сафарат нек шавад!

ЁДИ КҶДАКӢ

Дар замони кӯдакӣ дунёи рангин доштам,
Гуфтугӯ дар қуллаҳо бо моҳу парвин доштам,
Дар лаби сарчашмаҳо аз санг болин доштам,
Дар баҳорон аз гулу себарга қолин доштам.

Аспи ман мерафт монанди шамол аз ёлаҳо,
Зери оҳанги суруди барраю бузғолаҳо,
Чида-чида раҳ ба раҳ гулдастаҳо аз лолаҳо,
Гӯиё аз сурхии он тоҷи заррин доштам.

Омадам аз пуштаҳо дар пушт гоҳе хору хас,
Мепаридам аз чариҳо мисли оҳу бо ҳавас,
«Дид» мегуфтам ба овози баланди худ сипас,
Гӯиё дар дастҳоям рули мошин доштам.

Бо забони кӯдакӣ бо мурғакон гап мезадам,
Дам ба дам шӯхона зери шохаҳо лап мезадам,
Аз пари гунчишку боли кафтарон қап мезадам,
Бешумор аз ин бародарҳои дерин доштам.

Гаҳ ба оби софи ҷӯе ранг меандохтам,
Бачаҳоро гоҳ бо ҳам ҷанг меандохтам,
Гоҳ бо шӯҳӣ ба боме санг меандохтам,
Ман вале дар сина қалби поку бекин доштам.

Аз азал азбаски будам дӯстдори модарам,
Доштам дунёи дигар дар канори модарам,
Ҳар кучо мерафт, мерафтам қатори модарам,
Кай ғаму дарде ба дил аз ону аз ин доштам.

Рафт аз ман бачагию олами рангин нарафт,
Аз ҳаёлам сабзаҳои нарм чун қолин нарафт,
Лаҳзаҳои гуфтугӯ бо Моҳу бо Парвин нарафт,
Рӯзгори бебаҳо аз умри ширин доштам.

ҚАЛАМКАШ

Намегӯянд ҳар касро қаламкаш,
Қаламдор аз қаламкаш фарқ дорад.
Қаламкаш буд бояд мисли дарё,
Ки дар саҳрои дил нақше гузорад.

Қаламкаш бошад он, ки дар дили ӯ
Биғунчад дафтари аъмоли халқаш.
Кунад парвозҳо монанди Айнӣ,
Пару болаш бигардад боли халқаш.

Ба сеҳри хомаю чашмони дилбин
Бухороро Бухоро кард Сино.
Агарчӣ Рӯдакиро кӯр карданд,
Валекин бо қалам ӯ монд бино.

Қаламкаш буд Турсунзода Мирзо,
Ки боғе сабз кард аз шеърборон.
Қаламкаш ҳаст Мӯъмини Қаноат,
Ки исмаш гашт исми Тоҷикистон.

Намегӯянд ҳар касро қаламкаш,
Қаламдор аз қаламкаш фарқ дорад.
Қаламкаш буд бояд мисли дарё,
Ки дар саҳрои дил нақше гузорад.

ШЕЪРИ МАН

Шеъри ман, чун чашмаи кӯҳӣ раҳи дарё бигир,
Аз диле гар омадӣ, роҳи дили дунё бигир.

Ман нагӯям аз замин шав дур, то кайҳон баро,
Гар ту меҳохӣ баландӣ, то дили инсон баро.

Бо забони модарии чун шакар гуфтам туро,
Аз дили пурмеҳр, бо ҳуни чигар гуфтам туро:

Васф бинмо мардуми ганҷофаринамро мудом,
Модари фарзандҳои нозанинамро мудом.

Шав гули садранг андар ҷои ҳар хори Ватан,
Сабт дар санги мазори ҳар вафодори Ватан.

Ҳар кучо бардор бо сеҳрат дили бишкастаро,
Аз дигар бикшо дари бар бенавоён бастаро.

Орзу дорам, ки гардонӣ дами шамшерро,
Банд соӣ ҷодаҳои хунчакони тирро...

Шеъри ман, чун чашмаи кӯҳӣ раҳи дарё бигир,
Аз диле гар омадӣ, роҳи дили дунё бигир.

ФАРЗАНДИ ВАТАН

Баъди тамошои филми «Ҳабдаҳ лаҳзаи баҳор»

Ватан, фарзанди ту ҷон дар кафи даст
Намояд ҳифз шаъну эътиборат.
Хазон гардад агарчӣ навбаҳораш,
Намемонад хазон гардад баҳорат.

Ватан, фарзанди ту дар роҳи номус
Ғаму дарди туро дорад ба сина.
Дар ин раҳ ӯ наметҷӯяд баландӣ,
Дар ин раҳ ӯ намекобад ҳазина.

Барои он, ки огоҳат бисозад
Ва ё аз қасди душман дорад эмин,
Наметарсад вай аз зиндони торик,
Наметарсад вай аз чанголи хунин.

Чу ҳастӣ ҳар кучое пуштбонаш,
Ба пайкори ҳақиқат дастболост.
Разолат чун варо мағлуб созад,
Ки ӯ аз меҳри ту зӯро тавоност?!

Ватан, фарзанди ту сарбози бахт аст,
Бувад ҷонаш ба ҷонат решапайванд.
Кучое бошад ӯ, пайғамбари туст,
Ту бошӣ ҳар кучо ӯро худованд.

ЁДИ ҚАҲРАМОН

Мекунам ҳар лаҳза ёди қаҳрамонони Ватан,
Ёди онҳое, ки баҳри бахти хандони Ватан,
Чони худ доданд чои зарраи хоки Ватан,
Ҳамчу фарзандони бонангу баидроки Ватан.
Ёди онҳое, ки шабҳо партави лашкар шуданд,
Ҷангро бо кори хуби хеш сардафтар шуданд.
Ёди онҳо, ки шаҳиди поку ҳам аъло шуданд,
Ҳамчу дил дар синаҳои аҳли кишвар ҷо шуданд.
Ёди онҳое, ки ҷон додан барои ин диёр
Баҳрашон буд сарбаландию шукӯҳу ифтихор.
Ёди онҳое, ки ҳоло гарҷӣ дар хоканд хоб
Меҳрашон дар ин Ватан раҳшад мисоли офтоб.
Мекунам ҳар лаҳза, ҳар дам ёди Зоя – хоҳарам,
Ёди Гастелло рафиқи арҷманду додарам.
Ёди ҳамдеҳам – Саидукуло, ки дар майдони ҷанг,
Гашта баҳри ҳамнабардон машғали тобони ҷанг,
То дами хомӯш гаштан ҷон ба осонӣ надод,
Ҷон ба осонӣ барои кишвари ҷонӣ надод.
Ҷон ба осонӣ навода, дам ба дам дар мегирифт,
Хасро ҳар як нафас месӯхт, дарбар мегирифт...
Мекунам ҳар лаҳза ёди қаҳрамонони Ватан,
Ёди онҳо, ки шуданд, аз ростӣ, ҷони Ватан.

Соли 1964

СУРУДИ «БАЧАМОЙ»

Нолаи ҷонсӯзи модарон

То ҳанӯз ояд ба гӯши ман суруди «бачамой»,
Тира бошад осмони дил зи чӯди «бачамой»,
Абри гирёни баҳорон дар намуди «бачамой»,
Бигзарад аз тори сар чун ёдбуди «бачамой».

Як чавони нозанин аз чанги гирмон барнагашт,
Як чаҳони орзую ишқу армон барнагашт,
Чӯчаи гунчишк не, фарзанди инсон барнагашт,
Кам намегардад даме аз ашк рӯди «бачамой».

Барнагашту аз ғамаш бигашт даври лолае,
Монд нобикшода як сандуқи пур аз колае,
Мурд бо ӯ гӯиё армони чандинсолае,
Хезад аз дилҳои пур аз сӯз дуди «бачамой».

Рафт дуди чангу дар дил монд аммо дудааш,
Кам намегардад замоне ҳам ғами афзудааш.
Чанг охир бофт бо дастони хунолудааш,
Тору пуди модарон аз тору пуди «бачамой».

ҚАСАМ

Бачча будӣ, баччаи қинғолае,
Тир омад дар сарат чун ҷолае,
Рехт хунат дар фарози ёлае,
Ҳамчу фарзанди падар хонам туро,
Зинда бошам, зинда гардонам туро.

То ба хокат сар намомонад касе,
Ашки сӯзоне нарезонад касе,
Аз кучо ҳастӣ, намедонад касе,
Ҳамчу фарзанди падар хонам туро,
Зинда бошам, зинда гардонам туро.

Аз барои зиндаҳо чон додай,
Ҷони пур аз меҳру армон додай,
Сар мисоли марди майдон додай,
Ҳамчу фарзанди падар хонам туро,
Зинда бошам, зинда гардонам туро.

Бо дили садҷок аз дарду алам,
Ёд кардам дар сари гӯрат қасам:
Сатри меҳрат менависам бо қалам!
Ҳамчу фарзанди падар хонам туро,
Зинда бошам, зинда гардонам туро.

ДАР АСРҲОИ ОЯНДА

Модаре бояд, ки ҳар фарзандро
Қаҳрамони халқи кишвар офарад.

Раҳбаре бояд, ки аз буроҳае,
Ҷозилу донову раҳбар офарад.

Ҳақшиносе, ё ки ҳақдоре зарур,
Ризқи инсонро баробар офарад.

Ошике даркор, роҳи ишқро
Бо ҷунуни хеш аз сар офарад.

Ковае лозим, ки досу болға
Ҷои гурзу теғу ханҷар офарад.

Шоире бояд, ки дар мулки суҳан
Рустами Дастиги дигар офарад.

МАН ДАР САРИ РОҶ ХОНА ДОРАМ

Даргоҳи падар расад ба хотир,
Даргоҳи сари раҳи мусофир.
Буд чор дараш кушода доим,
Рӯ ҷониби чор ҷода доим.
Пур он ҳама дам зи меҳмон буд,
Кошонаи ёру дӯстон буд.
Сад даст гирифтам об он ҷо,
Рафтам ба раҳи савоби дунё.
Рӯзе, ки падар гузашт аз даҳр,
Омад ба видои ӯ ҳама шаҳр.
Меғуфт яке: «—Чӣ босаҳо буд,
Бар дарди ҳазор кас даво буд.
Ҳаргиз ӯ набурд бар даҳонаш,
Бе ёру шинос ними нонаш».
Меғуфт дигар, ки: «—Ёд бодаш,
Аҳсан ба ҳамон дили кушодаш.
Он сол, ки қаҳтӣ зад ба ҷон неш,
Ӯ бурд маро ба хонаи хеш»...
Аз кӯдакӣ ман ба ёд дорам
Панди падари бузургворам:
—«Андар сари роҳ хонаат соз,
Бо раҳгузарон ту бош дамсоз.
Бикшо, дари худ ба рӯи олам,
Одам бувад аз барои одам».
Кошонаи хокии сари роҳ
Бинмуд маро зи даҳр огоҳ.
Ман дар сари роҳ хона дорам,
Мисли падари бузургворам.

МЕРОС

Чот чанат шавад, эй чон падарам,
Падари камбағалам!
Ёд дорам, ки ба ман мегуфтӣ:
– Писарам,
Лахти чону чигарам,
Хоҳӣ аз даҳр пурармон наравӣ,
Бояд аз хона ту бенон наравӣ.

Нон агар дорӣ ту андар камарат,
Пеш н-ояд хатарат,
Нек гардад сафарат,
Зиндаю соқу саломат, писарам,
Боз ой ба дарат.
Қадри нон донӣ гар, имон дорӣ,
Шавқ бар зиндагию меҳр ба даврон дорӣ,
Дар дилат раҳм ба инсон дорӣ...

Чот чанат шавад, эй чон падарам,
Падари камбағалам,
Аз ғаму дарди ҳама камбағалон бохабарам.
Бош осуда, ки ман панди ту ро,
Панди дилбанди ту ро,
Ҳамчу мерос зи як насл ба насле бубарам.

КУҲНАЁРОН

Равам умре ба роҳи куҳнаёрон,
Ки рӯзи ғам дарат аввал кушоянд.
Агар доранд тахти осмонӣ,
Заминӣ гашта бар наздат фароянд.

Шавам қурбони нанги куҳнаёрон,
Чу мо доранд дарди куҳна дар дил.
Нигаҳ доранд моро аз хатарҳо,
Ки дарёи дамонеро ду соҳил.

Шавам қурбони расми куҳнаёрон,
Ки нафрӯшанд ёри куҳна бо зар.
Кӯлоҳи куҳнаро бар сар гузоранд,
Агар ёбанд ҳам тоҷи Сикандар.

Дилу чонам фидои куҳнаёрон,
К-аз оби чашма ҳам софанду софанд.
Сухан гӯянд агар, бепарда гӯянд,
Ба умри хештан гапро набофанд.

Кунам якумр ёди куҳнаёрон,
Ки ёри куҳнаро бар ёд оранд.
Куҳанёре агар аз дидаҳо рафт,
Ба дилҳо ҳайкали меҳраш гузоранд.

ИНСОФ

Даврае, ки ғами бенонӣ ғами дунё буд,
Буд фарроши ятимхона зани камбағале.
Аз ҳақи кӯдакакон нимаи нон меовард,
Аз ятимхона ба кошонаи худ ҳар маҳале.

Гарчӣ буд шавҳари ӯ чун дигарон гушнаю зор,
Дастӣ худ ҳеч намебурд ба он нимаи нон.
Ғами дуздӣ занаш аз ҳақу аз хони сағир
Ашки чашмони варо боз ҳамекард равон.

Як шаб ӯ аз сари бетоқатияш коре кард,
Ба хаёлам, ки накардаст чунин кор касе.
Ӯ зи болои зани хеш шикоят бинмуд,
Ба ҳазорон аламу дард ба як додрасе.

Ӯ навиштаст: «Занам ҳаст гунаҳгори азим,
Аз ҳақи нони ятимон бубарад шому саҳар.
Дод бояд, ки чазо аз раҳи инсоф ба ӯ,
То набинам паи ӯ дар раҳи ин пеша дигар...»

Чун бубинам ҳама носерамии серонро,
Гушнаеро бикунам ёд дилаш доро буд.
Аз гуноҳи зани худ чашм напӯшид зи бас,
Қадри инсоф варо аз ҳама чӣ боло буд.

ТАКРОР

Чун шудам бачадор, фаҳмидам
Заҳмату ранчи бешумори падар.
Пеши рӯ шуд varaқ-varaқ гардон,
Дафтари умри рӯзгори падар.

Ҳар саҳар мебаромад аз хона,
Аз паи ризқу баҳти мо мерафт.
Гаҳ сари хирману гаҳ саҳро,
Гаҳ ба бозору осие мерафт.

Бегаҳӣ боз хона меомад,
Сархаму хастачон, ба дӯшаш бор.
Фикри рӯзи дигар ниғаҳ медошт
То саҳар дидаи варо бедор.

Хирману осиебу роҳи адир
Гашт баҳри падар раҳи тақдир.
Доимо мегузашт аз ин се роҳ,
То кунад бачагони худро сер.

Чун шудам бачадор, фаҳмидам,
Як раҳи зиндагӣ будаст озор.
Дар мани нусхаи падар гардад
Бо дигар ранг зиндагӣ тақрор.

ЗАН, КИ ХУД ЗЕБОСТ...

Зан, ки худ зебост, мехоҳад, ки бошад хонааш
Боз ҳам зеботару дилчӯйтар дар чашми кас.
Гоҳ дорад рӯбучину гоҳ дорад шустушӯ,
Аз сахар то шом мечунбад ба ҳавлӣ бо ҳавас.

Зан, ки худ зебост, мехоҳад, ки бошад тифли ӯ
Дар миёни тифлҳои дигарон хушрӯйтар.
Гар бубинад дарду доғе дар либоси кӯдакаш,
Баҳри рафъи он кунад шабҳои ялдоро сахар.

Зан, ки худ зебост, кораш боз зеботар бувад,
Остинаш бар занад, сахар гулистон мешавад.
Мард ҳайрон мешавад аз кордониҳои ӯ,
Аз ду дасти нозукаш сад чарх гардон мешавад.

Зан, ки худ зебост, дорад хешро ораста,
Доимо дар чашм тобад мисли гулҳои баҳор.
Шоҳҳои мӯи мушкин мушк резад раҳ ба раҳ,
Ҳусни ӯ бошад тароватҳои хусни рӯзгор.

Зан, ки худ зебост, ҷои гашти ӯ озода аст,
Ҳам каломаш дилбар асту ҳам саломаш дилбар аст.
Нозҳояш нозанину шармҳояш дилнишин,
Дар қатори ҳусни беҳамтои номаш дилбар аст.

Зан, ки худ зебост, зебоипарастӣ мекунад,
Олами зебой аз ин чинс эҳё гаштааст.
Зан, ки худ зебост, аз рӯзи азал дар ҳар замон
Бо фаросатҳои зебо зеби дунё гаштааст.

ДАСТБАХАЙР

Дона мепошид дар болои бом
Модарам ҳар рӯз ҳангоми сахар,
То ки гардад хайри рӯҳи рафтагон,
То ки гардад шод арвоҳи падар.

Сӯзанӣ медӯхт шабҳои дароз,
Тангае меёфт бо ранчи зиёд.
Вопасин пайдои худро модарам
Дар кафи дасти гадое мениҳод.

Хони худро мекушод ӯ бедареғ
Бо лаби ноне ба пеши раҳгузар.
Худ агарчӣ як зани бечора буд,
Чорагар мегашт бар бечоратар.

Гови ӯ медод агар як коса шир,
Нисфи он медод бар ҳамсояҳо.
Аз барояш буд болотар мудом
Аз ҳама моли ҷаҳон як каф дуо.

Шод бод арвоҳи покат, модарам,
Меравам як умр ман бо роҳи ту.
Ҳар чӣ ёбам, хайр созам дар ҳақат,
Бошад оҳанги дилам аз оҳи ту.

МОДАР – МАДОРИ ИНСОН

Аз пеши чашми модар,
Даҳ бор марг бигзашт.
Баракс ӯ зафар ёфт,
Баракс зиндатар гашт.

Модар барорад овоз,
Даҳ кас шаванд роҳӣ.
Ўрост ҳукми барҳақ,
Ўрост ҳукми шоҳӣ.

Модар зи дар дарояд,
Якбора даҳ чигарбанд
Дар гирди хеш бинад,
Монандаи камарбанд.

Модар ба хоб рафта,
Бар хоби ҷовидонӣ.
Доранд рӯҳи ўро
Даҳ гурд посбонӣ...

Модар – мадори инсон,
Халлоқи ҷисму ҷон аст.
Дунё ба ин бузургӣ
Дар ҳукми модарон аст.

КЎДАКАМ ДАР НАЗДИ МОДАР

Аз даме, ки рост истодам ба по бори нахуст,
Рост о, то назди ман, – гуфтӣ ту, – чонам,
Ростиро бо ҳамин додӣ нишонам.

Аз даме кардӣ маро, модар, чудо аз синаат
Буд ин ҳам аз бароям як ишорат, як хитоб:
– Рӯзии худро, азизам, худ биёб!

Аз даме бар дасти ман дигар надодӣ лукмае,
Низ дар ин буд сир:
Гӯиё гуфтӣ, ки: «Ҳаққи худ ба дасти хеш гир!»...

Гарчӣ ҳолоям падар,
Боз ҳамчун кӯдаки навроҳгардонам
ба наздат, модарам,
Интизори амру фармонам ба наздат, модарам.

ҲАМҚИСМАТ

Дар даҳр биёбӣ, он чӣ хоҳӣ,
Ў ҳаст валеқ дурри ноёб.
Рӯз аст барои ман чу хуршед,
Шаб ҳаст барои ман чу маҳтоб.

Чон баҳри фидои ўст дар тан,
Гӯест забонам аз барояш.
Биност ду дида аз ҷамолаш,
Гӯшам шунавост аз садояш.

Бе ў самаре ба умри ман нест,
Ў ҳаст, ки гаштаам падар ман.
Чун лола агар лабаш бихандад,
Чун ғунча шукуфам аз дигар ман.

Эй, кош расам ба орзуям,
Эй кош, дуои ман бигирад.
Ман гиряму ёри ман нагиряд,
Ман мираму ёри ман намирад.

ПАЙВАНДИ МЕҲР

Модар аз деҳкадаи хеш нарафтаст бурун,
Хонаю ҳавлию боғи падарӣ ҷои ваяст.
Пуштаю кӯҳу сари чашмаи зери тарма,
Сухбати хосаи ҳамсоя давоҳои ваяст.

Лек дар гӯшаи дури Ватани паҳновар,
Лахти ҷону чигараш аскари сарҳадбон аст.
Аз даме, ки писараш меҳри варо бурд ба худ,
Ҳамдилу ҳамнафаси кишвари бепоён аст.

ДАР САРИ ҚАБРИ МОДАР

Падар рафт аз сари мо дар ҷавонӣ,
Ба ними ҷон падар гаштӣ ту моро.
Зи шамшери забони нохалафҳо
Аё модар, сипар гаштӣ ту моро.

Ту хирман кӯфтӣ монанди мардон,
Ту рафтӣ осӣёб аз баҳри рӯзӣ.
Ту будӣ зинда з-он, як рӯз аз мо
Ба шоми дил чароғе мефурӯзӣ.

Надида роҳате боре ту аз мо,
Шудӣ қоматхамида дар ҷавонӣ.
Ту моро сер кардӣ, худ бирафтӣ,
Зи дунё гушнамаргу ормонӣ...

Туро ман ёд кардам, ёд кардам,
Зиёрат омадам, эй модари ҷон.
Шавад то гӯри ту гулпӯш, резам
Зи абри дидаам борону борон.

КОШКӢ ЗИНДА ШАВАД МОДАРИ МАН

Гушнаи зор будӣ, эй модар,
Тани афгор будӣ, эй модар.
Душмани ҷони ту шуд камбағалӣ,
Марги армони ту шуд камбағалӣ.

Кошкӣ зинда шавӣ, модари ман,
Бинишинӣ ту даме дар бари ман.
Ҳар чӣ дорам, ба сарат бод кунам,
Дили ғамдори ту ро шод кунам.

Ту надидӣ ҳавасатро зи ҷаҳон,
Дар баҳорон ту шудӣ барги ҳазон.
Хурд буданд Ҳусайну Ҳасанат,
Куртаи ҷиғдаи ту шуд кафанат.

Кошкӣ зинда шавӣ, модари ман,
Ба сад уммед кушой дари ман.
Ҳар чӣ дорам, ба сарат бод кунам,
Дили ғамдори ту ро шод кунам.

Гашт аз шафқату аз меҳри замон
Писару духтаракони ту калон.
Гушнагӣ рафт зи кошонаи мо,
Пур зи файз аст кунун хонаи мо.

Кошкӣ зинда шавӣ, модари ман,
Гум шавад ашк зи чашми тари ман.
Ҳар чӣ дорам, ба сарат бод кунам,
Дили ғамдори туро шод кунам.

ҚАЛАМ

Роҳи дил пайваст чун бо роҳи ту,
Аз сиёҳии ту шуд роҳам сафед.
Мебарад ин роҳ то дунёи меҳр,
Мебарад ин роҳ то кӯи умед.

Огаҳӣ аз сӯхтанҳои дилам
Пештар аз ёру фарзандони ман.
Меравад як рӯз фарзанд аз дарам,
Лек мемонӣ ту дар дастони ман.

Давлати дигар маро даркор нест,
Ёфтам аз давлати ту номи нек.
Бо ту номи зиштҳо хат мезанам,
Оварам бар дӯстон пайғоми нек.

Ҳамчу ёри нек дурам кардаӣ
Аз ҷаҳони ғайбату гуфтори бад.
Рӯзу шаб раҳ меравӣ дар дафтарам,
Душманон тарсанд аз ман то абад.

Ман мукофоте надорам дар барам,
Ман надорам ҷуз ту унвони дигар.
Ман наметарсам зи марги хештан,
Ту атоям кардаӣ ҷони дигар.

НАВРӢЗ, БИЁ!

Наврӯз, биё, садқа шавам номи туро ман,
Пазмон шудаам суҳбати айёми туро ман,
То лаб бибарам бори дигар чоми туро ман,
Сад бўса занам рӯи гуландоми туро ман,
Наврӯз, биё!

Наврӯз, биё, то ки зи Чамшед кунам ёд,
Аз хонаи бигзаштаи уммед кунам ёд,
Аз бахти дурахшандаи испед кунам ёд,
Аз омадану рафтани хуршед кунам ёд,
Наврӯз, биё!

Наврӯз, биё, дар қадамат сар бигузoram,
Дар пой ту гулдӯзии модар бигузoram,
Аз дастай гулҳо ба ту минбар бигузoram,
Май пеши ту дар лолаи аҳмар бигузoram,
Наврӯз, биё!

Наврӯз, биё, хонаи ободи маро бин,
Хатлону Зарафшони худододи маро бин,
Сар то сари ин кишвари озоди маро бин,
Аз шодии пазмоншуда фарёди маро бин,
Наврӯз, биё!

Наврӯз, биё, бо дами Исо назарам кун,
Аз зиндашавиҳои гулистон хабарам кун,
Дар базми арӯсон каси бологузарам кун,
Гулрезу гулафшону гуловез сарам кун,
Наврӯз, биё!

Наврӯз, биё, соқии базми ту дигар шуд,
Чамшеди наве бо қадаҳи меҳр бадар шуд,
Шоми ҳама риндони чамоли ту сахар шуд,
Соғаршиканӣ дар бағали кӯҳу камар шуд,
Наврӯз, биё!

ИДИ НАВРӢЗ

Иди Наврӯз омаду дил дар чаман маъво гирифт,
Дури шабнам ҳамчу идӣ дар кафи гул ҷо гирифт.
Аз тамошои гулу гулзору аз савти ҳазор
Қувваи нав, рӯҳи нав дилдодаи шайдо гирифт.

Гоҳ печонад саморо абрҳои дарсафар,
Гоҳ шамси оламоро нур мепошад ба сар,
Гаҳ мисоли ошиқе, ки ёрро дарёфтаст,
Бӯса гирад аз руҳи гулҳо насими даргузар.

Кӯҳҳо гӯё либоси тоза дар бар кардаанд,
Токии гулдӯзии пурнакш бар сар кардаанд,
Ҷӯйҳо гардида рӯду рӯдҳо гардида баҳр,
Қувваи худро ба нафъи мо сафарбар кардаанд.

Ин қадар зебо ҳаёту ин қадар зебо баҳор,
Дидаҳо саршори нуру қалбҳо пурифтхор,
Ман аминам, бо чунин айёму қору зиндагӣ,
Офтоби бахти мо якумр бошад шуълабор!

БАҲОР

Дам кашад хоки мулоим гармии хуршедро,
Панҷаи нарме кушояд мугҷаи умедро.

Қатраи шабнам бубин, ки худнамой мекунад,
Аз бари рухсораи гул ошноӣ мекунад.

Пур шавад аз нағмаю гулбонгҳо кӯху дара,
Дорад овози дигар имрӯз оби шаршара.

Беди маҷнун чун арӯси сабзпӯше гаштааст,
Кӯҳ мисли навҷавони гулфурӯше гаштааст.

Абрҳо тобанд чун чатре ба рӯи киштзор,
Хок ҳам хушбӯй гардидаст аз атри баҳор.

Байни гулзоре ба пирӣ шубҳа дорад пиразан,
Дар хамаи мӯи сафедаш гул гузорад пиразан.

Ном мемонад ба тифли хеш модар Сабзагул,
Рӯи дасташ тифли зебо ҳаст чун як қабза гул.

ШУД БАҲОРУ...

Шуд баҳору лолаҳо ҳар ҷо шукуфтанд,
Байни гандумзору хирманҷо шукуфтанд,
Ҳам ба боғу лаб-лаби дарё шукуфтанд,
Дар бари рухсори духтарҳо шукуфтанд.

Шуд баҳору сар зад аз ин хок дона,
Ҳамчунон, ки аз дили шоир тарона.
Чашмаҳои шеърҳои ошиқона,
Гашт сӯи ҳар дили сӯзон равона.

Шуд баҳору боз шуд гӯё ҳамӯшак,
Паҳн шуд бӯи хуши пудинаҷӯшак,
Давр-даври бачагони гулфурӯшак,
Давр-даври духтарони гулбагӯшак.

Шуд баҳору ман шудам гӯё чавонтар,
Дилбарам ҳам дилрабою меҳрубонтар,
Шеърҳоям рӯҳбахшою равонтар,
Боғи умрам сербору гулфишонтар.

САБЗА МЕОЯД БУРУН...

Бар машомам мерасад бӯи баҳор аз ҳар тараф,
Файзи худро мекунад бар мо нисор аз ҳар тараф.
Бин, дарахти пир ҳам майли ҷавонӣ мекунад,
Ғунча во гардад чу лабҳои нигор аз ҳар тараф.

Чун арӯсе, ки либоси нав бипӯшад ҳар саҳар,
Навбаҳори дилрабо дар чашмҳо шуд чилвагар.
Қатраҳои шабнам андар баргҳои ҳар ниҳол
Менамояд ҳар яке чун нурпора дар назар.

Оби боронро чу май нӯшида аз ҷоми баҳор
Сабза меояд бурун аз хок бо номи баҳор.
Сина гардад саҳнаи рақсу шавад раққоса дил,
Нест ӯро хастагӣ аз шавқи айёми баҳор.

Ҳамчу мӯи духтари озоду аммо шармгин
Духтаре, ки дил пур аз эҳсосу чашмаш бар замин,
Беги маҷнун паҳн карда наждаҳои сабзро
Меҳӯрад алвонҷ ҳар дам аз насими анбарин.

Лола бишкуфад ба саҳро, эҳ, чӣ зебою накӯст,
Гӯиё аз хуни қалби андалебон ранги ўст.
Бин, ки хомӯш асту танҳо бед мечунбонадаш,
Бо забони бод бо шайдои худ дар гуфтугӯст.

Хома мегирам ба дасту шеър иншо мекунам,
Сатри дилчӯе, ки бо сад ранҷ пайдо мекунам,
Гавҳаре, ки аз сиёҳии қалам орам ба каф,
Тӯҳфа бар ту, эй баҳори рӯҳафзо, мекунам.

СИЯҲГҶШ

Гули хушрӯ, гули зебо, сияҳгӯш,
Ғизои қоши духтарҳо, сияҳгӯш.
Чу меҳмони нахустини баҳорон,
Равад то хонаю дарҳо сияҳгӯш.

Мисоли умри булбул кӯдакияи,
Гузафт аз пушти ин гул кӯдакияи.
Авезон гашта ҳар рӯзи баҳорон,
Ба садҳо банди кокул кӯдакияи.

Аз он сад ранги дигар мекашидам,
Ба абрӯ ӯсмаи тар мекашидам.
Варо бо дастҳои гулнавозам,
Ба абрӯвони модар мекашидам.

Баҳорон асту гулчин омадам боз,
Ба он чашмони гулбин омадам боз.
Баро бар пешвози дил, сияҳгӯш,
Ба наздат, ёри дерин, омадам боз.

ГУЛДЌЗИ

Ҳар нақш забон дорад,
Гўё дилу чон дорад.
Гул аз паи гул хезад,
Гул резаду гул резад.
Истора дар он бинӣ,
Маҳпора дар он бинӣ...

Ҳар модари ғамхоре,
Ҳар духтари дилдоре,
Сўзан занаду сўзад,
Нақше ба ҳавас дўзад.
Аз тори дилу чонаш,
Бар ёрашу тифлонаш.

Дар ҳар гули зебояш,
Ҳангоми тамошояш,
Бинам рухи ёрамро,
Наврӯзи диёрамро.
Он рамзи баҳорон аст,
Ҳар гул гули армон аст.

ДОРУИ СУХАН

Ба тӯли солҳое дарди бедардӣ
Гузашт аз кас ба кас оҳиста-оҳиста.
Гули хушбӯй атри хешро гум кард
Миёни хору хас оҳиста-оҳиста.

Чароғи равшане шуд хирасӯз охир,
Садое дар гулӯе монд аз ин дард.
Ба шаҳболи уқоби дурпарвозе
Фазои беғамиҳо гоҳ тангӣ кард.

Хушо, аз ҷониби субҳи навин рӯзе
Насиме паҳн шуд бо бӯи наврӯзӣ.
Гули хушбӯ атои хешро дарёфт,
Чароғи хира кард аз нав худафрӯзӣ.

Даруни синаҳои тори баъзеҳо
Ҳанӯз ин дард роҳу решаҳо дорад.
Дили бекинаю софи мани шоир
Сари барканданаш андешаҳо дорад.

Ба гӯши мардуми бедард шеъраро
Қироат мекунам оҳиста-оҳиста.
Ба доруи сухан дарди замонаро
Таботат мекунам оҳиста-оҳиста.

ЁРИ МАН ТАНҲО ТУӢ

Ёри ман танҳо туй, танҳо туй,
Ёри ту танҳо манам, танҳо манам.

Аз ҳама зебо туй, зебо туй,
Аз ҳама доро манам, доро манам.

Лолаи бишкуфтаи саҳро туй,
Лолачин дар пуштаю саҳро манам.

Духтари дарёи пурово туй,
Ташнаи ҳар қатраи дарё манам.

Дастаи садрангаи гулҳо туй,
Булбули шӯридаи шайдо манам.

Дар ҷаҳон як шӯхи бепарво туй,
Олами пур аз ғаму савдо манам.

Дар дилу дар дидаи ман ҷо туй,
Бедару беҳонаю бечо манам.

То даме дар гӯшае бо мо туй,
Ошиқи хушбахт дар дунё манам.

ДАР АЛОВИ ИШҚ МЕСЎЗАМ ҲАНЎЗ

Эй, ки бахти навҷавонии манӣ,
Офтоби зиндагонии манӣ,
Сарнавишти ҷовидонии манӣ,
Чашм бар роҳи ту медӯзам ҳанӯз,
Дар алови ишқ месӯзам ҳанӯз.

Ёдат аз лавҳи хаёлам дур нест,
Бе ҷамолат бар ҷароғам нур нест,
Тори қалбам бе ту рӯзе ҷӯр нест,
Чашм бар роҳи ту медӯзам ҳанӯз,
Дар алови ишқ месӯзам ҳанӯз.

Чун ту ҷони ман намеёбад ҳабиб,
Чун ту дарди дил намеёбад табиб,
Аз худо танҳо туро хоҳам насиб,
Чашм бар роҳи ту медӯзам ҳанӯз,
Дар алови ишқ месӯзам ҳанӯз.

Бе ту рӯе хуш намеояд маро,
Рангу бӯе хуш намеояд маро,
Орзуе хуш намеояд маро,
Чашм бар роҳи ту медӯзам ҳанӯз,
Дар алови ишқ месӯзам ҳанӯз.

Бар ту сайди хешро бар шои хеш,
Масти худро май бидеҳ аз ҷои хеш,
Раҳм кун бар ошиқи ноҷоми хеш,
Чашм бар роҳи ту медӯзам ҳанӯз,
Дар алови ишқ месӯзам ҳанӯз.

ШАБЕ, КИ ХОБИ МАН АСЛО НАОМАД...

Шабе, ки хоби ман асло наомад,
Даромад моҳтобам аз дари ман.
Маҳе, ки шоми дилро кард равшан,
Бишуд дар зиндагонӣ раҳбари ман.

Шабе, ки хоби ман асло наомад,
Наомад ғуссае ҳам бар дили ман.
Ту гӯй бахту хурсандии дунё,
Будӣ ҳамроҳи ман дар манзили ман.

Шабе, ки хоби ман асло наомад,
Кучо будам, надонам то саҳар ман.
Ба дунё омадам гӯё ки он шаб,
Ба он домони хушбӯ аз дигар ман.

Шабе, ки хоби ман асло наомад,
Шаби беҳобии дилдори ман буд.
Шаби аз чашмаи дил об хӯрдан,
Шаби масти нотақори ман буд.

Шабе, ки хоби ман асло наояд,
Биёяд пеши рӯ даври ҷавонӣ.
Ба ёд ояд шаби навхонадорӣ,
Тамоми лаззати ин зиндагонӣ.

КУРТАИ АРҶСӢ

Кӯчида ранги навбаҳор
Бар куртаи алвони ӯ.
Сӯзанд шамъи лолаҳо
Гӯё, ки дар домони ӯ.

Модар барояш дӯхтаст
Ин куртаи гулдорро.
То бахти ӯ ҳам гул кунад,
Хушбахт созад ёрро.

Ин курта мезебад ба ӯ,
Ҳамчун гуле бар шохи тар.
Бар ҳусни модарзоди ӯ,
Баҳшида сад ҳусни дигар.

Ин курта бар ёд оварад,
Як рӯз наврӯзи варо.
Момои дилсӯзи варо,
Дастони гулдӯзи варо.

Рӯзе ҳикоят ҳар гулаш,
Аз шаҳбаробар мекунад.
Аз гирияҳои додару
Аз ашки хоҳар мекунад.

Даври арӯсӣ бигзарад,
Ин курта монад ёдгор.
Бар ӯву фарзандони ӯ
Аз рангҳои навбаҳор.

ШОМГОҲЕ ЗЕРИ БОРОНИ БАҲОР

Шомгоҳе зери борони баҳор
Маҳвашеро ҷону дил бахшидаам.
Ҳамчу барқе дар ду чашмони сиёҳ
Бо алови ишқ ман рахшидаам.

Шомгоҳе зери борони баҳор
Гуфгугӯ кардем ҳамчун мурғакон.
Пар кушодему баландӣ кофтем,
Шуд баландии дил охир ошён.

Шомгоҳе зери борони баҳор
Мулки дилҳоро тамошо кардаем.
Рафтаем аз бекарон то бекарон,
Бахтро аз ишқ эҳё кардаем.

Шомгоҳе зери борони баҳор
Он қадар дилҷӯю дилбар гаштаем,
Бо ҳама Маҷнуну Лайлои ҷаҳон
То саҳар гӯё баробар гаштаем.

Шомгоҳе зери борони баҳор
Қатраҳо аз хоки ҷони мо гузашт.
Сабз гашта сабзаи армони мо,
Ишқи мо аз имтиҳони мо гузашт.

**ЧАРО, ЧОНАМ,
БА МАН БОВАР НАДОРӢ?**

Туро аз кӯдакӣ омӯхтам ман,
Ба ёдат майда-майда сӯхтам ман.
Ба дил аз сӯзи ишқат рафта-рафта,
Чароғи ҷовидон афрӯхтам ман.

Чаро, ҷонам, ба ман бовар надорӣ?
Чаро ёди маро дар сар надорӣ?

Чу гул овардамат дар хоки сина,
Чу ҷон парвардамат дар хоки сина.
Зи ашқи шашқатори дидаҳоям
Шукуфон кардамат дар хоки сина.

Чаро, ҷонам, ба ман бовар надорӣ?
Нигоҳе сӯи гулпарвар надорӣ?

Диламро пеши ту бикшодаам ман,
Ба дастат ихтиёрам додаам ман,
Ба монанди ғуломи ҳалқабаргӯш
Ба ҳар як амри ту омодаам ман.

Чаро, ҷонам, ба ман бовар надорӣ?
Чу шоҳе раҳм бар чокар надорӣ?

ТАНҲО ТУ...

Ту монанди гули бўнокашида,
Ки доранд орзуяшро ҳазорон.
Манам чун булбули шабранчдида,
Ки созад нолаҳо дар шохсорон.

Ту рӯи куллаи кӯҳи баландӣ,
Манам дар пояи поёни армон.
Ту шоҳи амрию ман бар ту бандӣ,
Равам аз пушти ту умре шитобон.

Ту мисли кавкаби дури самой,
Манам андар замин танҳои танҳо.
Ту механдӣ ба ҳоли бедавое,
Зи ишқи ту, вале дорам таманно.

Ту мисли моҳие дар об тобӣ,
Манам дар соҳили гулпӯши дарё.
Барои як нигоҳи чашми обӣ
Занам худро кунун дар ҷӯши дарё...

Надонистам муҳаббат чист то ту,
Кунун огоҳам аз сӯзи муҳаббат.
Тавонад сохтан хушбахт бо ту
Маро сад сол як рӯзи муҳаббат.

Надонистам чӣ бошад шаҳди бўса,
Накардам бўсае то аз лабонат.
Хабар кай доштам аз дарду ғусса,
Нагаштам бохабар то аз ҷаҳонат.

Надидам то азобе аз бароят,
Надонистам азоби зиндагӣ чист.
Набинам лаҳзае ҳусни расоят,
Надонам сарҳисоби зиндагӣ чист.

Маро дар олами пуршӯро ғавғо
Ту танҳо ошиқи хушбахт кардӣ.
Ту танҳо ин гадои ишқчӯро
Шаҳи дунёву соҳибтахт кардӣ.

РАМЗИ ИШҚИ АВВАЛ

Рӯзе, ки чави баҳор сарпар шуда буд,
Ҳар хӯша чу кокулони духтар шуда буд,
Роҳи ту чу пеш – ғаллазору хона,
Роҳи мани дилфигор дигар шуда буд.

Як буд вале, нигор, роҳи дили мо,
Буд ишқи ҳаётбахш шоҳи дили мо.
Як лаҳза суроби якдигар дур нашуд
Аз чашми ману ту – аз нигоҳи дили мо.

Дар ҳар хати худ туро, нигори ширин,
Аз хизмату меҳри хеш оғаҳ кардам.
Дар ҳар хати худ вале чунин мегуфтӣ:
«Ман доси туро гирифта чоғаҳ кардам»...

Бигашт зи байн солҳои бисёр,
Ман омадаам ба назди ту боз, нигор.
Он дос ба ман бидодаю мегӯй:
«Инро ту кунун ба дасти бачат бисупор!»

Рӯзе, ки чави баҳор сарпар гардад,
Ҳар хӯша чу кокулони духтар гардад,
Ин дос чу рамзи ишқи аввал, ёрон,
Ҳар лаҳза ба чашм пурчилотар гардад.

БИЁ, ЭЙ ЧОНИ ШИРИН

Замоне ҳамчу гул будам, чавон будам,
Саропо орзую ормон будам,
Парешон мисли абри осмон будам,
Бигӯ, эй сабру тамкин, дар кучо будӣ?

Барои синамоли санг мечустам,
Барои тори дил оҳанг мечустам,
Аз ин дунё гули садранг мечустам,
Бигӯ, эй ёри гулчин, дар кучо будӣ?

Дилам мехост ёрам нозанин бошад,
Яке сабзинаи нозофарин бошад,
Ба хусни осмонӣ дар замин бошад,
Бигӯ, эй моҳу парвин, дар кучо будӣ?

Дуо мехостам аз модари пирам,
Дуо аз хоку обу чор тадбирам,
Расам то бар дари ишқи чаҳонгирам,
Бигӯ, эй чони ширин, дар кучо будӣ?

Бикун, эй сабру тамкин, ихтиёри ман,
Бишав, эй ёри гулчин гулнигори ман.
Фаро, эй моҳу парвин, дар диёри ман,
Нишин, эй чони ширин, дар канори ман.

АЗ ГУНОҲИ МАН ГУЗАР

Ман лабатро гуфтаам гулбарги тар,
Кокулонат шоҳаҳои гулбасар.
Барқи чашмат нури хуршеди саҳар,
Эй гули ман, аз гуноҳи ман гузар.

Моҳ гуфтам чехраи зебои ту,
Сарв гуфтам қомати раънои ту.
Сар намондам баҳри чӣ дар пойи ту?
Эй гули ман, аз гуноҳи ман гузар.

Ман туро аз меҳр дилбар гуфтаам,
Дилбари бо чон баробар гуфтаам.
Ҳар қадар васфи ту камтар гуфтаам,
Эй гули ман, аз гуноҳи ман гузар.

Гуфтаам, ки зиндаям аз бӯи ту,
Ҷони ман пайванд бо ҳар мӯи ту.
Ошиқат мирад агар дар кӯи ту,
Эй гули ман, аз гуноҳи ман гузар.

МЕҲРНОМА

Чашмам ба раҳи омаданат дӯхтаам,
Дилро ба алови ниғаҳат сӯхтаам,
Шабро ба чароғи меҳр афрӯхтаам,
То нағз туро дар ишқ омӯхтаам.

То ҳалқаи сад дор сар афрохтаам,
Аз лои суҳан кохи вафо сохтаам,
Гаҳ бурд намудаам, гаҳе бохтаам,
То даст ба зулфайни ту андохтаам.

Дар пуди дилам тори туро бофтаам,
Чун дона зи коҳтӯдаат кофтаам,
Сад гардани саҳти ноҳалаф тофтаам,
То роҳ ба кӯи дили ту ёфтаам.

Пур аз ғаму дарду сӯз дунё шудааст,
Ду чашмаи чашм ҳамчу дарё шудааст,
Мӯҳои сиёҳ барфи саҳро шудааст,
То ҷони ману ҷони ту якто шудааст.

ИШҚИ МО

Эй, хати рӯи ту хатти сарнавиштам,
Эй, гули рӯят гули боғи бихиштам.
Дар замини синаи ту сабз гашта
Навниҳоли орзуву дони киштам.

Баҳри ту меҳри маро дунё надорад,
Қалби пурчӯше чу ман дарё надорад.
Гарчӣ олам пур бувад аз поку нопок,
Дар миёни мо ғуборе ҷо надорад.

Баҳри ту пур шуд ҷаҳон аз орзуям,
Баҳри ту ларзам ба ҳар як тори мӯям.
Рӯй гардонам зи рӯят лаҳзае гар,
Бод аз мӯят сияҳтар ҳар ду рӯям!

Бе ту бадбахтам ба тахти осмонӣ,
Бо ту хушбахтам ба нони подабонӣ.
Бе ту безорам зи умри ҷовидонӣ,
Бо ту меболам зи марги навҷавонӣ.

Баҳрат аз гармою аз сармо гузаштам,
Аз миёни сад сару савдо гузаштам.
Нагзарам то аз хати роҳи муродам,
Аз тамоми роҳати дунё гузаштам.

Он қадар кардам барои ту кашокаш,
Он қадар афтодаам дар обу оташ,
К-аз бари худ як ваҷаб дурат бубинам,
Мешавам чун боди саҳрой мушавваш.

Ишқи мо дунёи беовоза дорад,
Ҳар қадар, ки сӯзи беандоза дорад.
Дар садоқат қалби пур аз меҳри моро
Чун ҳавои кӯҳсорон тоза дорад.

Ман ба даргоҳи ту месозам муноҷот,
Бар ту додам аз баду некам ҳисобот.
Ман надорам аксбини беғуборе
Ғайри он оинаи чашмони зебот.

Аз миёни як ҷаҳон хуру фаришта,
Донаи меҳрат ба хоки сина кишта,
Ман шудам шоир аз он рӯ, ки намонад
Саргузашти ишқи покато нанавишта.

Эй, хати рӯи ту хатти сарнавиштам,
Эй, гули рӯят гули боғи бихиштам,
То қиёмат кардаӣ доғам агарчӣ,
То қиёмат нест доғе дар сириштам.

ҒАЗАЛИЁТ

※ ※ ※

Ман давоми решаи Исмоили Сомониям,
Тоҷики озодаму дар маснади султониям

Чомаи Наврӯзи истиқлолро пӯшидаям,
Шоҳаи пурбораму дар айни гул-афшониям.

Шишаи нанги маро ҳар санг натвонад шикаст,
Ҳифз созам ҳешро бо қудрати Яздониям.

Пушти он ҳафтад пуштам хокбӯсиро надид,
Ман Фаридуни бадахшӣ, Рустами хатлониям.

Аз болоҳову қазохое, ки омад бар сарам,
Дар паноҳаш дошт арвоҳи Алии сониям.

Нестам чун лолаи хуниндили саҳронишин,
Рӯи олам гашт пур аз дӯстони ҷониям.

Канда шуд тори умеди ҷумла қисматсозҳо,
Дидам ин фоли накӯ дар қисмати пешониям.

Гашт санги кӯҳсорон ҳар каломи Рӯдакӣ,
Сабз шуд ҳар чӯби хушки зери боми Рӯдакӣ.

Гарҷи пеш аз Рӯдакӣ ҳам буд шеърӯ шоирӣ,
Шоири соҳибқиронро зод моми Рӯдакӣ.

Шарфаи дарёи Омӯ аз миёни даштҳо
Мерасад бар гӯши дунё чун паёми Рӯдакӣ.

Рангҳои нилгуни хомаи аҳли қалам
Гирад аз аҳли ҷаҳолат интиқоми Рӯдакӣ.

Шеъри ӯ бо шири модар бигзарад бар хуни мо,
Кӯдаки гахвора донд эҳтироми Рӯдакӣ.

Ҳаст осон то ба кайҳон рафтани марди ҳунар,
Мушқил аст, аммо расидан то мақоми Рӯдакӣ.

Лаҳзае медоштам ҳукми равое дар ҷаҳон,
Ин ҷаҳонро мениҳодам ман ба номи Рӯдакӣ!

※ ※ ※

Бахти ман аз сӯхтан ояд бурун,
Аз садоқат бар Ватан ояд бурун.

Донаи меҳрам зи хоки ростӣ
Гар бисабзад, бо сухан ояд бурун.

Кинаро дар дил мапарвар ҳеҷ гоҳ,
Як замон ӯ аз даҳан ояд бурун.

Ҳаққи мардумро хурӣ, як рӯз боз
Аз ягон ҷои бадан ояд бурун.

Бар касе гар ғусса орад нокасе,
Бо фиғон ҷонам зи тан ояд бурун.

Гар шавад пажмурда шохи пургуле,
Нолаи мурғи чаман ояд бурун.

Баъди маргам ҳам ба рағми душманам,
Пайкари ман аз кафан ояд бурун.

Байти меҳри хештанро менависам,
Номаи ишқи Ватанро менависам.

Сабз гардидам ба марзи хокпоше,
Васфи ин дашту даманро менависам,

Рӯзи номуси Ватан бо қатраи хун
Мисраи хорошиканро менависам.

Дар ҳама ҷо дасти Хурмуз аст боло,
Хатти марги Аҳриманро менависам.

То даме, ки зиндаам, дар дафтари дил
Номи ёрони куҳанро менависам.

Нест ғамхоре дигар монанди модар,
Достони меҳри занро менависам.

※ ※ ※

Дар диёри офтобам зодаанд,
Дар шаби пурмоҳтобам зодаанд.

Садди роҳи ман нагардад мушките,
Хушгилу пуробутобам зодаанд,

Чашмаҳо табъи равонам додаанд,
Шоиру ҳозирчавобам зодаанд.

Аллаам бо шеъри Ҳофиз гуфтаанд,
Бо давоту бо китобам зодаанд.

Дар дили ман ишқ туғён мекунад,
Аз вучуди инқилобам зодаанд.

Сулхро бо чон парасторӣ кунам,
Баҳри ин кори савобам зодаанд.

Шеър мегӯям ҳамеша бо забони тоҷикӣ,
Чунки ширин асту дилкаш ҳамчу нони тоҷикӣ.

Дар дили ман аз гумони бад нишонеро маҷӯ,
Тору пудам риштаанд аз ресмони тоҷикӣ.

Кори осон нест бар ман пештар додан салом,
Баски ман гаштам калон дар хонадони тоҷикӣ.

Даҳр, медонам, ки дорад аз азал як осмон,
Пок бошад гар даме, ҳаст осмони тоҷикӣ.

Кишварам бас ҷангҳои беамонро дидааст,
Лек як одам намурдаст аз камони тоҷикӣ.

«Маснавии маънавӣ»-и Мавлавӣ бар даст гир,
Баъд медонӣ, чӣ бошад, достони тоҷикӣ.

Хуни сад миллат ба хуни ман биёмеzанд агар,
Гум намегардад ба хуни ман нишони тоҷикӣ.

Эй худо, асло чудо аз Тоҷикистонам макун,
Эй худо, хокам бикун дар хокдони тоҷикӣ.

Забони модарӣ ширинтар аз қанду асал будаст,
Касе онро надонад худ барои худ ачал будаст.

Тавонад кори мардак зан, натонад кори занро мард,
Шаке набвад, ки зоти зан худодод аз азал будаст.

Накардам дар чавонӣ майл бар кӯи амалдорӣ,
Амалдоре набошӣ ҳам, чавонӣ худ амал будаст.

Ман аз роҳи дили мардон бурун асло намегардам,
Бурун гаштан аз ин раҳ роҳи марги беаҳал будаст.

Кушодам «Хонаи дил»¹-ро ба сад умед, дил гуфтам:
Ки як тоҷики дарёдӯст дарёи ғазал будаст.

Даво ҷӯянд беморон агар, мо байт мечӯем,
Мағӯ бедард моро, шоирӣ ҳам як касал будаст.

¹ Китоби Лоик Шералӣ – «Хонаи дил»

Як умр сачда орам дар пой модари хеш,
Ҷонро фидо намоям баҳри бародари хеш.

Боғи падар бароям гул карду бор овард,
Шукрона менамоям ман бо ду хоҳари хеш.

Дар осмони умрам ҳар тифл ахтаре ҳаст,
Дорам ҳаёти рахшон байни даҳ ахтари хеш.

Гардад замин ҳамеша дар гирди меҳвараш гар,
Ман лек гирд гардам дар гирди дилбари хеш.

Аз баҳри бахт чанде гирди ҷаҳон бигаштанд,
Ман бахтёр гаштам дар хонаю дари хеш.

Ҳамчун ҳаёлу ҳобе мӯхтоҷ буданам рафт,
Хони кушода дорам аз ғайзи кишвари хеш.

Аз дасти душманонам чизе наояд асло,
Ёрони нек дорам, имрӯз дар бари хеш.

Ман оташзодаам бо сӯхтан, бо сӯхтан мирам,
Дилеро гарм созам, дар ғами афрӯхтан мирам.

Намирам, то суҳандону хирадманде маро ёр аст,
Агар як лаҳза монам дур аз аҳли суҳан, мирам.

Биёяд накҳати бадбахтӣ аз гулзори бегона,
Чӣ хушбахтам, агар дар пояи хори Ватан мирам.

Агар ёбанд модарҳои мо Ҳурмузу Рустамҳо,
Дигар кай ман зи теғи хунфишони Аҳриман мирам.

Ту, эй бадхоҳи дилтангам, агар дар тангно мирӣ,
Мани дарёдил, аммо дар дили дашту даман мирам.

Дами бе ёр будан дар ҳисоби зиндагонӣ нест,
Зи ёроне, ки дорам, пештар бигзор, ман мирам.

Дӯстӣ аз қалби поки якдигар сар мешавад,
Душманӣ аз қасдҳои хирасар сар мешавад.

Рӯи дунёро фақат хуршед равшан мекунад,
Инқилоб аз пешвоёни башар сар мешавад.

Носазогӯии фарзанд аз ғуруру ҷаҳл не,
Балки аз гуфтори ноҷои падар сар мешавад.

Хушк бошад ҳок агар, дар он насабзад донае,
Зиндагонӣ баҳри мо аз хоки тар сар мешавад.

Хуш набошад зистан бо дарду сӯзи хештан,
Субҳи ман бо дарди ёрони дигар сар мешавад.

※ ※ ※

Дӯстӣ мустаҳкам аз бисёр дидан мешавад,
Аз чудой рафта-рафта дӯст душман мешавад.

Гум накард аз фанди шайтон асли худро одамӣ,
Тухми гул дар хорзор афтода гулшан мешавад.

Мебарорад ҳукми қатли хешро бо дасти хеш,
Бегуноҳро касе дар фикри куштан мешавад.

Хушёрӣ ҳам зи баъди тарс меояд ба даст,
Чашм дар торикии пурвахм рӯшан мешавад.

Нӯш кардан аз шароби ғайр оқилро чӣ суд.
Хок рӯи қолин афтад, гарди доман мешавад.

Тоҷикистони азизам боз Истиқлол ёфт,
Он чӣ аз ман буд рӯзе, боз аз ман мешавад.

※ ※ ※

Бадие ҳеҷ бар мардум накардам,
Гуноҳи бода бори хум накардам.

Нишастам бар сари тахту ҷафое
Ба қадри донаи гандум накардам.

Надодам кулбаи тангам ба коҳе,
Хаёли гунбади торум накардам.

Ба олам дода ҷонбахшой Сино,
Ба одам кардаи каждум накардам.

Бибӯсидам хасу хори Ватанро,
Ҳавас бар бўсаи анҷум накардам.

Агар гум кардаам симу зари беш,
Забони модарамро гум накардам.

Зи пеши роҳи ростон фиканда кӯҳу бора бод,
Ба рағми доду беғамӣ баланд дасти чора бод!

Зи нобаробарӣ дили ғамину сардгаштае
Ба сина гарм аз дигар, зи нав пур аз шарора бод!

Сари касе, ки ҷангро умеду орзу кунад,
Ба зери роҳи оҳану ба зери сад қатора бод!

Руҳи тамоми дӯстон чу офтоби нурбор,
Дили сиёҳи душманон чу абри пора-пора бод!

Барои ҷоннисорҳо ситорае ба бар кам аст,
Ба номашон дар осмон ҳазорҳо ситора бод!

Яқин бувад, ки аз азал савораҳо савораанд,
Кафи дуо ба рӯ кашам: пиёдаҳо савора бод!

Муҳаббати диёри мо ба қалби беканори мо
Чу меҳри модарони мо бузургу беканора бод!

Чу майса сар кашидаам зи донаи Баландсар,
Чу чӯча пар кушодаам зи лонаи Баландсар.

Битофт чурми пастҳо чу доғи рӯи зиндагӣ,
Ба чашми заррабини ман зи шонаи Баландсар.

Агарчӣ навдаҳои ман ба даштҳо қаламча шуд,
Бимонд решаҳои ман ба ёнаи Баландсар.

Чу мурғакон ба дур ҳам сафар кунам, ба гӯш боз
Баландтар садо диҳад таронаи Баландсар.

Равонаам ба хизмати диёру халқи хештан,
Ба сони оби чашмаи равонаи Баландсар.

Дили кушоди ман бувад чу даштҳои беканор,
Сари баланди ман бувад нишонаи Баландсар.

※ ※ ※

Ин хок ба зери осмон мемонад,
Ин пиру валек он чавон мемонад.

Шахсе, ки нишон наҷӯяд аз миллати хеш,
Гар тоҷвар аст, бенишон мемонад.

Бар хеш раво мабин замонабозиро,
Бози ту меравад, замон мемонад.

Раҳ ёбад агар ба ҳар диле рашку ҳасад,
Он дил ҳама вақт бадгумон мемонад.

Аз ҷодаи ақл по бурун нагзорем,
Ҷон дар тану тир дар камон мемонад.

Оинаи ёри хештан бояд буд,
Ишқи дили пок ҷовидон мемонад.

Аз кандани исторае навмед машав,
Кайҳону дигар ситорагон мемонад.

Ман бо раҳи шеър меравам то охир,
Дар ёд фақат шеъри равон мемонад.

Пур аз файз аст кони Хоҷамӯъмин,
Ҳамеша боз хони Хоҷамӯъмин.

Набошад ҳеҷ ганҷе дар ҷаҳон беҳ,
Аз ин ганҷи равони Хоҷамӯъмин.

Садо хезад мудом аз Хоҷасартез:
«Манам пайванди ҷони Хоҷамӯъмин».

Ба дунё омадам аз модари ҷон,
Хушо, дар остони Хоҷамӯъмин.

Намак хӯрдам, намакро пос дорам,
Сароям достони Хоҷамӯъмин.

※ ※ ※

Дар ҷашни Хоҷа Камол

Ҳарфи дили Мавлоно мӯъчизаи Яздон аст,
Ҳар як сухани Ҳофиз як ояти «Қуръон» аст.

Бар Вайси Қаран Туғрал изҳори садоқат кард,
Ҳақ дидану ҳақ гуфтан аз гӯшаи имон аст.

Бо дард калон гаштем, бо шеър ҷаҳон гаштем,
Дарвешии сухан боло аз минбари султон аст.

Гӯянд, ки ҳар мавҷуд такрор ба худ дорад,
Фирдавсии мо якто, як Рустами Дастон аст.

Дони сухани Шоҳин то хирмани Бедил рафт,
Қадри сухани Хоҷа дар мартабаи нон аст.

Ҷайхун ба хурӯш ояд, Сурхоб кунад туғён,
Рағми ҳама бадхоҳон дарёб, ки тӯфон аст.

Андар тани мо як ҷон, дар синаи мо як дил,
Кӯлобию хӯҷандӣ аз решаи Сомон аст.

Гӯй, ки Вализода хатлони хучандист,
Гӯям, ки Камолиддин хучандии Хатлон аст.

То даме, ки чархи ин гардуни гардон будааст,
Тухми номардон зиёд аз тухми мардон будааст.

Пораи бишкатаи ойина зери пост, бин,
Шиша ҳам дар қисматаш монанди инсон будааст.

Бачаи Айнӣ шикоят кард аз аҳволи хеш,
Дасти доно калтатар аз дасти нодон будааст.

Бар Самарқанду Бухоро таҳ ба таҳ сӯзад дилам,
Оташе дар синаам аз Оли Сомон будааст.

Дар забони подшоҳон халқ дорад салтанат,
Дар амал дар ҳасрати як пораи нон будааст.

Гаштаю баргашта хондам Ҳофизи Шерозро,
Ҳарфи модар гармтар аз ҳарфи «Қуръон» будааст.

Ғазалҳои равон дорему дорем,
Лаби дарё макон дорему дорем.

Зи ҷӯби пасти дарҳо нест боке,
Сари дар осмон дорему дорем.

Шароби ишқ менӯшем умре,
Дили беҳад ҷавон дорему дорем.

Ҳазар дорем аз мурғони кӯчӣ,
Ба як ҷо ошён дорему дорем.

Касеро нек бинад, бад набинем,
Яке рӯю забон дорему дорем.

Надорем иштиёки сарвати беш,
Насиҳат аз калон дорему дорем.

Барои адл месӯзем то рӯз,
Таби Нӯшервон дорему дорем.

Адӯи чангу ёри сулҳ бошем,
Қалам ҷои камон дорему дорем.

Ҳазоронро ба коре даст додем,
Ҳазорон дӯстон дорему дорем.

Табъи модарзоди ман аз чашмасорон сар задаст,
Шоҳаи армон зи нахли меҳри ёрон сар задаст.

Ашки дарду ғуссаҳоям дар муҳаббат шӯр нест,
Чашмаи чашмони ман аз оби борон сар задаст.

Дар ғами халқам тамоми умр месӯзам чу шамъ,
Шеърӣ оташборӣ ман аз оташи ҷон сар задаст.

Дар даҳон ҳаргиз забони ман намегирад қарор,
Ин ҳама фарёд аз фарёди вичдон сар задаст.

Чун замин мечумбаму парво намесозад касе,
Ин қарахтиҳо магар аз тахти ҷунбон сар задаст.

Аз забони тифл ширинтар бувад гуфтори ман,
Мечакад шахду шакар аз шеваи ашъори ман.

Обрӯе ёфтам гар, аз сухан дарёфтам,
Беш аз тиллост нархи шеър дар бозори ман.

Ҳар гаҳе, ки ошиқони даҳр ороянд базм,
Андалебон рӯй меоранд бар дарбори ман.

Аз камони Рустаму аз рангҳояш гап назан,
Сад ҳазорон ранг дорад ҳар гули пиндори ман.

Хирмани шеърар пур аст аз хӯшаҳои ормон.
Ҳар кӣ ёбад донаи мақсуд аз хирвори ман.

Аз парешонӣ раҳидам дар хазонрезии замон,
Ҳасм натвонист сӯзад решаи осори ман.

Гулпарастонро кунад ҳар гул ба бӯи хеш маст,
Кас наёбад дар миёни гулситон такрори ман.

Шишаю бодаю ман айши тамоме дорем,
Байни риндони ҷаҳон шавкату номе дорем.

Эй, ки майхонаи моро бидушодӣ боре,
Ба дами мастии ту арзи саломе дорем.

Сухани мо ба ҳама давр шароболуд аст,
Поктар мо зи майи ноб каломе дорем.

Шишаи бодаи моро натавон санг шикаст,
Мо ба ин шишаву ин бода давоме дорем.

Чӣ сари тарс аз он аст, ки дунё дудар аст,
Ба дари омадану рафт мақоме дорем.

Хасро гӯй, ки бар мо назанад таъна дигар,
Ки ба ҳар мастии худ низ низоме дорем.

Ба дунё номи неку қаҳрамонӣ зинда мемонад,
Ба пой номдорон гулфишонӣ зинда мемонад.

Равад аз ёдҳо байте, намесозанд такрораш,
Чароғи меҳри ёр аз меҳрубонӣ зинда мемонад.

Ниҳоли ишқи аввал дар дили пирон намехушқад,
Умеду орзуҳои ҷавонӣ зинда мемонад.

Агарчӣ меравад як рӯз не – як рӯз ҷон аз тан,
Муҳаббатҳои поки ёри ҷонӣ зинда мемонад.

Каломи халқ гулчин аз гулистони сухан бошад,
Зи шоир содагӯиву равонӣ зинда мемонад.

Забони модарашро кӯдаки гаҳвора медонад,
Ба дилҳо расми неки бостонӣ зинда мемонад.

Чу тифли норасии ормонӣ ҷанг мемирад,
Чу пири орзу сулҳи ҷаҳонӣ зинда мемонад.

Ман кистам ба дунё? Як марди ҳақпарастам,
Дандони ноҳақонро бо санги ҳақ шикастам.

Пастони беш дидам дар зинаҳои боло,
Ҳастам баланд, агарчӣ дар зинаҳои пастам.

Гуфтанд: ҳаст дунё дар дасти шахси доро,
Бар гуфтаҳои бечо зинҳор дил набастам.

Гар кирми макру ҳилла монанди кирми пилла,
Дар сад қабат бупечад, охир занад ба дастам.

Сад тир сӯям ояд, ҷон дар гулӯ ҳам ояд,
Дар аҳди хеш будам, дар аҳди хеш ҳастам.

Шоирон ҷонро адои касби мушкил кардаанд,
Ҳар суҳанро бо ҳазорон ранҷ ҳосил кардаанд.

«Хонаи душман насӯзад, хона дорам дар бараш»
Гуфта, душманро ба душман боз моил кардаанд.

Рағми оне, ки надорад раҳм бар насли башар,
Аз қаламҷӯби суҳан теғи ҳалоҳил кардаанд.

Бегуноҳеро, ки номардон ба дор овардаанд,
Бо рубоие ҳалос аз ҷанги қотил кардаанд.

Нест кам дар зиндагонӣ ноадолатпешаҳо,
Беадолатро ба панде марди одил кардаанд.

Хуни дил ҳӯрданд то як кӯрдил бино шавад,
Зиндагиро поктар аз тухми ҷоҳил кардаанд.

Аз азал пайғоми дилҳоро ба дилҳо мебаранд,
Хонаи пайғамбарӣ бар ҳеш манзил кардаанд.

Шеърҳои ишқиямро дар баҳорон гуфтаам,
Қиссаи ғамҳои худро рӯзи борон гуфтаам.

Ғам надорам аз ками хешу зиёди дигарон,
Ҳар ками худро ман аз баҳри ҳазорон гуфтаам.

Ҳар қадар, ки мебурандам боз боло меравам,
Ин суҳанро аз забони тоқзорон гуфтаам.

Дар баландиҳо бимирад ҳар уқоби тезчанг,
Ин ҳақиқат дар мисоли сарбадорон гуфтаам.

Ошқорам дар назарҳо ҳамчу оби чашмасор,
Буду нобуди диламро ман ба ёрон гуфтаам.

Хешро бо қисмати халқу Ватан пайвастаам,
Ҳар чӣ гуфтам, аз барои ҳамдиёрон гуфтаам.

Аз Худо хоҳам фақат боғи гулафшони туро,
Аз тамоми хоки олам гарди домони туро.

Оби дунё сар занад аз косаи чашмони ман,
Гар набинам соате пурханда чашмони туро.

Дил надорад орзуи ҳосили кишти дигар,
Коштам дар хоки сина тухми армони туро.

Чун гули ночидае дорад ҳавас хору хасат,
Ишқи ман сӯзад хасу хори биёбони туро.

Зинда монам бо умеде то баҳорони дигар,
Гар кушоям як даме қулфи гиребони туро.

Офтоб аз дар дарояд, хона равшан мешавад,
Донае бо донаҳо пайваст, хирман мешавад.

Зиндагӣ гӯяд ба гӯши мо ба такрор ин сухан:
Сабз ҷони одамӣ аз решаи зан мешавад.

Кори бад, гӯянд, бошад дар паноҳи хору хас,
Соате, ки бод бархезад, муайян мешавад.

Дос агар бекор монад, занг мебандад дамаш,
Кори неку кардан аз бисёр кардан мешавад.

Хурд бошад ҷисми кас, онро ба чашми кам мабин,
Оламе пӯшида, бин, аз нӯги сӯзан мешавад.

Шеъри ман, аз дил ба дил рав, чун паёми ростӣ,
Бо ту бошам, халқи ман хурсанд аз ман мешавад.

※ ※ ※

Хона дорам рӯ ба рӯи офтоб,
Ҳар саҳар бидам тулӯи офтоб.

Сина бикшояд ба сӯям офтоб,
Сина бикшоям ба сӯи офтоб.

Шукр мегӯям Худоро рӯзу шаб,
Нестам дар ҷустуҷӯи офтоб.

Пок қалби ман зи покии само,
Сурх рӯи ман зи рӯи офтоб.

Гашт ишқи офтобиям насиб,
Ёд овардам зи кӯи офтоб.

Дар вучудаш сӯз дорад шеърӣ ман,
Мекунад ҳар сатр бӯи офтоб.

※ ※ ※

Ҳар кучо бошед, фарзандони мо,
Ошно бошед, фарзандони мо.

Навниҳоли ишқ то бор оварад,
Бовафо бошед, фарзандони мо.

Аз саховат меҳр оламгир шуд,
Босаҳо бошед, фарзандони мо.

Нест гарчӣ зиндагонӣ беҳато,
Беҳато бошед, фарзандони мо.

Қаҷ набиғзоред пои хешро
То ба по бошед, фарзандони мо.

Як даво ёбед аз шахсе агар,
Сад даво бошед, фарзандони мо.

Мо Ватанро дӯст медорем саҳт,
Мисли мо бошед, фарзандони мо.

※ ※ ※

Эй, ки монӣ ёдгоре, зинда бош,
Дар диле нақше гузорӣ, зинда бош.

Қадри некиҳои ёру дӯстро,
Умрҳо гар пос дорӣ, зинда бош.

Аз барои модари чашминтизор,
Мужда аз фарзанд орӣ, зинда бош.

Гар зи сӯзи ишқ хокистар шавӣ,
Лек дар ёди нигоре, зинда бош.

Санг бошию бигардӣ соате
Лавҳаи рӯи мазоре, зинда бош.

Зиндаҳо худ бе ману ту зиндаанд,
Мурдаҳоро зинда дорӣ, зинда бош!

Кӯҳ ояд бар сараш, парво надорад бегуноҳ,
Барг ҷунбад, дар дили нопок афтад иштибоҳ.

То тавонӣ, дил ба сурат нею бар сират бидех,
Лолаи хушранг берун ояд аз хоки сиёҳ.

Пешпое гар хӯрӣ, захме расад бар ҷони ту,
Шикваҳо аз хеш бояд кард, не аз санги роҳ.

Соате, ки давр меронӣ, макан чаҳ бар раҳе,
Чохкан, гӯянд, рӯзе худ ҳамеафтад ба чоҳ.

Хона ёбад мӯр дар як зарраи хоки Ватан,
Беватан дар рӯи сад дунё наёбад сарпаноҳ.

Дӯст дорам зодгоҳамро ба мисли модарам,
Шеърӣ ман аз меҳри ман як умр мебошад гувоҳ.

Эй дӯстони чонӣ, бе ёди мо набошед,
Имрӯз ё ки сонӣ, бе ёди мо набошед.

Мо меравем гоҳе аз хеш бо хаёле,
Кардем дермонӣ, бе ёди мо набошед.

Дар табъи саркаши мо, рӯҳи мушавваши мо,
Гар ҳаст норавонӣ, бе ёди мо набошед.

Мо ошиқони покем, дар ишқатон ҳалокем,
Гулҳои арғувонӣ, бе ёди мо набошед.

Бори тамоми олам бар дӯши қисмати мост,
Гоҳе кунад гаронӣ, бе ёди мо набошед.

Гӯянд ҳаст як дам умри дарози одам,
Дар ин ҷаҳони фанӣ, бе ёди мо набошед.

Пастем ё баландем, хурдем ё калонем,
Ин аст зиндагонӣ, бе ёди мо набошед.

Чархи гардони фалакро ҳочати таъмир нест,
Кори султони ҷаҳонро чораю тадбир нест.

Ин садо бишнидаам аз бойгони шӯру шар:
Ҳеҷ донишманд ошиқ бар камону тир нест.

Гиряҳои зори тифлонро кӣ гӯяд бесабаб,
Ҳарфи бетафсиру ҳобе низ бетаъбир нест.

Ё мусулмон аст, ё ғабр аст, ҳарду одам аст,
Моҳтоб аз шомҳои тира домангир нест.

Дар вучуди мо тамоми талхҳо дорад вучуд,
Ҳеҷ талхӣ талхтар аз талхии тақдир нест.

Ҳар чӣ қадри қимати худ ҷой меёбад ба ҳеш,
Коҳро бо мушк омеҳӣ агар, иксир нест.

Аз фироқи пири Канъон шуд Юсуф машҳуртар,
Дасти кӯтоҳ аст дасте, ки ба дасти пир нест.

Аз амиру мир мо рӯзе шикоят доштем,
Аз кӣ менолам ҳоло, ки амиру мир нест.

Кишваре, ки нест истиқлол дар пиндори ӯ,
Як сари аз дард дуру пои бе занҷир нест.

Ба уммеде саҳар берун шавӣ аз дар, ҳалолат бод,
Ба фардои накӯи худ кунӣ бовар, ҳалолат бод!

Ба комат захр бодо нӯшҳо аз косаи мардум,
Ба заҳмат гар кунӣ пайдо зару зевар, ҳалолат бод!

Ҳаромат бод ҳарфе, ки ба осонӣ ба даст оӣ,
Ҳадисе, ки бишуд бо ранҷҳо аз бар, ҳалолат бод!

Расӣ бар қиммати бедорхобии сунхангӯён,
Сухан гӯӣ агар як умр аз минбар, ҳалолат бод!

Сареро, ки надорад фикри бад, эмин ниғаҳ дорӣ,
Шавӣ гар бар ҳазорони дигар сарвар, ҳалолат бод!

Ба ҳар кори ҳалоли ту агар гӯяд Ватан аҳсан,
Ҳама гӯянд: шири синаи Модар ҳалолат бод!

Дар дили пурормон як ормонам зинда монд,
Тоҷикистони азизу меҳрубонам зинда монд.

Ними ҷонамро бародар кушт бо теғи ҷафо,
Шукр мегӯям худоро ними ҷонам зинда монд.

Дафтарам пур гаштааст аз қиссаи фарёдҳо,
Ёдҳои рафтагонам дар фиғонам зинда монд.

Шоҳаҳои навбаре дар боғҳое шуд хазон,
Боғҳои гулфишону боғбонам зинда монд.

Турнаҳои рафтаам аз дурҳо боз омаданд,
Меҳри поки кишварам дар ошёнам зинда монд.

Оли Сомон гарчӣ шуд қурбони бадандешҳо,
Номи Сомон чун нишони ҷовидонам зинда монд.

Тир ҳам коре набитвонад, ки битвонад қалам,
Боз аз нақши қалам сулҳи замонам зинда монд.

※ ※ ※

Дар ғами дунё ба дунёбеҳабар бовар макун,
Эй сафарнодида, ту бар навсафар бовар макун.

Дӯст бар сайри ҷаҳон хонад агар, бо ҷон бирав,
Душманат гӯяд баро то пушти дар, бовар макун.

То нарезад захр аз дандони мори куштаат,
Боз ҳам хушёр бош, аз ин зафар бовар макун.

Чун гувоҳи марги Сухроб аст шамшери падар,
Дар набарди зиндагонӣ бар падар бовар макун.

Гар ба чашми дил набинӣ покии вичдони кас,
Ҳеҷ гаҳ бар заррабини чашми сар бовар макун.

Тифлакони хобанд дар гахвораҳои ҷӯби бед,
Бедро гӯянд нахли бесамар, бовар макун.

Об аз чашмаи мо ранги дигар меояд,
Ҷои фоида ба каф тухми зарар меояд.

Самари лутфу карам ҳеҷ надидем ба чашм,
Падар аз беҳирадӣ пеши писар меояд.

Аз бари теғ гузаштем, камон пеш омад,
Аз қазое нараҳидем, қадар меояд.

Аз дили сӯхтае сӯхтаҳо боҳабаранд,
Таги сад абр зи хуршед хабар меояд.

Тангчашме бинишинад сари андешаи бад,
Рустами Золи дигар синасипар меояд.

Мо чӣ гуфтему чӣ кардем, ҳама медонад,
Ҳар бадун неки ҷаҳон пеши назар меояд.

Сари андеша ин асрор зи рӯ парда гирифт,
Баъди ҳар шӯру шаре даври қамар меояд.

Аз ҳама умри ҷаҳолат ба ҷаҳон кӯтоҳ аст,
Дастӣ шафқат бибури, боз ба сар меояд.

Талху ширини ҷаҳон ҳеҷ наомехт ба ҳам,
Шаҳд аз шишаи пурзаҳр бадар меояд.

Бода аз кӯзаи Хайём ба ҳар кас нарасад,
Ин шаробест, ки аз хуни ҷигар меояд.

Талху ширин аст ҳамчун обҳо оби сухан,
Дар диле зардоб бошад, ҳаст зардоби сухан.

Гар ба кори дигари дунё раво бошад шитоб,
Нораво бошад шитобе ҳеч дар боби сухан.

Мастии шоҳон агар аз хуни одам будааст,
Мастии Хайём буда аз майи ноби сухан.

Мегузорад ёдгоре мисли Рустам дар чаҳон,
Ҳар кӣ мегардад чу Фирдавсӣ зафарёби сухан.

Нест таъсири сухан дар ҳеч доруи дигар,
Аз ҳама одобҳо хуб аст одоби сухан.

То даме сӯзад чароғи хонаи равшандилон,
Рӯи оламро кунад пурнур маҳтоби сухан.

※ ※ ※

Шомҳои ман пур аз маҳтоб шуд,
Хонадони ман пур аз асҳоб шуд.

Гашт зар андар кафам хоки сиях,
Ҳамсари ман Гавҳари ноёб шуд.

Мастам аз ҳусну ҷамолаш беҳисоб,
Кай чунин кас аз шароби ноб шуд?

Кӯр кардаш Ҳочамӯъмин умрбод,
Ҳар касе, ки дур аз одоб шуд.

Садкаи қисмат, ки нахли умри ман
Гулфишон дар мазраи Кӯлоб шуд.

※ ※ ※

Хона дорад қалби ман дар кӯи зан,
Ҷаннати ман ҷост дар паҳлӯи зан.

Дар хаёлам аз азал бигрифтааст,
Рангӯ бӯро навбаҳор аз бӯи зан.

Кам шавад як сол аз умри азиз,
Кам шавад гар торае аз мӯи зан.

Шубҳа дорам ман ба ҷодуи дигар
То ки ҳастам, ғайр аз ҷодуи зан.

Вақти мурдан рӯ ба қибла оваранд,
Рӯ биёрам вақти мурдан сӯи зан.

Мешавад рӯзам хушу роҳам сафед,
Гар саҳар аввал бубинам рӯи зан.

Омад бари ту ошики девонаи ту,
То нӯш кунад зи чоми майхонаи ту.

Ўро чӣ ғами ҳақиқате зери фалак,
Хоҳад дили ӯ шароби афсонаи ту.

Дар мастии худ ҳазор паймона шикаст-
Девонаи ту, ба ғайри паймонаи ту.

Ў мастии худ ба хушёрӣ надихад,
Мастӣ кунад аз чамоли мастонаи ту.

Чон бахшаду сар бозаду дил пора кунад,
То боз шавад ғуломи фарзонаи ту.

Бар Каъба нарафту рафт аз чодаи дил,
Шуд чои зиёраташ фақат хонаи ту.

※ ※ ※

Пеши рӯят, эй санам, шарманда моҳ аст,
Офтоби ишқи ман бар ин гувоҳ аст.

Кард бўи зулфаконат масти мастам,
Ҳеҷ пеши бўи он атри гиёҳ аст.

Ту ба мисли лолаи фасли баҳорӣ,
Дар баҳорон гул наҷидан ин гуноҳ аст.

Борҳо гуфтам туро бо ҷон баробар,
Аз хатои ман гузар, к-аз иштибоҳ аст.

Дар замоне, ки раҳам умре сафед аст,
Бе ту бошам лаҳзае, бахтам сиёҳ аст.

Ман намеғунҷам ба қасри тоҷдорон,
Хонаи меҳри ту бар ман сарпаноҳ аст.

Тири фӯлод натонад гузарад аз тани шеър,
Ҳалқаи дор натонад шиканад гардани шеър.

Об гардад ба дами оташи сӯзон оҳан,
Нашавад об ба оташкадае оҳани шеър.

Тифлаки Рум шудӣ Ҳазрати Мавло рӯзе,
На зи илми дигаре, балки зи илму фани шеър.

Монд Фирдавсию Маҳмуд ҳазорон бигузашт,
Буд ҷону тани ӯ аз гилу аз маъдани шеър.

Ман ба ду дидаи худ мурдани худро дидам,
Мурдаму лек надидам ба дилам мурдани шеър.

※ ※ ※

Ғайри васлат нест армони дигар,
Ғайри меҳрат нест дармони дигар.

Нест дар афлоки бахтам аз азал
Чун рухат хуршеди тобони дигар.

Аз даме побастаи ишқат шудам,
По наместонам ба айвони дигар.

Хуш намеояд маро ҳар як сухан,
Бо ту дорам шеърӯ девони дигар.

Сабз аз борони меҳрат умрбод,
Нестам муҳтоҷи борони дигар.

Як шаби Наврӯз меҳмонам шавӣ,
Зинда монам то баҳорони дигар.

То ба ман дарду ғами имрӯз бовар сохтанд,
Чону дилро сахттар аз санги мармар сохтанд.

Решаҳои зулмро аз хоки олам барканам,
Ҳастиямро рағми Дорову Сикандар сохтанд.

Сарвари худ мешавам дар умри кӯтах, дӯстон,
Гар бубинам баҳри ман аз чӯб сарвар сохтанд.

Гиряи тифле барояд, сахт месӯзад дилам,
Хонаи меҳри маро аз хоки модар сохтанд.

Мегузорам по баробар бо бародарҳои хеш,
Зиндагониро агарчӣ нобаробар сохтанд.

Баҳри рӯсурхии ман ачдоди ман шуд хуни дил,
Роҳи фардои маро мардон мунаввар сохтанд.

Мебарояд ҳар саҳар бар пешвозам офтоб,
Пойандозам зи нури меҳри ховар сохтанд.

Дар надорад хонаи ман аз барои дӯстон,
Аз азал Хатлони моро мулки бедар сохтанд.

※ ※ ※

Зиндагӣ охир шиносад мардро, номардро,
Мавҷ берун мекунад аз хеш селовардро.

Ҳалқаи завлона асло во нагардад худ ба худ,
Инқилобе мекушояд пои дунёгардро.

Хурраму сарсабз будан рӯзгори бебахост,
Зери по бинем ҳар ҷо баргҳои зардро.

Ман ҳамеша мепарастам гиряҳои гармро,
Ман надорам чашми дидан хандаҳои сардро.

Мо ба дунё омадем аз баҳри сӯзу созҳо,
Ҷони мо ҳаргиз нахоҳад олами бедардро.

✱ ✱ ✱

Вақт монанди садо мегузарад,
Умр чун боди сабо мегузарад.

Одамӣ аз раҳи дунё боре
Ҳар яке пешу қафо мегузарад.

Ҳар касе кард ҷафое ба касе,
Аз дами теғи ҷафо мегузарад.

Ҳар киро дил сияҳ аст, аз олам
Низ бо рӯи сиё мегузарад.

Самаре ҳар кӣ наовард ба халк,
Ҳамчунон тири хато мегузарад.

Он, ки дунё ба муродаш хандад,
Аз раҳи ишқу вафо мегузарад.

※ ※ ※

Чашма бо ин кӯҳсорон зинда аст,
Ташна бо ин рудборон зинда аст.

Майса вақте аз замин сар мекашад,
З-офтобу файзи борон зинда аст.

Марди деҳқон бо сафои хона не,
Бо азобу ранчи майдон зинда аст.

Ин дили ошуфтаю шайдои ман
Дар мадори ишқи сӯзон зинда аст.

Оламе аз нозу неъмат пур шавад,
Одамӣ бо як лаби нон зинда аст.

※ ※ ※

Дур аз Ватанам, Ватан зи ман дур,
Ширинаму кӯҳкан зи ман дур.

Ман мирам агар, ҷанозабар ку,
Ҳам турбату ҳам кафан зи ман дур.

Дар мурдаи ман сухан кӣ гӯяд.
Дунёи пур аз сухан зи ман дур.

Фарёд кашам, чу андалебон,
Аммо чӣ кунам, чаман зи ман дур.

Хоҳам бари модарам нишинам,
Бечораи пиразан зи ман дур.

Хоҳам бари ёру дӯст бошам,
Аҳли дилу анҷуман зи ман дур.

Ман рӯҳи шикастаи ғарибам,
Сад вой, ки ҷону тан зи ман дур.

Эй боди сабо, ту зуд бархез,
Ман коҳаму сӯхтан зи ман дур.

Донаҳои ишқи мо рӯзи баҳор афтодааст,
Рӯ ба рӯи офтоби нурбор афтодааст.

Хокро бар чашм мемоланд аз рӯзи азал,
Санг дар рӯи замин беъятибор афтодааст.

Аз паропарҳои мурғи доначин дарёфтам,
Рӯзии сайёд дар дасти шикор афтодааст.

Зоғро карданд рӯзе вориси тақдири мо,
Сӯи зоғи беватан моро гузор афтодааст.

Соҳибони нӯшхоро нешҳо гардад насиб,
Нӯшҳо дар косаҳои заҳри мор афтодааст.

Тифлаки навзод дорад дар сараш мӯи сафед,
Дар руҳи ойина гарди рӯзгор афтодааст.

Нестам ман қарздор аз рафтагони хештан,
Шеърӣ ман дар сафҳаи санги мазор афтодааст.

Ҳар саволеро ҷавобе ҳаст, гӯянд, интизор,
Кори мо бар дарғаҳи парвардигор афтодааст.

※ ※ ※

Мешиносам марди ошикро зи чашмони тараш,
Бегамеро аз ҳавои хандаи бечавҳараш.

Тифл мегиряд даруни гоҳвора зор-зор,
Ҳар гаҳе ояд хумори аллаҳои модараш.

Бе ниқобу пардаю рӯю риё будаст ишқ,
Гар касеро дӯст дорӣ, боз ой бар дараш.

То ба санге по накӯбад, кай намоӣ эҳтиёт,
Қадри шодӣ кас чӣ донад, нағзарад ғам аз сараш.

Эй дили ман, зиндагиро дӯст дору дӯст дор,
Майлат аз ман ҳам равӣ, лекин марав дур аз бараш.

※ ※ ※

Ба касе кор нагирӣ ту, нагирад корат,
Ба кас озор набидҳӣ, надихад озорат.

Бизанӣ об чу бар гармии бозори касе,
Бизананд об ба гармии сари бозорат.

Бикашӣ гар хати батлон ба раҳи дидоре,
Ҳама безор шавад аз талаби дидорат.

Ба хабаргирии бемор дарегат ояд,
Нарасад панҷаи меҳре ба тани беморат.

Он кӣ беш аст зи ту, гар бикунӣ инкораш,
Он кӣ бошад зи ту камтар, бикунад инкорат.

Бадию некии дунё ҳама дорад подош,
Ба ҳамин соз мувофиқ ҳама дам рафторат.

※ ※ ※

Эй, магар ношукрие аз мо гузашт,
Камҳунар аз пурҳунар боло гузашт.

То лаби соҳил наёмад пои мард,
Нокасе озод аз дарё гузашт.

Пири дунёдор дорад зиндагӣ,
Дар ҷавонӣ муфлис аз дунё гузашт.

Дасти нарма бар сари ноҳақ расид,
Аз дили ҳақ ларзаи сармо гузашт.

Зиндагӣ дорад аҷоиб корҳо,
Кӯри модарзод аз бино гузашт.

Қомати мо ҳам шуд аз бори замон,
Дар ғами мо давр бепарво гузашт.

Шукр мегӯем, дур аз неку бад,
Умри мо дар гӯшае танҳо гузашт.

※ ※ ※

Ман надонам аз кучо меҳрат ба қалбам чо гирифт,
Дарди ишқат аз миёну аз сару аз по гирифт.

Дардманде ҳастаму дардам намебахшӣ даво,
Оташи ишқ аз ҷудоиҳои ту боло гирифт.

Ин қадар ашқ аз кучо меояд аз чашмони ман,
Ё магар дар дидагонам чой сад дарё гирифт?

Хоб ҳам кардаст тарки ман, намебинӣ чаро,
Рӯи дунёро магар, ки ёри бепарво гирифт?

Аз пайи ту меравад ин дил, кучое меравӣ,
Дил раҳи дунёи пурасори бепахно гирифт.

Хоксорӣ карда мегӯй: «надорам зеби ту»,
Лек дил аз байни садҳо нукрае тилло гирифт.

※ ※ ※

Эй ҳазрати ишқ, ҷовидон бош,
Даргоҳи бузурги ормон бош!

Бо хомаи ашкбор умре,
Дар дафтари шеъри ман равон бош!

Пурсӯз калом дар забонам,
Дар сина аломати фиғон бош!

Мо ғайри ту муттако надорем,
Тоҷи сари бахти ошиқон бош!

Яздони муҳаббату садоқат,
Султони замину осмон бош!

Дар хонаи каъбаи дили мо,
Пайғамбари соҳибошён бош!

Дили ман ошноӣ ҳар дили ноошно нест,
Сари ман дар шумори ошиқони бевафое нест.

Шунидам аз хирадманде, ки дур аз хоки худ будан
Барои одамӣ пурзӯртар аз ин ҷазое нест.

Ба тӯли зиндагии хеш санчидему фаҳмидем
Чу дарди беғамӣ дар даҳр дарди бедавое нест.

Хатоӣ мо чӣ меҷӯиву санге мезанӣ бар дил,
Чу аз рӯзи азал дар даҳр фарди беҳатое нест.

Бихондам Ҳофизу гуфтам: ғазалро интиҳое ҳаст,
Бихондам Лоиқу гуфтам: ғазалро интиҳое нест.

Гузаштан аз гуноҳи ҷумлаи шохон раво гардад,
Даме бинем дар рӯи замин тухми гадое нест.

Дуои модарони хешро гиранд фарзандон,
Дигар фарзандхоро эҳтиёе бар дуое нест.

Вучуди одам аз хоки зиён будаст, дониستم,
Гуноҳаш аз савобаш ҳам гарон будаст, дониستم.

Хаёлаш аз паи симу зари дунёст овора,
Агарчӣ як кафан бурдан гумон будаст, дониستم.

Паи манфиати худ рӯ нагардонад зи дӯзах ҳам,
Худову ёди он аз тарси ҷон будаст, дониستم.

Ба дастони намозӣ тир андозад ба сӯи хеш,
Ҳадиси ӯ на дар дил, дар забон будаст, дониستم.

Намегирем ибрат аз бақову аз фано ҳаргиз,
Бақо ҳечу фанояш ҷовидон будаст, дониستم.

Заминро дар мадори осмон гуфтем, беҳуда,
Ба пеши хок очиз осмон будаст, дониستم.

Биёву зудтар паймонаро пур кун, аё соқӣ,
Насиҳат кардани мо ройгон будаст, дониستم.

※ ※ ※

Ман дарди ҳазорсола дорам,
Аз ишқу зи ҳаҷр нола дорам.

Аз гиряи талху ашки сӯзон
Чашмони мисоли лола дорам.

Сад боғ ба чону пайкари хеш
Чун барги ба зери чола дорам.

Фарёду фиғони дардноке
Монандаи кабки ёла дорам.

Дар синаи таҳ ба таҳ каболам
Бар ёр дили кашола дорам.

То аз майи васли ӯ бинӯшам,
Умре ба кафам пиёла дорам.

Сад шукр, зи файзи сӯхтанҳо
Байту ғазалу рисола дорам.

✱ ✱ ✱

Ошно гар ёфтем, аз меҳрубонӣ ёфтем,
Аз бари сад чон гузашта ёри чонӣ ёфтем.

Меравад оби равону шеър мегӯем мо,
Оби рӯро аз мукофоти равонӣ ёфтем.

Аз камондорон чӣ мемонад? Намедонанд худ,
Мо, ки медонем, бахт аз бекамонӣ ёфтем.

Зод тифли ҷовидонро модари ранчу алам,
Ҷовидонро бе калиди комронӣ ёфтем.

Лукмаи моро надорад кор гурги гушнае,
Сарвати поянда аз кони маонӣ ёфтем.

Саъдӣ андар оби ҳикмат оббозӣ карду гуфт
Умри мо аз сад гузашту навҷавонӣ ёфтем.

※ ※ ※

Сари роҳи маро озар нагирад,
Дами теғи маро мармар нагирад.

Чаҳон обод бо гуфтушунид аст,
Чаҳонро ҳеҷ гунгу кар нагирад.

Зи боли мурғи меҳри дӯстдорон
Адӯ мирад агар, як пар нагирад.

Ба ғайр аз машъали ишқи диёрам
Чароғе дар дили ман дар нагирад.

Агар меҳри чаҳон дар синааш қост,
Мақоми момро хоҳар нагирад.

Сари роҳи хунарро дар ду олам
Хунарманду хунарпарвар нагирад.

Нагирад ранг оби ҳеҷ фарзанд,
Дуои нек аз модар нагирад.

※ ※ ※

Майсаҳо тифлакони боронанд,
Тифлакон майсаҳои пистонанд.

Серҳо размро намедонанд,
Гушнаҳо қаҳрамони майдонанд.

Раҳбарон, аз хато ҳазар созед,
Аскарон интизори фармонанд.

Ман суҳан аз бадӣ намегӯям,
Гуфтаҳо оқибат пушаймонанд.

Рафтагонро чӣ сон насозам ёд,
Рафтагон решаҳои моёнанд.

Ту мағӯ, чашми шаб намебинад,
То даме ахтарон фурузонанд.

Шоирӣ рафта-рафта мушкил шуд,
Одамон фозилу суҳандонанд.

※ ※ ※

Кафтаре рӯи ҳаво болзанон мегузарад,
Аз ҷавонии ман ӯ ҳамчу нишон мегузарад.

Қатраи оби хунукро бубарам бар лаби хеш,
Аз дилам ларзаи сармои ҷаҳон мегузарад.

Чӣ димоғест, к-аз он аз нафаси субҳгаҳон,
Қои бӯи гули тар бӯи хазон мегузарад.

Аз хати оби бари рӯ, ки пур аз ҷӯйчаҳост,
Ҳамчу селоби ҳамал ашк равон мегузарад.

Ҳаваси раҳсипарӣ рафт зи поям, в-арна
Аз паси хонаи ман роҳи калон мегузарад.

※ ※ ※

Сурудам номаи роҳи камол аст,
Сурудам васфи бахти безавол аст.

Барояд савти он аз пардаи дил,
Саросар нағмаи тори хаёл аст.

Варақҳои диламро мекушояд,
Ба гӯши халқи дунё арзи ҳол аст.

Қаламчӯби умедам дод ҳосил,
Замини дафтарам пур аз ниҳол аст.

Китобу дафтарамро кӯр хонад,
Равон ҳар сатр чун оби зулол аст.

Тамоми фаслҳо киштам бисабзад,
Маро ҳар хӯша як нони ҳалол аст.

※ ※ ※

Ёдгораш қалби ғамдори ман аст,
Дар раҳи ӯ чашми бедори ман аст.

То ҳанӯз аз ишқи ӯ дорам умед,
Ишқи ӯ танҳо сазовори ман аст.

Кафтаре имрӯз дар бомам нишаст,
Дилбарам аз нав харидори ман аст.

Дам ба дам шаб мезанад чашмам, ки он
Соия баргаштани ёри ман аст.

Буд умре ман гирифтораш будам,
Шукр, як дам ӯ гирифтори ман аст.

Бахти ман дар ҳар қадам гул мекунад,
Зиндагӣ вақте тарафдори ман аст.

Бе муҳоботе ба ҳар як кор дастам мерасад,
То ба даври чархи качрафтор дастам мерасад.

Кӯтахӣ мекард дастам як замон то хокдон,
Ин замон то меҳри оташбор дастам мерасад.

Себаки афтодае давре намегаштам насиб,
Ҳолиё бар шоҳи пурбор дастам мерасад.

Решаеро кандан аз дастам наояд ҳеҷ гоҳ,
Гар кунам сад нахлро подор, дастам мерасад.

Гарди ғамҳои ҷаҳон дар синаам биншастааст.
Оламеро гар шавам ғамхор, дастам мерасад.

Душманам торафт дар рӯи замин кам мешавад,
То намоям дӯстро бисёр, дастам мерасад.

※ ※ ※

Кори теғу сангро дандон накард,
Пашшаеро модаре бечон накард.

Чӯбро кирм аз дарунаш меҳӯрад,
Он чӣ таҳдон кард, нотаҳдон накард.

Ғайр то хӯрдан, худӣ то мурдан аст,
Дарди моро ғайри мо осон накард.

Нархи худро кард арзон арҷманд,
Нархи шаъни одамӣ арзон накард.

То нашуд хоки заминҳо ташналаб,
Барқу тундар абрро гирён накард.

Одаме, ки ҷабри зиндон дидааст,
Хасми ҷони хешро зиндон накард.

Он, ки ранчи хонасозиро кашид,
Хонаи гунчишкро вайрон накард.

Аз гули хуршед хандон рӯи ёрам кардаанд,
Аз чароғи барқ равшан рӯзгорам кардаанд.

Суннати меҳру вафоям гашт покӣ аз азал,
Зери борони баҳорон беғуборам кардаанд.

Гарчӣ мегӯям суҳан бепарда гаҳ аз зиндагӣ,
Аз ҳарири шарм умре пардадорам кардаанд.

Рӯзҳои саҳт чанде аз сари саҳтам гузашт,
Саҳттар, пуртобтар аз кӯҳсорам кардаанд.

Ҳамчу нахле сабз гаштам дар замини кишварам,
Шоҳаи нанги Ватанро дӯшборам кардаанд.

※ ※ ※

Ту аз ин ошиқи бечора, чӣ хоҳӣ баргӯ,
Ҳаҷри ту кард ба ҷон кора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Ту баландии самоию манам хоки замин,
Ғайри сад зорию сад зора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Хотири ҷамъи маро боз парешон кардӣ,
Аз вафодории овора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Сухане нарм нагуфтӣ, ки дилам об шавам,
Пас аз ин кӯҳи пур аз хора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Рӯд будам, бишикастӣ ту маро мавҷ ба мавҷ,
Боз аз мавҷи дусадпора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Канд бемехрии ту банди дилам тор ба тор,
Гӯй, аз риштаи яктора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

Ҳамаро донию гӯй, ки бисозам назаре,
Ҳавасе нест ба наззора, чӣ хоҳӣ баргӯ?

※ ※ ※

Дилбари дар ишқи ман шайдост дар Кӯлоби ман,
Ҷони ман ҷо дар танам не, ҷост дар Кӯлоби ман.

Рӯдҳояш гарҷӣ меҳушканд дар фасли тамуз,
Чашмаи меҳру дили дарёст дар Кӯлоби ман.

Хониши Одина Ҳошим мерасад ширин ба гӯш,
Гулшану сад булбули гӯёст дар Кӯлоби ман.

Аз дили ҳар санг меҳезад садои шоире,
Ганҷи истеъдоди ин дунёст дар Кӯлоби ман.

Рӯи каф дорад барои меҳмон кӯҳи намак,
Расми хуби тоҷикон барҷост дар Кӯлоби ман.

То намонад кишварам як лаҳза ҳам бе посбон,
Пур зи кӯдак хонаю дарҳост дар Кӯлоби ман.

※ ※ ※

Розиям аз интихоби ишқи ту,
Роҳати ҷон шуд азоби ишқи ту.

Пои ман бишкаст сад занҷирро,
Лек баст онро таноби ишқи ту.

Аз дами шамшери ҳичронат маро
Кард озод инқилоби ишқи ту.

Шомҳои тори ғамҳои маро
Нур бахшид офтоби ишқи ту.

Кай тавонам зиндагӣ кардан даме
Бе ҷаҳони изтиробӣ ишқи ту.

Гоҳ мепурсӣ чаро гаштӣ хароб?
Гаштаам охир кабоби ишқи ту.

Шодмонам, дар ҷаҳони пургуноҳ
Бегуноҳам аз савоби ишқи ту.

То даме ҳастам, ба ҷое ҳеҷ гоҳ
По намонам бе ҷавоби ишқи ту.

Аз бароят гаштаам ёри қалам,
То кунам иншо китоби ишқи ту.

Чун ёри моҳпайкар дар роҳ рӯ ба рӯ зад,
Ҳафтодсола дардам аз як нигоҳ рӯ зад.

Ашке, ки буд дар дил аз дидаам фурӯ рехт,
Ҳар дона ашки сӯзон дар хоки орзу зад.

Наврӯзи ормонам бо чанбари гул омад,
Дастони гулпарастам дар барги мушкбӯ зад.

Мастона даст дода, мастона роз гуфтем,
Майхона дар кушодам, лаб бар лаби сабӯ зад.

Аз қазри ҳарду чашмаш бо ҳар нигоҳи гармаш
Ў нақши бӯсаҳояш дар лаб ба чустучӯ зад.

Гулбоди ошное нармак вазид сӯям,
Бар кулчаҳои рӯям бо хӯшаҳои мӯ зад.

Сайди рамида охир омад ба марғзораш,
Сайёди интизораш худро ба кӯи ӯ зад.

Дар сухан аз дӯстии одамон сар мекунем,
Дар амал аммо тамоман кори дигар мекунем.

Шӯр андозанд моро раҳбарон бар нафъи хеш,
Содаему сода мемонему бовар мекунем.

Дар давоми умри худ нагзашта аз чӯе ғанӯз,
Хешро ҳар дам муаррифӣ шиновар мекунем.

То биёбем аз ҳисоби пастҳо кайфи баланд,
Баҳри боло мансабе умре паропар мекунем.

Бигзарад умри азизи ҷумла бо баҳсу талош,
Кай каломи ваҳдату ахлоқ аз бар мекунем?

Гаҳ фурӯшем аз барои тангае имони худ,
Гӯрҳои торро бо чӣ мунаввар мекунем?

Ҷонканӣ дорем умре баҳри истиқлолу лек,
Боз ёд аз тахти Дорову Сикандар мекунем.

Ташнаеро қатраи обе надода дар ҳаёт,
Орзуи нӯшҳо аз оби Кавсар мекунем.

Даст мечунбад чудо, даспона мечунбад чудо,
Мӯ чудою гардану пешона мечунбад чудо.

Гирд мегардад даме, гирдоб ояд пеши рӯ,
Пой мечунбад чудою шона мечунбад чудо.

Узв-узви пайкараш гӯё чудо аз ҳам шудааст,
Чашм дар сарви кадаш чун лона мечунбад чудо.

Мехӯрад сад тоб мисли химча нахли қоматаш,
Остину шаддаи дурдона мечунбад чудо.

Мекунад бозӣ чу мавчи рӯд абрӯ ҳар нафас,
Ҳар сари мичғони ӯ мастона мечунбад чудо.

Аз қафои ӯ дару девор меояд ба ракс,
Фарш мечунбад чудою хона мечунбад чудо.

Бо ҳавои зарбҳои гурс-гурси пойҳо
Шамъ мечунбад чудо, парвона мечунбад чудо.

Мешавад эҳё аз он дунёи рангини дигар,
Дар дили мо олами афсона мечунбад чудо.

※ ※ ※

Сухан шуд парчами дасту шиорам,
Сухан шуд обрӯю эътиборам.

Сухан болонишинам кард ҳар ҷо,
Зи ҳасми рӯсиёҳи нобакорам.

Сухан тирӯ камоне дод бар ман
Ба рағми душмани халқу диёрам.

Маро рӯзе бароварданд аз саф,
Сухан овард аз нав бар қаторам.

Сухан пушти маро бигрифт умре,
Сухан гардид умре такядорам.

Дигарҳо гар зи дорой бифаҳранд,
Сухан бошад нишони ифтихорам.

Суханро сабт бинмояд рӯзе
Ба ҷои ном дар санги мазорам.

✱ ✱ ✱

Дар сари кӯҳи баланде дар чавонӣ
Ёфтам ишқу вафои ҷовидонӣ.

Куртаи карбосие дар дидаи ман
Тофт зеботар зи шоҳии японӣ.

Заррае меҳри замин бинмуд гармам
Бештар аз нури меҳри осмонӣ.

Аз бари мо гӯиё мерафт маҳтоб,
Карда роҳи ишқро партавишонӣ.

Булбулон чун ҳофизони аз тамаъ дур
Доштанд аз шохсорон нағмагонӣ.

Тегаҳои қуллаҳо аз қасди пастон
Ҳамчу тега карда моро посбонӣ.

Зина-зина бурд моро ҳамраҳи худ
То баландихои дигар зиндагонӣ.

※ ※ ※

Хонаи торик баҳри ошиқон равшан будаст,
Дидаи пурмеҳр ин кошоноро равшан будаст.

Ҷони номард аз бадан берун шавад пеш аз набард,
Ҳар касе мард аст, ҷонаш саҳт аз оҳан будаст.

Беҳунар бегона метобад ба манзилгоҳи хеш,
Боҳунарро хонаи бегона ҳам маскан будаст.

«Бӯстон»-и Саъдӣ андар зиндагияш буд ҳазон,
Навбаҳори умри шоир баъд аз мурдан будаст.

Теғи душман мерасад аввал ба қалби модарон,
Абрӯ аз рӯдбори чашми чори зан будаст.

Ман барои зиндагӣ рӯзу шабон ғам меҳӯрам,
Бори дарди зиндагонӣ дӯшбори ман будаст.

Мо чавониро ба пирӣ бармаҳал овардаем,
Рӯ ба омад-омади аспӣ аҷал овардаем.

Зиндагӣ кардем чанде дар дами тиру камон,
Худ барои худ шикасти бебадал овардаем.

Бе пушаймонӣ бипаймудем роҳи ростон,
Заҳро бар коми худ ҷои асал овардаем.

Бо ҳаромони зиёде сар ба сар гардидаем,
То лаби нони ҳалоле дар бағал овардаем.

Ин ҷӣ тақдир асту тадбир аст, эй шоҳи ҷаҳон,
Шӯрбахтиро магар мо аз азал овардаем?

Пираму аз баҳри чонам хайру эҳсон мекунам,
Номусулмонро ба абёте мусулмон мекунам.

Ҳар матоеро, ки дар бозор қимат меҳаранд,
Аз барои як дуои нек арзон мекунам.

Аз шамоли гарм ҳам ларзад тани фарсудаам,
Ҳифз худро раҳ ба раҳ аз боди гардон мекунам.

Танг мегирам нафас монанди мурғи дар қафас,
Рӯз менолам зи дарду шом дармон мекунам.

Даст мушкिल меситонад, пой мушкил меравад,
Мушкилотамро ба оҳу гирия осон мекунам.

Аз гапи андак дурушти нозбардорони хеш
Ҳамчу тифли бесаре сад шӯру исён мекунам.

Меравад аз дил мадору завқ мемонад ба ҷо,
Ёдҳо бо ҳасрат аз ҷоҳи занахдон мекунам.

Кӯхро бинам, ба ёдам мерасад бигзаштаам,
Навҷавонири суроғ аз кӯҳсорон мекунам.

То намонад ормоне дар дили пурормон,
Пирарӯси хештанро бўсаборон мекунам.

※ ※ ※

Обрӯ бар даст мушкил мерасад,
Зуд марги марди ҷоҳил мерасад.

Гар каломи дӯст бошад аз тамаъ
Сахттар аз теғ бар дил мерасад.

Бо умеди банд будан хуб нест,
Гаҳ мадад аз як сари қил мерасад.

Аз навии хештан бечо маноз,
Кӯҳнакиштӣ ҳам ба соҳил мерасад.

Мехӯрад сад санг нахли мевадор
Баъди оне, ки ба ҳосил мерасад.

Қалбдасте гоҳ монад бечазо,
Бори қач ҳам гаҳ ба манзил мерасад.

Ҷоҳилон беҳуда умре ҷон кананд,
Оқибат дунё ба оқил мерасад.

Дар нигини даҳр лаъле Тоҷикистони ман аст,
Заррае аз сарваташ як пораи ҷони ман аст.

Зарра-зарра дурру марҷонаш ба ғорат бурдаанд,
Обшораш ашки чашмони ниёғони ман аст.

Сӯзи аҷдодии мо дар офтобаш мондааст,
Кай дигар сармояш дар аҳду паймони ман аст?

Зор ҳаст ӯ мардумаш бо лафзи худ гӯяд суҳан,
Ин ҳама, фаҳмидаам аз рӯҳи урёни ман аст.

Мекунад фарзандро модар ба уммеде калон,
Рӯзи сахтӣ дастҳояш дар гиребони ман аст.

Бӯи заҳр ояд зи саҳроҳош ҷои мушкбӯ,
Заҳри хокашро шудан позаҳр армони ман аст.

Зиндагӣ асрорҳои бешуморе доштаст,
Дар паси ҳар пардаи худ пардадоре доштаст.

Гарчӣ мо саркӯб бинмудем морони зиёд,
Боз мору морбозу аждаҳоре доштаст.

Бар қароре омадан мушкил бувад дар умри кам,
Дар сари ҳар як қадам садҳо қароре доштаст.

Пок мегӯянд мардум аз азал ойинаро,
Соз бин, ойина ҳам дар худ ғуборе доштаст.

Дӯсте душман барояд аз барои дӯсташ,
Гул бар андоми худаш ҳам боз хоре доштаст.

Гоҳ мебинам, ки аз безътиборӣ нокасе
Бо ҳама безътиборӣ эътиборе доштаст.

Он, ки мечаспад ба меҳмон гаштанат ҳамчун ширеш,
Баъд мегардад аён, ки бар ту коре доштаст.

Одаме, ки чаппагардон гашту сабзид аз дигар,
Дар заmine решаҳои устуворе доштаст.

Хоҳам садо намоям бар гӯши рӯзгорон,
Чун нағмаҳои боду оҳанги обшорон.

Мирам, агар бимирам, дар пой кӯҳ рӯзе,
Дармони ҷонам оранд аз арғувону торон.

Дар пуштаҳои деҳа дорад ҳаёли ман сайр,
Ҳар лаҳза ҷуста дурӣ аз шаҳру дилфишорон.

Шуд саҳт пайкари ман аз сангу санкӯбаш,
Боке надорам охир аз хору неши хорон,

Риштам матои дилро аз тору пуди ғамҳо,
Ёри дигар надорам аз ғайри ғамгусорон.

Ҳамдарди халқ шоир, гар нест дар ҳама умр,
Шеъраш намак надорад монанди оби борон.

Гарчӣ бо номи баланди хеш мафтунем мо,
Таҳ ба таҳ хокистар астему чигархунем мо.

Пеши даврони камон аз баъди даврони сухан,
Шоҳаҳои саркашони беди маҷнунем мо.

Мо наметонем гуфтан гоҳ рози хешро,
Худ ҳама афсунгару дар банди афсунем мо.

Ҳарфи моро мебарад боди сабо гӯши ба гӯш,
Базморододагони базмберунем мо.

Мо ба лаънаткардагони халқ лаънат гуфтаем,
Дар забони носипосе, лек малъунем мо,

Рӯдакиро кӯр кардем аз барои шуҳраташ,
Кӯри модарзод зери чархи гардунем мо.

Мо зи даври пеш менодем гоҳо худ ба худ,
Дар кадомин поя кай бинем акнунем мо.

Аз қаламчӯби адаб гаштем бас майхонашин,
Мастҳои бодаи инсофу қонунем мо.

Мо ҳамон ҳастем дар чашмони хушёрон, вале,
Дар нигоҳи ташнагони хун дигаргунем мо.

Гар ба чашми бад бубинӣ, чирки нохунему бас,
Гар ба чашми нек бинӣ, хоки собунем мо.

Пои моро бишканӣ гар, хомаи мо нашканад,
Хеши Фирдавсию авлоди Фаридунем мо.

Бенамозонро ҳавои Хонақо бегона аст,
Дар мазори подшаҳ гӯри гадо бегона аст.

Пӯчаке қадре надорад аз барои заргарон,
Марди соҳибдидаро чӯби асо бегона аст.

Чуғз дар вайрона аз булбул бувад болонишин,
Бар навонофаҳм маънии наво бегона аст.

По агар сӯзад, давӣ то бар лаби оби равон,
Бар каси бедард доруо даво бегона аст.

Кӣ магасро дид болои гули хушбӯи боғ?
Булҳавасро нашъаи меҳру вафо бегона аст.

Дастӣ касро мо набӯсидем аз рӯи тамаъ,
Сарбаландонро паноҳи илтиҷо бегона аст.

Мо ба чашми худ, Саид, ин рӯзгорон дидаем,
Чанг байни хеш хезад, ошно бегона аст.

※ ※ ※

Аз умри ками инсон меноламу менолам,
Аз беғамии ёрон меноламу менолам.

Вақте ки гулу сабза аз хок бурун оянд,
Аз камшавии борон меноламу менолам.

Дар чиллаи тобистон хуршеди ҷаҳоноро
Рӯзе нашавад тобон, меноламу менолам.

Бинам, ки яке нодон умре ба хирадмандон
Пайваста диҳад фармон, меноламу менолам.

Ҳарфе, ки занад доно, дарди дигаре дорад,
Аз пургапии нодон меноламу менолам.

Аз омади кори ҳақ дил метапад аз шодӣ,
Гар бурд кунад шайтон, меноламу менолам.

※ ※ ※

Дар дили мо дардҳои зиндагӣ гун мешудаст,
Рафта-рафта ҳамчу сел аз сина берун мешудаст.

Ин дарахти сершоҳу панҷа рӯзе дона буд,
Пас ғами оянда аз бигзашта афзун мешудаст.

Номи булбулро гирифт аз нола рӯзе мурғаке,
Рақс аз чархидани бисёр мавзун мешудаст.

Кард чун арзи вучуд аз зоти маймун одамӣ,
Пеши роҳашро нагирӣ, боз маймун мешудаст.

Хушёре гар кунад девонагӣ, дорад сабаб,
Худшинос аз ҳадди худ фаҳмида берун мешудаст.

Хомаам имрӯз ҳарфи ошкоро мезанад,
Торро ангушти ман як парда боло мезанад.

Оху дод аз дасти дунёдаркаши ҳозирзамон,
Баҳри нафъи хеш дунёро ба дунё мезанад.

Одаме дар хонааш ҳарчанд дорад шири мурғ,
Боз худро дар ҳавои тухми анқо мезанад.

Раҳбаре гирад гуноҳашро ба гардан ноилоҷ,
Сад гуноҳи дигараш бар гардани мо мезанад.

Шоҳаи беборро сармо намеёбад магар?
Навдаҳои пурсамарро зуд сармо мезанад.

Тӯи боҳангомаро дорандаҳо карданд расм,
Камбағал дар сад бало аз дасти доро мезанад.

Лаънати дунёш бодо бар сари он одаме,
Тухми инсонро чу тухми мурғ савдо мезанад.

Ҳар кӣ монад пой худ ночно агар дар зиндагӣ,
Мерасад рӯзе, ки сар бар санги хоро мезанад.

Бахтро дар мансабу дар давлати дунё набин,
Дигаронро ҳамчу қатра, хешро дарё набин.

Гарчӣ бори қач гаҳе ночо ба манзил мерасад,
Зиндагию кори онро то абад ночо набин.

Ҳар кӣ дорад таври худ дар зиндагонӣ чунбучӯл,
Мӯрро ҳам зери гардун ҳеҷ бепарво набин.

Бегунаҳ мӯре кушӣ, нешат занад мӯри дигар,
Ҳеҷ қони зиндаеро дар ҷаҳон танҳо набин.

Ман, ки дорам дар вучудам дард аз тири адӯ,
Ҳар киро бидам, бигӯям; «дардро асло набин».

Рӯдро то ҳалқаи гирдоб орад оби он,
Гар бадие дидаӣ, аз худ бубин, аз мо набин.

Донае, ки хушк бошад, хешро бар нам занад,
Пири риндони ҷаҳон лабро ба Ҷоми Ҷам занад.

Гул зи шохи соядоре рӯ ба хуршед оварад,
Дасти ҳар нодор аввал бар дари Ҳотам занад.

Қомати мардони заҳматпешаро дидем ҳам,
Шоҳаи пурбор ҳам ё бишканад, ё ҳам занад.

Сангро санги дигар аз кӯҳ месозад чудо,
Одамӣ дар ҳар бало аз тухмати одам занад.

Беғамонро гоҳ-гоҳе ғам намеёбад чаро,
Ҳар кӣ мотамдор бошад, боз дар мотам занад.

Кам нагардад донае аз хирмани доро, вале
Бори марди камбағал дар сад тарозу кам занад.

Мақтаби девонагон бар ҳушёрон ибрат аст,
Нописанди ақл охир хешро барҳам занад.

Кун қабул бар дарғаҳат ин арзу пайғоми маро,
Дар китоби эҳтиромат сабт кун номи маро.

Хонда натвонист хатҳои чабинамро касе,
Ғайри ту дигар кӣ донад сирри анҷоми маро?

Соҷи даври қамар аз рӯзгорам канда нест,
Бо мурувват соз осон дарди айёми маро.

Ман ба рӯи субҳи содиқ саҳт одад кардаам,
Дур андоз аз нигоҳам пардаи шоми маро.

Эътиқод овардаам бар соқию паймонааш,
Аз майи ноби саховат пур намо ҷоми маро.

Умри ман бигашт бо шукронаи бешу камам,
Соз ширинтар зи шаҳди раҳматат коми маро.

Аз бари ман рафтаанд аз баҳри қутти лоямут,
Шав нигоҳбон, эй Худо, Дилшоду Илҳоми маро.

Оғоз зӯр бошад, анҷом зор бошад,
Осудагӣ ҳамеша дар бурдбор бошад.

Пурсед аз бузургӣ, аз мо ҷавоб ин аст:
Он шоире, ки умре шабзиндадор бошад.

То ғам нахӯрд одам, шодӣ надид як дам,
Хушбахт будани мо аз ғамгусор бошад.

Деворро напурсед аз чанд умр дидан,
Пурсед аз он, ки умре андовакор бошад.

Мон зудтар биёяд, ёре, ки ҳаст чонӣ,
Мон зудтар бирезад, ашке қатор бошад.

Дар боби хоксорӣ, дар аҳди устуворӣ,
Ҳар кас, ки дӯст бошад, чун Ёдгор¹ бошад.

¹ Шохмузаффар Ёдгорӣ

※ ※ ※

Ҳастам чу аз ойинаи ҳақ оғаҳи ном,
Аз моли ҷаҳон беҳ аст гарди каҳи ном.

Ту хоб кунӣ дар бағали атласи Чин,
Ман хоб кунам дар бағали чоғаҳи ном.

Ҷонро ту кунӣ фидои дарбори шаҳон,
Ҷонро бикунам фидоии поғаҳи ном.

Кошонаи ту пур аст аз шуълаи зар,
Дар хонаи ман бас аст нури маҳи ном.

Ту зинда намонӣ дар самои сарват,
Ман зиндаи ҷовидонаам дар чаҳи ном.

Ту нағмаи худ навозу ман нағмаи худ,
Ту аз раҳи пул бирав, ки ман аз раҳи ном.

※ ※ ※

Чаҳл дар тан пардаи хушрангу зебо парварад,
Ақл дар дил хӯшаи сарсабзи маъно парварад.

Чаҳл аз нуқлу кабоби беш дорад орзу,
Ақл номи некро чун ишқи якто парварад.

Чаҳл меҳоҳад насибаш сарвати дунё шавад,
Ақл аз сарват гурезад, фазли дунё парварад.

Чаҳл аз пастӣ бубинад ошёнӣ бахтро,
Ақл ҷои лонаро дар шохи боло парварад.

Чаҳл чашми кӯр дорад дар нигоҳи дӯстӣ,
Ақл дони дӯстӣ дар марзи дилҳо парварад.

Ҳар гаҳе, ки чаҳл орад мушкилотеро ба сар,
Ақл сабру тоқатеро дар дили мо парварад.

Бошем агар дар бари хуршеду қамар мо,
Бояд, ки бихезем ба таъзими падар мо.

Бе фотиҳаи модари дилсӯзу чигарбанд,
Як умр наёбем кушоиш ба сафар мо.

Бе амри Ватан пой гузорем, надорем
Дар ҳар амали хеш ягон роҳи гузар мо.

Бе маслиҳати бебадали пири хирадманд,
Пайваста бимонем ба гирдоби хатар мо.

Бе марҳамату шафқату бе лутфи Худованд,
Аз коштае ҳеҷ нагирем самар мо.

Моро натавон кушт ба шамшеру ба ханчар,
Аз дӯстии халқ чу созем сипар мо.

Осишудагон дар сафи мо, балки зиёданд,
Аз Ҳоруту Морут чӣ гӯем дигар мо.

Мон, ки мисли гул даруни хорро манзил кунам,
Ҳамчу рӯди кӯҳ санги хораро соҳил кунам.

Мон, ки ҳамчун сабза рӯям бо азоб аз зери санг,
Чун یتимон зиндагиро сарфи сад мушкіл кунам.

Мон, ки резад ашки ман чун резаборони баҳор,
Аз ҳилоли интизориҳо маҳи комил кунам.

Мон, ки хуршед аз сари ман боз болотар равад,
Ҳар қадар сӯзе, ки дорад, ҷой андар дил кунам.

Лек худро дар қатори ошиқон бинам даме,
Ишқро бо ҷони ширин канданам ҳосил кунам.

※ ※ ※

Ҳанӯз аз дурии он дилбари ноошно гириям,
Зи ғамҳои дили ранҷуру дарди бедаво гириям.

Агар абри само як ҷой гирияд, ҷои дигар не,
Вале ман булбули шӯридаам, ки ҳар кучо гириям.

Маро ғайри висоли ӯ набошад ҳеҷ таскине,
Агарӣ баҳри мардон гирия бошад нораво, гириям.

Ҳама гирианд агар аз бевафоии ин дунё,
Мани дилдода аз носозии роҳи вафо гириям.

Хато кардам, ки мирам баҳри ӯ, гардам шаҳиди ишқ,
Тамоми умри ширинам барои ин хато гириям.

Аз ҳама дарду ғами дунё хабар дорад дилам,
Дар ниҳодаш оташи меҳри башар дорад дилам.

Роҳ меёбанд дар он некхоҳони ҷаҳон
Баҳри бадхоҳон раҳи касногузар дорад дилам.

Базми одамнописандон хуш намеояд варо,
Иштиёқи суҳбати аҳли назар дорад дилам.

Тухми номардон зиёд аз тухми мардон гаштааст,
Аз худӣ ман ҳам гаҳу ногаҳ ҳазар дорад дилам.

Тир аз ӯ нагзарад, шамшер аз ӯ нагзарад,
Аз матои шеърӣ ман умре сипар дорад дилам.

Шод ҳаргиз, эй адӯ, аз сӯхтанҳояш машав,
Дар тағи хокистараш ҳам сад шарар дорад дилам.

※ ※ ※

Дар лаби дарё ништам бо нигоре то сахар,
Доштам аз бахти худ ман ифтихоре то сахар.

Киштии андешаҳои рӯзгори ошиқӣ
Бурд моро аз каноре то каноре то сахар.

Рӯд аз реги ду соҳил, ман зи лабҳои таре,
Бас гирифтам бўсаҳои обдоре то сахар.

Дил даме фориғ шуд аз ғамҳои рӯзи дигараш,
Мавҷхоро дида рӯи ҳам саворе то сахар.

Чашмро ноканда аз дарёву гуфтам худ ба худ:
Кошкӣ, бошам чу рӯде рӯзгоре, то сахар.

※ ※ ※

Дили дарёи маро мавҷ ба тӯфон овард,
Сари савдои маро ишқ ба майдон овард.

Абри ғам дар дилу дар дидаи ман ҷой гирифт,
Чашмро нолаи бисёр ба борон овард.

Ҳачри ӯ кард маро Хисрави сахройнишин,
Мӯи мачнунии ман то лаби домон овард.

Дафъаи сӯхтанам аз ҳади Фарҳод гузашт,
Қатраи ҷони маро то сари мичгон овард.

Гуфтам: ин роҳ маро нест раҳи суду самар,
Ба пушаймонии ман боз пушаймон овард.

Ёр бо як нигаҳи гарми саодатбораш,
Ин гадоро ба сари тахти Сулаймон овард.

※ ※ ※

Ту чаҳони манию гирди чаҳон мегардам,
Ту баҳори манию бе ту хазон мегардам.

Бе ҷамолат, ки хӯрад об аз он чашмонам,
Об гардидаю аз дида равон мегардам.

Бирасад бӯи хушат то ба димоғам боре,
Кӯҳ бар кӯҳ паи боди вазон мегардам.

Ба яке гирияи ту пири дусадсола шавам,
Ба яке хандаи ту боз ҷавон мегардам.

Меҳри ту дар ҳама ҳолат сипари ҷони ман аст,
Тир борад ба сарам низ, амон мегардам.

Саргузашти ману Фарҳод надорад фарқе,
Бо ту машҳураму дар чашм ниҳон мегардам.

※ ※ ※

То ишқи ту интиҳоб кардам,
Дилро зи ғамат кабоб кардам.

Чашмам ба майи лабонат афтод,
Ман тарки ҳама шароб кардам.

Як нома нигоштӣ ба сад ноз,
Сад нома ба изтироб кардам.

Аз ҳачри ту пур азоб дидам,
Шукронаи ин азоб кардам.

Умрам бигузашт аз қафоят,
Ҳар мӯи туро ҳисоб кардам.

Ту ишқи маро ба бод додӣ,
Ман ишқи туро китоб кардам.

※ ※ ※

Бодаи чашми ту моро маст кард,
Осмонро бо замин пайваст кард.

Беҳабар будам зи дарди сӯхтан,
Оташero дар ниҳодам ҳаст кард.

То бароям бар сари кӯҳи умед,
Қуллахоро зина-зина паст кард.

Ин сари аз бекасиҳо сахтро,
Бо ҳазорон меҳрубонӣ даст кард.

Нақши ҳоли ошиқи гумгаштарo,
То абад дар сафҳаи феҳраст кард.

※ ※ ※

Ишқ аз рӯи ҳавас бошад, мабод,
Ёр агар нододрас бошад, мабод.

Сояи кас меравад аз пушти кас,
Пеш дар фармони пас бошад, мабод.

Зинда бодо марг дар озодие,
Зиндагӣ дар қафас бошад, мабод.

Одамиро, баски доим душман аст,
Дӯстӣ як нафас бошад, мабод.

Мо, ки меҳоҳем парвози баланд,
Бахт дар боли магас бошад, мабод.

РУБОИЁТ

Бӯи гули хор кӯҳпарастам кардаст,
Чойи гули хор масти мастам кардаст,
Дар чидани он қалам занад бар дастам,
Неши қаламаш қаламбадастам кардаст.

Тавлид шудам миёнаи кӯҳи баланд,
Ман таъя задам ба шонаи кӯҳи баланд.
Шоир шудаам, ки аз барои халқам
Хонам ҳама дам таронаи кӯҳи баланд.

Дарде, ки марост, дар раги хуни ман аст,
Фардои хуш асту сӯзи акнунӣ ман аст.
Дунё ба ман асту дарди дунё ба ман аст,
Шоир шуданам зи дарди афзуни ман аст.

Аз кӯтаҳии умр димоғам сӯзад,
Гӯй, ки самар надода боғам сӯзад.
Ҳоло, ки нагуфтаам ҳама дарди дилам,
Монед, тамоми шаб чароғам сӯзад.

Бар дидани рӯи хуш биёяд ҳавасам,
Бар хуб агар бадам, ба мақсад нарасам.
Бо пахтаи асри бист обам начакон,
Гар хушк шавад гулӯю печад нафасам.

Имрӯз агар ба даҳр мирад одам,
Ё ин ки ба деҳу шаҳр мирад одам,
Донам, ки ба вақти худ намирад ҳаргиз,
Донам, ки зи дасти заҳр мирад одам.

Дороии ман ба даҳр ганчи сухан аст,
Аввалсуханам мудом номи Ватан аст.
Хурдам ба сухан қасам ба пеши Ватанам,
Дарду ғами он ҳамеша ҳамроҳи ман аст

Кӣ гуфт, ки нима кори ман мемонад?
Дар нимаи роҳ бори ман мемонад?
То ҳаст адолату адолатхоҳе
Дунё ба ману ба ёри ман мемонад.

Ризқам зи ту, эй адӯи ман, бештар аст,
Авлоди башар ба халқи ман хештар аст.
Боло зи азал зи дасти ту дасти ман аст,
Корам ҳама ҷо зи кори ту пештар аст.

Ҳарчанд, ки бемисол кошонои туст,
Оинаи зиндагии шоҳонаи туст,
Ҳар мисраи шеъри ман гувоҳи он аст,
Таҳхонаи ман баланд аз хонаи туст.

Омад ба ҳаёли ман ҳаёли ту шабе,
Бигзашт зи пеши рӯ ҷамоли ту шабе,
Як умр каломи орзуям ин шуд:
«Бошам дамаке ҳаққи ҳалоли ту шабе».

Мероси падар барои ман афзун аст,
– Писханд мазан ба он кӣ ӯ дилхун аст.
«Мон ганда кунанд, ту нақун ганда касе»...
Ин гуфтаи ӯ барои ман қонун аст.

Модар, ту ҳамеша як дуо мехонӣ,
Аз меҳр дуои ҷони мо мехонӣ.
Хонӣ ту дуо, ки тинҷ бошад олам,
Ту сураи сулҳи босафо мехонӣ.

Гулбоғи ман аст дашту сахрои Ватан,
Дунёи ман аст рӯи зебои Ватан.
Гар шуҳрати ман равад зи кайҳон боло,
Хоҳам мирам дар қадами пой Ватан.

Чун менигарам ба сӯи фарзандонам,
Сармаст шавам зи бӯи фарзандонам.
Ман об хӯрам чу решаҳои лаби чӯ
Аз хандаю аз нумӯи фарзандонам.

Гӯянд, ки моли тоқа аз гургон аст,
Ҳарчанд, ки зӯрманд дар майдон аст.
Танҳой аз одамон маҷӯ, эй одам,
Бас қисмати марди тоқа ҳам ин сон аст.

Зебост ҷаҳони мард аз олами зан,
Сад марҳами ҷони мост як марҳами зан.
Фавтидани мард пеш аз ӯ хушбахтист,
То ки накушад варо ба ғамҳо ғами зан.

Фарёди ҳазорро чаман медонад,
Туғёни дили маро сухан медонад.
Ё некаму ё бадам, напурсед зи ман,
Пурсед, ки хубтар Ватан медонад.

Дар кӯи ҳаёт то мусофир нашавӣ,
Огоҳ зи ғайбу ҳам зи ҳозир нашавӣ,
Дар оташаки сухан насӯзӣ дилро,
Сад чилд нависӣ ҳам, ту шоир нашавӣ.

Устои нахустинам маро ёд ояд,
Бегӯрии кӯдакӣ ба фарёд ояд.
Дар роҳи савод ҳар гаҳе кӯл хурам,
Боз ӯву ҳадиси ӯ алиф ба имдод ояд.

Доим биравам зиёрати гӯри падар,
Бо дарду алам ба деҳаи дури падар.
Ҳарчанд, ки бурдааст хоби абадаш,
Бедораму зиндаам ба дастури падар.

Дар даҳр тамоми одамон дар сафаранд,
Аз даҳр ҳама пешу қафо мегузаранд.
Онон, ки барои бахти мо ҷон доданд,
Алҳақ, ки миёни мо зи мо зиндатаранд.

Дунё на ба хурду на калон мемонад,
Ҷовид на пиру на ҷавон мемонад.
Некию бадӣ чу умри одам гузарад,
Некӣ ту бикун, ки он нишон мемонад.

Ин Гавҳари ман ҷӣ Гавҳари ноёб аст,
Гӯё ки вучуди ӯ ҳама симоб аст.
Рӯзаш гузарад сари танӯру лаби об,
Шабҳои дароз то саҳар беҳоб аст,

Даврони ғамовару ситамҳо бигузашт,
Монандаи селу мавчи дарё бигузашт.
Зулм аз дари мо бирафту доғи ӯ нарафт,
Яъне ҳама захмаш ба тани мо бигузашт.

Гар шеър тамоми умр такрор кунам,
Аз ёд агар ҳазор ашъор кунам,
Боз омада Лоиқу Қаноат кобам,
Боз омада майли шеъри Бозор кунам.

Аз чашми таре ду дидаам тар гардад,
Тан ҳамчу тани мурғи самандар гардад.
Дар рӯзи ҷанозае дили пурғами ман
Бо сад дили пурғаме баробар гардад.

Қум-қум кунаду тарона хонад кумрӣ,
Бо нӯл хаси пушта кашонад кумрӣ.
То дасти ғаме ба хонаи ӯ нарасад,
Дар шохи баланд лона монад кумрӣ.

Гӯянд ҳақиқат аст чун химчаи тар,
Сад тоб диҳӣ варо, диҳад боз самар.
Як ноҳалафе ба қавли худ кушт маро,
Бар кӯрдилии хеш нокарда назар.

Дар кори баланд хоксорӣ бояд,
Дар дори баланд бурдборӣ бояд.
То ту набарой аз қатори мардум,
Андар сафи пеш ҳам қаторӣ бояд!

Мансабталабон баландҳои пастанд,
Доим ба ҳаёли мансаби нав ҳастанд.
Дудафта хӯранд ошу нони мардум,
Дар қор валек гӯиё бе дастанд.

Бар деҳаи кӯҳие ба армон рафтам,
Нӯшидани оби чашмасорон рафтам.
Дидам, ки ба чашми чашмаҳо обе нест,
Баргашта қафо ба чашми гирён рафтам.

Зурётнадида гуфт бо дидаи тар:
Чигар чигар асту ҳаст дигар дигар.
Тифле, ки намудаам писархонд, бирафт
Як рӯз пай суроғи ҳавлии падар.

Оне, ки табар занад ба ҳар шохи фароз,
Пасте, ки кунад даст ба хуршед дароз,
Бар ҳоли ваю ба каллаи бемағзаш,
Механдаму механдаму механдам боз.

Дар деҳаи мо чашмаи оби шӯр аст,
Обаш чу давои дардҳо машҳур аст.
Ин ҷо, ки наяд кӯри модарзоде,
Кӯр аст касе, зи носипосӣ кӯр аст.

Ёрони азиз, дили пулармон дорам,
Сад дарду алам ба сина пинҳон дорам.
Аз душмани ҷони хеш домангирам,
То дар таги хуни хештан ҷон дорам.

Мушки гулу сабза оби ҷӯ медонад,
Тамъи ҳама чизро гулӯ медонад.
Ман ошиқаи сӯхтани қалби маро
Ўву дили ғамшарики ӯ медонад.

Даҳ сол гузашту ман надидам рӯяш,
Дадам нарасад, ки бигзарам аз кӯяш.
Бо ёри назарбаланд ошиқ шудаам,
Зорам, ки хабар кунад маро дар тӯяш.

Як духтари Кӯлоб ба ғам сӯхт маро,
Аз боби муҳаббат сабақ омӯхт маро.
Ман бар падараш ҳазор раҳмат гӯям,
Хокам бинамуду боз афрӯхт маро.

То рӯз нишастаам лаби оби дара,
Чун ошиқи беқарору бетоби дара.
Чун ёри назарбаланди бепарво зуд
Аз тори сарам гузашт маҳтоби дара.

То омадани ту чашм бар раҳ монам,
Чун тирашабе ду дида бар маҳ монам.
Чашмам ба руҳи ту саҳт одат кардаст,
Умре ту арӯси хона, ман шаҳ монам.

Аз умри гузашта сӯзу ғам мемонад,
Аз ҷони бадард умеди кам мемонад.
Аз ёри накӯ ба ёди ёрони бадард
Ҳамдардию лутфи дам ба дам мемонад.

Пиндоштаам чу ёри бечора туро,
Бинам дигаре ба чашм якбора туро.
Дил сӯзаду гӯямат аз ин раҳ баргард,
Ту пора нахӯр, ки меҳӯрад пора туро.

Майкисса куҳан гашту давомаш гӯям,
Хасми дилу ҷону захри комаш гӯям.
Сад майзадае агар ба ман теғ кашад,
Алқисса, ки боз ҳам ҳаромаш гӯям.

Ҳар қатраи ашки ту шароболуд аст,
Ҳар сулфа, ки мезанӣ саропо дуд аст.
Ку ғайри шаробу дуд ёри дигарат?
Аз умри дарози ту, бигӯ, чӣ суд аст?

Аз кӯчаи мо гузашт як одами маст,
Пур шуд гузаре зи ҳарфи номаҳрами маст.
Рӯзе нагузашту одаме кард хабар,
Моро ба дили шикаста бар мотами маст.

Одам бошӣ, на аз дигарҳо кам бош,
Дар шодию ғам ба одамон ҳамдам бош.
Суде набувад ба тавбаҳои сари мавт,
Одам бошӣ, ба зиндагӣ одам бош!

Бар қуллаи ишқи ёр сар хоҳам кард,
Бо сӯзу гудозҳо сафар хоҳам кард.
Дар авчи муроди хеш то пар назанам,
Ман номи азизи худ дигар хоҳам кард.

Шахсе, ки ба номи халқ коре накунад,
В-он кардаи хешро шиоре накунад.
Аз модари хеш мурда ояд гӯё,
Аз кӯчаи зиндаҳо гузоре накунад.

Гул донаи хорро ба сахро овард,
Сар ҳалқаи дорро ба боло овард.
Шайтону тамоми қору кирдори варо
Ҳайфо, худи одамӣ ба дунё овард.

Аз хандаи ёри ман шакар мерезад,
Аз ҳар сари панчааш ҳунар мерезад.
Аз домани ӯ ба хирмани бахту умед,
Бинед, ки тонна-тонна зар мерезад.

Ў сурма набурд чониби чашмонаш,
Ҳино нанамуд ҳеҷ гаҳ дастонаш.
Холе начаконд байни абрӯяшу лек
Боре нашикаст аҳд, ё паймонаш.

Гаҳвораи ӯ зи осмон н-омадааст,
Бар сайру саёҳати ҷаҳон н-омадааст.
Ў шуҳрату бахтро зи меҳнат дарёфт,
Аз модари хеш қаҳрамон н-омадааст.

Ҳар ҷо, ки равам, ёд кунам, ёр, туро,
Гардида ба нархи ҷон харидор туро.
Ман сер нагардам аз рухи чун моҳат,
Рӯзе бинам агарчӣ сад бор туро.

Чун чашм ба сӯи ёри худ медӯзам,
Дар оташи безабонае месӯзам.
Месӯзаму лек шодмонам, зеро
З-он дарси вафову меҳр меомӯзам.

Шаҳдухтари нозанини рӯяш пурнур,
Бар баччаи ҳамсоя нагардад манзур.
Шаҳтути дари хона ба мурғон дода,
Хастутхӯрӣ равем то деҳаи дур.

Кардӣ ҳаваси ёраки доро охир,
Даспонаю ҳалқаҳои тилло охир.
Рӯзе нагузашту даври доро бигузашт,
Аз гумраҳӣ меравӣ ба сад ҷо охир.

Шарм аз руҳи ту парид чун нам аз гул,
Ду шоҳаи хушк шуд туро ду кокул.
Бар гӯши ту мерасад садои ҷуғзон,
Баҳри гули пажмурда нахонад булбул.

Ман тори туям, ки бе ту ҷӯрам накунамд,
Ту баҳти манию аз ту дурам накунамд.
Рӯзе, ки савори аспӣ ҷӯбин гардам,
Наздик биё, ки бе ту гӯрам накунамд.

Дар ишқи ту моҳу сол хун мегирям,
Чун лолаи пушти ёл хун мегирям.
Мегиряму мегиряму мегирям боз,
Балки ду ҳазор сол хун мегирям.

Ёре, ки пиёлае шаробам додаст,
Ҳарчанд ба меҳри беҳисобам додаст,
Кутоҳтарак таноби умрам карда,
Гӯё, ки ҳама умр азобам додаст.

Нашнида ту соате суруди дили ман,
Нокарда даме ту ёдбуди дили ман,
Ночида зи нахли ишқи ман меваяке,
Дидӣ ба кадом чашм дуди дили ман?

Қаҳри ту ба нози ҳеч дилбар надихам,
Ҳарфи бади ту ба шаҳду шаккар надихам.
Ҳарчанд, ки дар фироқ сӯзам умре,
Ҳаҷри ту ба васли ёри дигар надихам.

Як умр ба чашм айнак андохтай,
Рӯят ба ҳазор ранг пардохтай.
Нашнохтамат, нигоҳ кардам чанде,
Зеро, ки мисоли одами сохтай.

Аз абри ду дида ашки ғам мерезад,
Чун сели баҳор дам ба дам мерезад.
Бо ёди шаҳиди нангу номӯси Ватан
Хуни дилам аз сари қалам мерезад.

Сархам ҳама шохи пурсамар мебошад,
Захмин ҳама дасти боҳунар мебошад.
То он ки марост душмане рӯи замин,
Аз сур ғамам зиёдтар мебошад.

Дар соати як ба мо бигуфтӣ ту чунин:
«Янget талок, ки надорам як тин».
Дар соати ду фаромадӣ аз мансаб,
Дар соати се, вале харидӣ мошин.

Дунё ачаб асту кори дунё ачаб аст,
Рӯз аз шаби тор гоҳ партавталаб аст.
Аз модари тоҷик омад ин мард, вале
Дар банди фасонаҳои кешӣ араб аст.

Се сол шудааст, арақхурӣ кам шудааст,
Кам гиряи ҷонгудозу мотам шудааст.
Ҳамсоияи мо, ки буд дар шакли дигар,
Се сол шудааст, зайли одам шудааст.

Ҳар кор ки кард, ин арақ кард туро,
Чун муш даруни сад тарақ кард туро.
Будӣ чу китоби пуштсахте рӯзе,
Имрӯз чудо арақ-арақ кард туро.

Резад пари шоҳбоз гоҳе ба қафас,
Армон бирасад ба чош дар боли мағас.
Бо фитрати паст гаҳ баландӣ ёбанд,
Гаҳ таъби баланд мешавад душмани кас.

Эй дузд, задӣ ба чанги Суди Олӣ,
Дигар ту наметавон кунӣ хушқоӣ.
Сӯзад дили ту ба халтаҳои пури пул,
Сӯзад дили ман ба кассаҳои хоӣ.

Аз ғамзада гар дур шавӣ, бедардӣ,
Монандаи санги соҳиле дилсардӣ.
Мардӣ ту, сиёхро сафед ар созӣ,
Созӣ ту сафедро сияҳ, номардӣ.

Ин косаи давр омада дасти ба даст,
Гаҳ дар кафи хушёру гоҳе дар кафи маст,
Эй кинаварон, дигар начӯед варо,
К-аз давраи инқилоб дар дасти ман аст.

Байте, ки варо касе нахонад умре,
Чун ҳарфи накӯ касе надонад умре,
Мон, ки даҳане ҳаром аз он нашавад,
Бигзор, ки он нагуфта монад умре.

Хушзавқтар аз мурғи чаман бояд буд,
Эҳсосгари дарди Ватан бояд буд.
Монандаи Одинаи Ҳошим умре
Дар маъракаи шеърӯ суҳан бояд буд.

Аввал Ҳамал асту Савру Ҷавзо, Саратон,
З-он пас Асаду Сумбулаю моҳи Мизон.
Баъд Акрабу Қавсро намо истиқбол,
Оянд Ҷадиву Давлу Ҳут аз паси он.

Бо ҳар суҳане, ки бишнавай, гӯш макун,
Аз ҳар лаби чашма обро нӯш макун.
Бо ҳар кӣ «биё» бигӯядат зуд марав,
Ранҷе, ки кашадаӣ, фаромӯш макун.

Рӯзе, ки Худо нагӯям, он рӯз мабод,
Дар шоҳаи умр барги Наврӯз мабод.
Ҳар лаҳза Худо гӯяму чӯям раҳмаш,
То марги ҷавонии чигарсӯз мабод.

Ман соҳиби қалби софу рӯҳи поке,
Дил менадихам ба шахси беидроке.
Аз сахтгапии дӯст хурсанд шавам,
Аз таънаи бадхоҳ надорам боке.

Хуниҷигар азбаски рақибам шудаст,
Ман ханда кунам, ханда насибам шудаст.
Эй гиря, наё, ки мешавӣ шарманда,
Гулханда шифобахшу табибам шудаст.

Аз сояи абраке замин тор нашуд,
Аз гуфтаи лакқие гуле хор нашуд.
Аз гиряи якдама нашуд ханда тамом,
Аз ҳарфи баде ҷаҳон валангор нашуд.

ДУБАЙТИҲО

Дилеро ёфтан осон набудааст,
Гаперо бофтан осон набудааст.
Чу хокистар шудан будааст осон,
Чу шамъе тофтан осон набудааст.

Ба минбарҳо фаромӯшам накарданд,
Бигуфтам нарма, хомӯшам накарданд.
Чу рафтам тунд аз баҳри ҳақиқат,
Бикуштам хешро, гӯшам накарданд.

Надорад хона, дидам, модареро,
Панаҳ натвон намояд ӯ сареро.
Агарчӣ зодаанд ингуна занҳо
Ҳазорон раҳбареро, сарвареро.

Зи дасти шуълаҳои саркаши дил,
Задам садборҳо дар каш-каши дил.
Ҳамин будааст тақдири суҳанвар,
Бишав сӯзандатар, эй оташи дил!

Дилам лабрези заҳри интиком аст,
Ду дастам тирдони нотаом аст-
Ба рағми он ки чӯяд рӯзии муфт,
Ба рағми он, ки нони ӯ ҳаром аст.

Ман аз тифлии худ беғам набудам,
Зи дигарҳо сари мӯ кам набудам.
Нагаштам боҳабар то аз дили халқ,
Хаёлам заррае одам набудам.

Зи дарё бо дили дарё гузаштам,
Ба нодорӣ зи сад доро гузаштам.
Агар дунёст дунёдор будан,
Ман аз баҳри чунин дунё гузаштам.

Ту ҳастӣ шоҳае аз нахли бедод,
Надорад меваатро ҳеҷ кас ёд.
Агар шайтон шавад одам, шавӣ зик,
Агар одам шавад шайтон, шавӣ шод.

Русуми хоксорино ниғаҳ дор,
Камоли бурдборино ниғаҳ дор.
Ду-се рӯзе саворӣ ар ба дунё,
Ту меёри саворино ниғаҳ дор.

Бимон, ки лаҳзае беғам набошам,
Гирифтори хаёли кам набошам.
Ба пеши беғамони рӯи дунё,
Агар сар ҳам кунам, одам набошам.

Ба ман, эй одамон, ҳайкал насозед,
Ба номам ҳеч гаҳ медал насозед.
Гузоредам чу тути сабз монам,
Барои пилла шохам кал насозед.

Дили ман ташнаи хуни адӯ буд,
Қасос аз ӯ гирифтан орзӯ буд.
Бирафтам, кофтам рӯи ҷаҳонро,
Надонистам, ки ӯ дар рӯ ба рӯ буд.

Баҳор омад, гулистон сайргоҳ аст,
Ҳама аз бӯи гулҳо нашъахоҳ аст.
Хаёлам, дар баҳорон морро ҳам
Миёни сабзаҳо куштан гуноҳ аст.

Аз ин зоту аз ин пурзаҳр кафҳо
Басе додем дар кишвар талафҳо.
Замин чунбад, наметарсам ба қадре,
Ки мечунбанд аз ҷо ноҳалафҳо.

Яке бо тир мегирад ҷаҳонро,
Дигар бо сир мегирад ҷаҳонро.
Вале модар ба ҳар даври замона
Фақат бо шир мегирад ҷаҳонро.

Яке аз мрамори ҷон хона созад,
Дигар аз лойи арзон хона созад.
Кӣ мегӯяд ҷавоби ин саволам,
Кадомаш баҳри инсон хона созад?

Саҳар хезад каси бегаҳ нухуфта,
Шукуфад ғунҷаҳои ношукуфта.
Агар пурдари бошад зиндагонӣ,
Гапи шоир намеронад нагуфта.

Яке бо зар каси зӯр аст имрӯз,
Дигар бо макр манзур аст имрӯз.
Намебинанд дунёдаркашонро,
Магар ҷашми ҳама кӯр аст имрӯз?

Ҷавобам ин бувад пурсанд кистам:
Яке аз шоҳидони асри бистам.
Ҳақиқо ноҳақӣ бисёр дидам,
Гаҳе хандидаму гоҳе гиристам.

Намонад қасру кохе ҷовидона,
Равад аз ёд шеъри ошиқона.
Вале монад барои одамизод
Забони модар аз модар нишона.

Шунидам борҳо афсонаи пул,
Зи ашхоси шуда девонаи пул.
Дуое мекунам то ҳаст дунё
Бисӯзад хонаи зар, хонаи пул!

Маро дар косаи ғам об доданд,
Ба макру ҳилла фанди хоб доданд.
Гуноҳам чӣ, агар сабзидаам қач,
Даме, ки химча будам, тоб доданд.

Ду чашмам гӯиё ду коса хун аст,
Танам селобаи рӯди чунун аст.
Чӣ донӣ ҳоли ошиқ, то замоне
Гули рухсораҳояш лолагун аст.

Дар ин дунё чу ман доротаре нест,
Чу тоҷам тоҷи боло бар саре нест.
Чу санги эътиқоди ман ба халқам
Бузургу саҳт санги дигаре нест.

Чӣ медонанд моро беҳабарҳо,
Касони дур аз сӯзи чигарҳо.
Ҳазор афсӯс чандин соли охир
Сухан гуфтем баҳри кӯру карҳо.

Муҳочиргаштагони кӯҳсорӣ
Ба кӯҳ оянд чун боди баҳорӣ.
Ба он чӯе, ки мерафт об вақте,
Ҳамерӯянд гардад об чорӣ.

Парасту мезанад дар осмон пар,
Парасту омадаст аз мулки дигар.
Парасту хушхабар дорад, азизон
Ба нӯлаш аз шабу рӯзи баробар.

Сари болои ман аз чист боло?
Зи шаъну эҳтироми кист боло?
Зи аҷдоди суҳандону суҳанвар,
Зи шеъри Ҳозифу Ҷомист боло.

Намезебад ба модар бемақомӣ,
Зи вай бояд, ки монад неқномӣ.
Ба номи модарӣ набвад сазовор,
Зане, ки зод фарзанди ҳаромӣ.

Биё, ошиқ шавему дар бигирем,
Раҳи ёрони некаhtar бигирем.
Тамоми даҳро монанди хуршед
Ба нури меҳри худ дар бар бигирем.

Ду-се рӯз аст ёрам бедимоғ аст,
Дилам аз оташи ғам доғ-доғ аст.
Бисӯзад хонаи ғаммоз, ёрон,
Ки дуде дар миёни ду чароғ аст.

Ту меҳоҳӣ шудан ҳамхонаи дил,
Маҳи равшангари якдонаи дил.
Намедонам ба мақсад мерасам кай,
Надорад охир ин афсонаи дил.

Дилам хоҳад, ки бошӣ дар бари ман,
Аё эй дилбари ғампарвари ман.
Зи байни сарварони рӯи олам
Фақат бошӣ ту умре сарвари ман.

Ба дастам чун гирифтам хомаамро,
Ба номи ту навиштам номаамро.
Бишуд ин нома моро хатти қисмат,
Бидеҳ аз бўса ширинкомаамро.

Диханд ар чой дар чархи баринам,
Ба гарди хоки роҳат ҳамнишинам.
Набинам бе ту пеши пои худро,
Ҳама рӯи ҷаҳонро бо ту бинам.

Чаро дарси муҳаббат ёд додӣ?
Чаро худро ба ҷанги бод додӣ?
Гузаштӣ аз барам чун гирдбод,
Ҷавонии маро барбод додӣ.

Ғаматро меҳӯрам, ту ғам надорӣ,
Ба дил ҳарчанд дарди кам надорӣ.
Маро кардӣ зи ишқи хеш Ҳотам,
Чаро парвои ин Ҳотам надорӣ?

Агар, эй ёр, дар чархи баринӣ,
Ба моҳу меҳру кавкаб ҳамнишинӣ,
Туро аз осмонҳо мефарорам
Ба ишқи поку пурсӯзи заминӣ.

Ҳамон лабҳои зебои гулобӣ,
Ду рухсори базеби офтобӣ,
Намезебад, аё гулғунчаи тар,
Ба он лабҳои пурдоғи шаробӣ.

Сари зулфони ту бо мӯд пайваст,
Губори синаам бо чуд пайваст.
Тамоку мекашам аз ноилоҷӣ,
Дили пурдуди ман бо дуд пайваст.

Хаёлавро парешон мекунад дил,
Сарамро чархи гардон мекунад дил.
Барои як нигоҳи дилфиребе
Маро ҳар рӯз гирён мекунад дил.

Ман аз дилдодаи худ дил нагирам,
Қадам аз роҳи ин манзил нагирам.
Агар гирам, зи нахли сабзи умрам
Ба тӯли зиндагӣ ҳосил нагирам.

Машин, эй гулбадан, бо хору бо хас,
Ба қадри ҳусни модарзоди худ рас.
Занад рӯ доғҳои зиндагонӣ
Дами пирӣ чу ҳоле дар тани кас.

Манам як умр танҳо булбули ту,
Манам шайдо ба рӯи чун гули ту.
Баландие намехоҳад дили ман,
Ба ғайр аз шоҳаҳои кокули ту.

Намеғунчад ғами ман дар дили ман,
Баромад ҳамчу рӯд аз соҳили ман.
Натарсад гар касе аз ғуссаи ишк,
Гузорад пой худ бар манзили ман.

Диле дар худ надорад ғам, насӯзад,
Ба рӯзи ғуссаю мотам насӯзад.
Бисӯзад хонаи меҳру муҳаббат,
Ба одам гар дили одам насӯзад.

Шаби ялдои ман охир саҳар шуд,
Маҳи зебои ман охир бадар шуд.
Дарахти хушк будам, сабз гаштам,
Тамоми шоҳаҳоям гулбасар шуд.

Ҷамоли дилбарамро ёд кардам,
Раҳи кӯву дарамро ёд кардам.
Кунам ғамбодаамро то табобат,
Ба сар хоки раҳашро бод кардам.

Даме моро ҳақорат мекунӣ ту,
Даме моро назорат мекунӣ ту.
Каме моро бубинӣ дур аз худ,
Зи хишти мо иморат мекунӣ ту.

Ба рӯят боз шуд дарҳои боло,
Сухан гӯй зи минбарҳои боло.
Касе сар ҳам кунад, онро бубинӣ,
Намебинӣ, вале сарҳои боло.

Кашидам ман азоби зиндагиро,
Навиштам ман китоби зиндагиро.
Валекин бе азобу бе китобе,
Бинӯшӣ ту шароби зиндагиро.

Ба матни мо баромад мекунӣ ту,
Ба чайби худ даромад мекунӣ ту.
Ба ҷои он, ки бўсӣ пои моро,
Ба дигарҳо хушомад мекунӣ ту.

Дилам сӯзад ба модарҳои кишвар,
Ба зеби хонаю дарҳои кишвар,
Ки ононанд умре коркушта
Барои шаъни сарварҳои кишвар.

Намемонам, ки бефарҳанг мирам,
Намехоҳам, ки беоханг мирам.
Намемирам ба сангарҳои хунин,
Агар мирам, фақат аз нанг мирам.

Ба дил мепарварам ин муддаоро,
Ки гӯям порахӯрҳои гадоро:
Ба нӯги хомаи тези ҳақиқат
Ман охир меканам гӯри шуморо.

Хабар дорад дилам аз ҳоли дунё,
Бисӯзад дар ғами ҷанҷоли дунё.
Агар мардум маро фаҳманд рӯзе,
Ҳамин бас бошад аз моли дунё.

Чу гаштӣ раҳбарам, гуфтию гуфтӣ,
Ба фардо мебарам, гуфтию гуфтӣ.
Маро бурдӣ ба дунёи гузашта,
Шикастӣ шахпарам, гуфтию гуфтӣ.

Даме ғайбат шундам, дар гирифтам,
Чу тавсифе шундам, пар гирифтам.
Задам бар оташи сӯзанда хасро,
Садаф аз зери хокистар гирифтам.

Яке мирад ба фикри зар ба олам,
Дигар аз тирӯ аз ханҷар ба олам.
Набошад гар ғами фарзанди дилбанд,
Намемирад яке модар ба олам.

Диле дорам, ки рӯзу шаб, азизон,
Бисӯзад дар ғами фарзанди инсон.
Замин чунбад чу дар як кунчи олам,
Бичунбад хонаам дар Тоҷикистон.

Барои мансабе зан мефурӯшанд,
Барои сарвате тан мефурӯшанд.
Биронед аз сафи худ нокасонро,
Ки рӯзе хоки меҳан мефурӯшанд.

Бубинам гар кулӯхе гард гашта,
Бубинам гар ниҳоле зард гашта,
Яқин созам, гирифтори чунин ҳол
Зи дасти одами номард гашта.

Сухан мегӯй аз боби вазифа,
Дили ту гаштааст оби вазифа.
Ба он фикре, ки дорӣ, барнахезӣ,
Агар афтӣ ба гирдоби вазифа.

Бузургони ҷаҳонро сода дидам,
Ҳама бо чехраи бикшода дидам.
Ба мисли чашмаҳои кӯҳсорон,
Ба мисли шеъри Турсунзода дидам.

Бимонад Лоиқу шеъри равонаш,
Барои халқ фарёду фиғонаш.
Аз он фахрам, ки ҳастам ҳамнишинаш,
Аз он фахрам, ки ҳастам ҳамзамонаш.

Накардам ман дуои бад касеро,
Нахондам ҳеч гаҳ лаънат касеро.
Дихад рӯзе чазояшро Худованд,
Дихад гар ғам касе беҳад касеро.

Зи ранчи хештан мо хона дорем,
Насиб аз обу хоку дона дорем.
Ба худ нею ба ғайре, аз чӣ бошад
Тамоми зиндагӣ шукрона дорем.

Шабу рӯзам шавад такрор якранг,
Маро кардаст ин бисёр дилтанг.
Шабу рӯзи дигар хоҳад дили ман,
Шавад такрор ӯ бо дигар оҳанг.

Дили бедорҳо бедортар бод,
Сари хушёрҳо хушёртар бод.
Касе дорад сару дорад фазилат,
Илоҳо, боз ҳам сардортар бод!

Миёни чанд бефарҳанги машхур
Шудам чанде зи асли хештан дур.
Аё, рӯҳи бузургони гузашта,
Маро чун нотавон доред, маъзур.

Яке гӯяд: фақат кайфу сафо кун,
Дигар гӯяд: яки худро дуто кун.
Дилам гӯяд: чӣ коре мекунӣ, кун,
Вале парҳез аз роҳи хато кун.

Кучое хостанд, бурданд моро,
Ба чӣ дасте, ки наспурданд моро.
Ба мисли нор афшурданд моро,
Ба мисли оби он хӯрданд моро.

МУНДАРИҶА

<i>Абдулҳамид Самад. Худоро шукр, ҷои умри</i>	
ман умри суҳан омад	3
Чехраи субҳ.....	11
Меҳрнома.....	12
Тоҷикистон	13
Пайғом.....	14
Олами ҳусн	16
Меҳри Ватан	17
Тоҷикбачаҳо	18
Мунодии сулҳ.....	19
Бузургон.....	20
Таронаи сулҳ.....	22
Панди Фирдавсӣ.....	24
Шоҳнома	26
Шоирон	27
Кистам?	29
Мурочиат	31
Душанбе	32
Ман ҳамонам, ки ҳамон мемонам.....	33
Дилам хоҳад.....	36
Кӯлоб	38
Исёни дил.....	39
Дон, ки зӯраш омадаст.....	41
Некномӣ	43
Ёдашон ба хайр!	44
Ҳақиқат	45
Сафарат нек шавад!.....	46

Ёди кӯдакӣ	48
Қаламкаш	50
Шеърӣ ман	51
Фарзанди Ватан	52
Ёди қаҳрамон	53
Суруди «Бачамой»	54
Қасам	55
Дар асрҳои оянда	56
Ман дар сари роҳ хона дорам	57
Мерос	58
Кухнаёрон	59
Инсоф	60
Такрор	61
Зан, ки худ зебост	62
Дастбахайр	64
Модар – мадори инсон	65
Кӯдакам дар назди модар	66
Ҳамқисмат	67
Пайванди меҳр	68
Дар сари қабри модар	69
Кошкӣ зинда шавад модари ман	70
Қалам	72
Наврӯз, биё!	73
Иди Наврӯз	75
Баҳор	76
Шуд баҳору	77
Сабза меояд бурун	78
Сияҳгӯш	80
Гулдӯзӣ	81
Доруи суҳан	82
Ёри ман танҳо тӯӣ	83

Дар алови ишқ месӯзам ғанӯз.....	84
Шабе, ки хоби ман асло наомад... ..	86
Куртаи арӯсӣ.....	87
Шомгоҳе зери борони баҳор.....	88
Чаро, чонам, ба ман бовар надорӣ?.....	89
Танҳо ту.....	90
Рамзи ишқи аввал.....	91
Биё, эй ҷони ширин.....	93
Аз гуноҳи ман гузар.....	94
Меҳрнома.....	95
Ишқи мо.....	96

ҒАЗАЛИЁТ

Ман давоми решаи Исмоили Сомониям.....	98
Гашт санги кӯҳсорон ҳар каломи Рӯдакӣ.....	99
Бахти ман аз сӯхтан ояд бурун.....	100
Байти меҳри хештанро менависам.....	101
Дар диёри офтобам зодаанд.....	102
Шеър мегӯям ман умре бо забони тоҷикӣ.....	103
Забони модарӣ ширинтар аз қанду асал будаст.....	104
Як умр сачда орам дар пой модари хеш.....	105
Ман оташзодаам бо сӯхтан, бо сӯхтан мирам.....	106
Дӯстӣ аз қалби поки якдигар сар мешавад.....	107
Дӯстӣ мустаҳкам аз бисёр дидан мешавад.....	108
Бадие ҳеҷ бар мардум накардам.....	109
Зи пеши роҳи ростон фиканда кӯҳу бора бод.....	110
Чу майса сар кашидаам зи донаи Баландсар.....	111
Ин хок ба зери осмон мемонад.....	112
Пур аз файз аст кони Хоҷамӯъмин.....	113
Ҳарфи дили Мавлоно мӯъҷизаи Яздон аст.....	114

То даме, ки чархи ин гардуни гардон будааст	115
Ғазалҳои равон дорему дорем.....	116
Таби модарзоди ман аз чашмасорон сар задаст.....	117
Аз забони тифл ширинтар бувад гуфтори ман.....	118
Шишаю бодаю ман айши тамоме дорем	119
Ба дунё номи неку қаҳрамонӣ зинда мемонад	120
Ман кистам ба дунё? Як марди ҳақпарастам	121
Шоирон ҷонро адои касби мушкिल кардаанд	122
Шеърҳои ишқияро дар баҳорон гуфтаам	123
Аз Худо хоҳам фақат боғи гулафшони туро	124
Офтоб аз дар дарояд, хона равшан мешавад	125
Хона дорам рӯ ба рӯи офтоб	126
Ҳар кучо бошад, фарзандони мо	127
Эй, ки монӣ ёдгоре, зинда бош	128
Кӯҳ ояд бар сараш, парво надорад бегуноҳ.....	129
Эй дӯстони ҷонӣ, бе ёди мо набошад.....	130
Чархи гардони фалакро ҳочати таъмир нест	131
Ба умед саҳар берун шавӣ аз дар, ҳалолат бод.....	132
Дар дили пурормон як ормонӣ зинда монд.....	133
Дар ғами дунё ба дунёбеҳабар бовар макун.....	134
Об аз чашмаи мо ранги дигар меояд.....	135
Талху ширин аст ҳамчун обҳо оби сухан	136
Шомҳои ман пур аз маҳтоб шуд.....	137
Хона дорад қалби ман дар кӯи зан	138
Омад бари ту ошиқи деонаи ту	139
Пеши рӯят, эй санам, шарманда моҳ аст	140
Тири фӯлод натонад гузарад аз тани шеър.....	141
Ғайри васлат нест армони дигар.....	142
То ба ман дарду ғами имрӯз бовар сохтанд.....	143
Зиндагӣ охир шиносӣ мардро, номардро	144
Вақт монанди садо мегузарад.....	145

Чашма бо ин кӯҳсорон зинда аст.....	146
Дур аз Ватанам, Ватан зи ман дур.....	147
Донаҳои ишқи мо рӯзи баҳор афтадааст	148
Мешиносам марди ошиқро зи чашмони тараш	149
Ба касе кор нагирӣ ту, нагирад корат.....	150
Эй, магар ношукрие аз мо гузашт	151
Ман надонам аз кучо меҳрат ба қалбам ҷо гирифт	152
Эй ҳазрати ишқ, ҷовидон бош	153
Дили ман ошноӣ ҳар дили ноошно нест	154
Вучуди одам аз хоки зиён будаст, дониستم.....	155
Ман дарди ҳазорсола дорам.....	156
Ошно гар ёфтем, аз меҳрубонӣ ёфтем	157
Сари роҳи маро озар нагирад.....	158
Майсаҳо тифлакони боронанд.....	159
Кафтаре рӯи ҳаво болзанон мегузарад.....	160
Сурудам номаи роҳи камол аст	161
Ёдгораи қалби ғамдори ман аст	162
Бе муҳоботе ба ҳар як кор дастам мерасад.....	163
Кори теғу сангро дандон накард.....	164
Аз гули хуршед хандон рӯи ёрам кардаанд.....	165
Ту аз ин ошиқи бечора, чӣ хоҳӣ, баргӯ	166
Дилбари дар ишқи ман шайдост дар Кӯлоби ман.....	167
Розиям аз интиҳоби ишқи ту.....	168
Чун ёри моҳпайкар дар роҳ рӯ ба рӯ зад.....	169
Дар суҳан аз дӯстии одамон сар мекунем	170
Даст меҷунбад ҷудо, дастона меҷунбад ҷудо	171
Суҳан шуд парчами дасту шиорам.....	172
Дар сари кӯҳи баланде дар ҷавонӣ	173
Хонаи торик баҳри ошиқон равшан будаст.....	174
Мо ҷавониро ба пирӣ бармаҳал овардаем	175
Пираму аз баҳри ҷонам хайру эҳсон мекунам	176

Обрӯ бар даст мушкил мерасад	177
Дар нигини даҳр лаъле Тоҷикистони ман аст	178
Зиндагӣ асрорҳои бешуморе доштаст.....	179
Хоҳам садо намоям бар гӯши рӯзгорон	180
Гарчӣ бо номи баланди хеш мафтунем мо	181
Бенамозонро ҳавои Хонақо бегона аст	182
Аз умри ками инсон меноламу менолам	183
Дар дили мо дардҳои зиндагӣ ғун мешудаст	184
Хомаам имрӯз ҳарфи ошкоро мезанад.....	185
Бахтро дар мансабу дар давлати дунё набин.....	186
Донае, ки хушк бошад, хешро бар нам занад.....	187
Кун қабул бар дарғаҳат ин арзу пайғоми маро	188
Оғоз зӯр бошад, анҷом зор бошад	189
Ҳастам чу аз ойинаи ҳақ оғаи ном	190
Чаҳл дар тан пардаи хушрангу зебо парварад.....	191
Бошем агар дар бари хуршеду қамар мо.....	192
Мон, ки мисли гул даруни хорро манзил кунам	193
Ҳанӯз аз дурии он дилбари ноошно гириям.....	194
Аз ҳама дарду ғами дунё хабар дорад дилам	195
Дар лаби дарё ништам бо нигоре то саҳар.....	196
Дили дарёи маро мавҷ ба тӯфон овард	197
Ту чаҳони манию гирди чаҳон мегардам.....	198
То ишқи ту интиҳоб кардам.....	199
Бодаи чашми ту моро маст кард	200
Ишқ аз рӯи ҳавас бошад, мабод.....	201
РУБОИЁТ	202
ДУБАЙТИҲО	219

Саидчон Ҳакимзода

ГАВҲАРИ УМЕД
(*Маҷмӯаи шеърҳо*)

Ороиши *Орзу Раҳмонӣ*
Муҳаррири ороиш *Ромиш Лоиқзода*
Муҳаррири саҳифабандӣ *Меҳрӣ Саидова*

Ба матбаа 30.07.2018 супурда шуд.
Чопаш 11.09.2018 ба имзо расид.
Љузъи чопӣ 15,0. Андозаи 60x84^{1/16}.
Адади нашр 1000 нусха

Муассисаи нашриявии «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш. Душанбе, кӯчаи Н. Қаробоев 17а

Дар ҶДММ «Бебок» чоп шудааст.